

नेपाल बीमा प्राधिकरण

कुपण्डोल, ललितपुर

वार्षिक प्रतिवेदन

आ.व. २०७७/७८

नेपाल बीमा प्राधिकरण

कुपण्डोल, ललितपुर

वार्षिक प्रतिवेदन

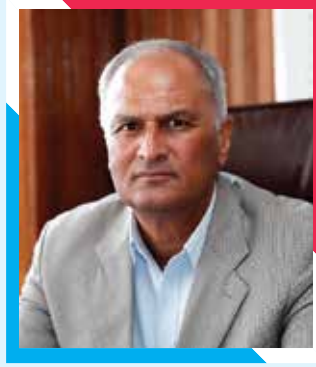
२०७७/७८

वार्षिक प्रतिवेदन

२०७७ / ७८

प्रकाशक : नेपाल बीमा प्राधिकरण, कुपण्डोल, ललितपुर
संस्करण : २०७८
सम्पर्क नं. : ०१-५४२१०७५, ५४३८७४३
टोल फ्रि नं. : १६६०-०१-५६७८५
फ्याक्स : ०१-५४२०११५
इमेल : info@nia.gov.np
वेबसाइट : www.nia.gov.np

सञ्चालक समितिका सदस्यहरू (आ.व. २०७७/०७८)

श्री सूर्य प्रसाद सिलवाल
अध्यक्ष
नेपाल बीमा प्राधिकरण

श्री फणिन्द्र गौतम
सदस्य
कानून, न्याय तथा संसदिय मामिला मन्त्रालय

श्री झक्क प्रसाद आचार्य
सदस्य
अर्थ मन्त्रालय

श्री किरण कुमार श्रेष्ठ
सदस्य
प्रतिनिधि बीमित

श्री कपिल देव ओली
सदस्य
बीमा विज्ञ

हालको सञ्चालक समितिका सदस्यहरू

श्री सूर्य प्रसाद सिलवाल
अध्यक्ष
नेपाल बीमा प्राधिकरण

श्री मान बहादुर अर्याल
सदस्य
कानून, न्याय तथा संसदिय मामिला मन्त्रालय

श्री भुपाल बराल
सदस्य
अर्थ मन्त्रालय

श्री सन्तोष रिजाल
सदस्य
प्रतिनिधि बीमित

श्री कपिल देव वली
सदस्य
बीमा विस

अध्यक्षको मन्तव्य

आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को तत्कालीन बीमा समितिको वार्षिक प्रतिवेदन यहाँहरू समक्ष प्रस्तुत गर्ने अवसर पाएकोमा खुशी व्यक्त गर्दछु। यस प्रतिवेदनमा बीमकहरूको वित्तीय विवरणहरू सहित विगतको आर्थिक वर्षमा समितिद्वारा सम्पादन गरिएका मुख्य कार्यहरूको समिक्षा प्रस्तुत गरिएको छ।

साबिकको समितिले बीमा ऐन, नियमको अधिनमा रही अन्तर्राष्ट्रिय बीमा नियमनकारी निकायहरूको छाता संगठन आइएआईएस (IAIS) द्वारा प्रतिपादित बीमाका आधारभूत सिद्धान्तहरू अनुरूप आफ्नो नियमनकारी भूमिका अवलम्बन गर्दै आईरहेको छ। समितिले बीमाको पहुँच सर्वसाधारणसम्म पुर्याउन बीमा प्रति सम्पूर्ण नागरिकहरूलाई जागरूक तथा सजग गराउन स्थानीय निकाय, विद्यालय, बीमक तथा अन्य सरोकारवालाहरूसँग बीमा सम्बन्धी अन्तरक्रिया तथा छलफल कार्यक्रमलाई निरन्तरता प्रदान गर्दै आईरहेको छ। आ.व. २०७७/७८ मा नेपाली बीमा बजारमा १९ वटा जीवन बीमा कम्पनी, २० वटा निर्जीवन बीमा कम्पनी २ पुनर्बीमा कम्पनी गरी जम्मा ४१ वटा बीमा कम्पनीहरू रहेको देखिन्छ।

वित्तीय प्रणालीको एउटा प्रमुख अङ्गको रूपमा रहेको बीमा क्षेत्रले बिगतका दिनहरूमा उल्लेखनीय प्रगति हासिल गर्न सफल भएको छ। आ.व. २०७७/७८ मा बीमा क्षेत्रको दायरामा वृद्धि भई करिब २६ प्रतिशत जनसंख्या बीमा क्षेत्रले समेट्न सकेको छ। तत्कालीन बीमा समिति बीमितको हक हित संरक्षण तथा बीमा बजारमा हुन सक्ने नकारात्मक प्रभावलाई न्यूनीकरण गर्न स्थलगत तथा गैरस्थलगत निरीक्षण कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा अंगालेर अगाडि बढेको अवस्था थियो। बीमा क्षेत्रको सुदृढीकरणका लागि समितिबाट विभिन्न निर्देशिकाहरू परिमार्जन, संशोधन तथा नयाँ निर्देशनहरू समेत जारी गरिएको छ। बीमा क्षेत्रमा भएका चुनौतिलाई अवसरमा रूपान्तरण गरी आगामी दिनहरूमा बीमा सेवालाई ग्रामीण क्षेत्र तथा न्यून आय भएका विपन्न वर्ग समेतमा विस्तार गर्दै बीमालाई दैनिक जीवनको एउटा अंगको रूपमा बिकास गर्न समिति सधैँ प्रतिवद्ध रहेको छ भन्ने कुरामा विश्वस्त गराउन चाहन्छु।

अन्त्यमा, वार्षिक प्रतिवेदन लेखन तथा सम्पादन कार्यमा महत्वपूर्ण योगदान पुर्याउनुहुने प्राधिकरणका निर्देशक श्री सुशील देव सुवेदी, उपनिर्देशकहरू श्री विरोध वाग्ले, श्री प्रीति देव, श्री राम कोजू, तथ्याङ्कशास्त्री श्री बसन्त प्रसाद बोहरा तथा सहायक निर्देशक श्री सचिन राई प्रति आभार व्यक्त गर्दछु। साथै, बीमा क्षेत्रको समग्र सरोकारवालाहरू लगायत प्राधिरणका सम्पूर्ण कर्मचारीहरू प्रति आभार व्यक्त गर्दै आगामी दिनहरूमा सबैको सहयोगको अपेक्षा गर्दछु।

श्री सूर्य प्रसाद सिलवाल

अध्यक्ष

नेपाल बीमा प्राधिकरण

विषयसूची

भाग १

परिचय

१.१ बीमा व्यवसायको विकास	१
१.२ साविक बीमा समितिको स्थापना र विकास	२
१.३ साविक बीमा समितिको गठन	२
१.४ साविक बीमा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार.....	३
१.५ नेपाल बीमा प्राधिकरण (साविकको बीमा समिति)द्वारा जारी भएका निर्देशन तथा मार्गदर्शनहरु	३
१.६ चालू पन्ध्रौं योजनामा बीमा.....	४
१.७ अपेक्षित उपलब्धि.....	५
१.८ वार्षिक कार्यक्रम.....	६

भाग-२

विश्व अर्थतन्त्र

२.१ विश्व आर्थिक वृद्धिदर.....	७
२.२ दक्षिण एशियाली तथा चिनियाँ आर्थिक वृद्धिदर	८
२.३ विश्व बीमा बजार.....	९
२.४ विश्व जीवन बीमा बजार.....	११
२.५ विश्व निर्जीवन बीमा बजार.....	१३

भाग-३

नेपालको बीमा बजार

३.१ बीमकको संख्या	१५
३.२ बीमा क्षेत्रले प्रदान गरेको रोजगारी	१६
३.३ बीमा क्षेत्रले भुक्तानी गरेको कर	१६
३.४ कूल गार्हस्थ्य उत्पादनमा बीमाशुल्कको अनुपात.....	१८
३.५ बीमा व्यवसायमा संलग्न बीमा अभिकर्ताहरुको संख्या	१८
३.६ बीमा व्यवसायमा संलग्न बीमा सभ्यहरुको संख्या	१९

भाग-४

जीवन बीमा बजार

४.१ जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकको चुक्ता पूँजी तथा कोष.....	२०
४.२ जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुको खुद नाफा	२१
४.३ जीवन बीमा कम्पनीको बीमालेख संख्या	२१
४.४ जीवन बीमा व्यवसायबाट भएको लगानी	२३

४.५	जीवन बीमा कम्पनीको स्वीकृत बीमालेखहरूको विवरण	२४
४.६	जीवन बीमा व्यवसायको शाखा विस्तार	२५
४.७	जीवन बीमा कम्पनीहरूले संकलन गरेको बीमाशुल्क	२५
४.८	जीवन बीमा दावी भुक्तानी	२६
४.९	जीवन बीमा कम्पनीको सुपरीवेक्षण	२८
४.१०	जीवन बीमा कम्पनीको वित्तीय विवरण	२८

भाग-५

निर्जीवन बीमा बजार

५.१	निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकको चुक्ता पूँजी तथा कोष	३०
५.२	निर्जीवन बीमा कम्पनीको खुद नाफा	३१
५.३	निर्जीवन बीमा कम्पनीको बीमालेख संख्या	३१
५.४	निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको लगानी	३३
५.५	निर्जीवन बीमा कम्पनीको स्वीकृत बीमालेखहरूको विवरण	३४
५.६	निर्जीवन बीमा व्यवसायको शाखा विस्तार	३५
५.७	निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूले संकलन गरेको बीमाशुल्क	३५
५.८	निर्जीवन बीमा दावी भुक्तानी	३६
५.९	निर्जीवन बीमा कम्पनीको सुपरीवेक्षण	३८
५.१०	निर्जीवन बीमा कम्पनीको वित्तीय विवरण	३८

भाग-६

पुनर्बीमा बजार

६.१	पुनर्बीमा व्यवसायको चुक्ता पूँजी तथा कोष	४०
६.२	पुनर्बीमा व्यवसायको लगानी	४०
६.३	पुनर्बीमा बजार	४१
६.४	जीवन बीमा कम्पनीको पुनर्बीमाशुल्क	४३
६.५	निर्जीवन बीमा कम्पनीको पुनर्बीमाशुल्क	४३

भाग-७

अन्य बीमा बजार

७.१	कृषि तथा पशुपन्छी बीमा	४५
७.२	स्वास्थ्य बीमा बजार	४६
७.३	लघु बीमा बजार	४७

तालिका सूचीहरू

१. आ.व. २०७७/७८ मा तत्कालीन बीमा समितिमा प्रतिनिधित्व गर्ने संचालकहरू	३
२. विश्व आर्थिक वृद्धिदर	७
३. दक्षिण एशियाली मुलुकको आर्थिक वृद्धिदर.....	८
४. विश्वको बीमाशुल्क आम्दानी.....	९
५. विश्वको जीवन बीमाशुल्क आम्दानी.....	११
६. विश्वको निर्जीवन बीमाशुल्क आम्दानी.....	१३
७. बीमकहरूको संख्यात्मक स्थिति.....	१५
८. बीमा क्षेत्रबाट भुक्तानी भएको कर.....	१६
९. जीवन दावी भुक्तानी- आ.व. २०७७/७८	२७
१०. जीवन बीमा कम्पनीको सुपरीवेक्षण - आ.व.२०७७/७८.....	२८
११. जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको आ.व. २०७८/७९ वित्तीय विवरणको अवस्था	२९
१२. निर्जीवन बीमा व्यवसायबाट भएको दावी विवरण	३७
१३. निर्जीवन बीमा कम्पनीको सुपरीवेक्षण - आ.व.२०७७/७८.....	३८
१४. निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको आ.व. २०७९/८० को वित्तीय विवरण स्वीकृतिको अवस्था.....	३९
१५. पुनर्बीमा कम्पनीहरूको बीमा व्यवसायको विवरण	४१
१६. आ.व.२०७७/७८ सम्ममा भएको कृषि तथा पशुपन्छी बीमा कारोवारको विवरण	४५
१७. आ.व.२०७७/७८ मा कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको तथ्याङ्कगत अवस्था	४६
१८. स्वास्थ्य बीमा सम्बन्धी तथ्याङ्क	४७
१९. लघुबीमा विवरण आ.व. २०७७/७८	४७

लेखाचित्र सूचीहरू

१. विश्वको बीमाशुल्क आम्दानी	९
२. विश्व बीमा बजारको अंश, २०२०	१०
३. कूल गार्हस्थ उत्पादनमा विश्व बीमा बजारको योगदान, २०२०.....	१०
४. विश्वको जीवन बीमाशुल्क आम्दानी	११
५. विश्व जीवन बीमा बजारको अंश, २०२०.....	१२
६. कूल गार्हस्थ उत्पादनमा विश्व जीवन बीमा बजारको योगदान, २०२०.....	११
७. विश्वको निर्जीवन बीमाशुल्क आम्दानी.....	१३
८. विश्वको निर्जीवन बीमा बजारको अंश, २०२०.....	१४
९. कूल गार्हस्थ उत्पादनमा विश्व निर्जीवन बीमा बजारको अनुपात, २०२०.....	१४
१०. नेपालको बीमा बजारका बीमकहरूको विवरण	१५
११. बीमकमा कार्यरत कर्मचारीको संख्या	१६
१२. बीमा क्षेत्रबाट भुक्तानी भएको कर	१७
१३. कूल गार्हस्थ उत्पादनमा बीमाशुल्कको अनुपात	१८
१४. बीमा व्यवसायमा संलग्न बीमा अभिकर्ताहरूको संख्या.....	१८
१५. बीमा व्यवसायमा संलग्न बीमा सर्भेयरहरूको संख्या.....	१९

१६. जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकको चुक्ता पूँजी तथा कोष	२०
१७. जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको खुद नाफा	२१
१८. जीवन बीमा कम्पनीको बीमालेख संख्या	२२
१९. आ.व. २०७७/७८मा जारी जीवन बीमालेख संख्याको विस्तृत विवरण	२२
२०. जीवन बीमा व्यवसायबाट भएको लगानी	२३
२१. आ.व. २०७७/७८ को जीवन बीमकहरूले गरेको लगानीको विस्तृत विवरण	२४
२२. आ.व. २०७७/७८ मा समितिबाट स्वीकृत भएका जीवन बीमालेखहरू	२४
२३. आ.व. २०७७/७८ मा जीवन बीमा कम्पनीहरूको शाखा सम्बन्धी विवरण	२५
२४. जीवन बीमा व्यवसायबाट संकलन भएको बीमाशुल्क	२५
२५. आ.व. २०७७/७८को जीवन बीमाशुल्कको विस्तृत विवरण	२६
२६. जीवन बीमा दावी भुक्तानी (खुद)	२७
२७. निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकको चुक्ता पूँजी तथा कोष	३०
२८. निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको खुद नाफाको विवरण	३१
२९. निर्जीवन बीमा कम्पनीको बीमालेखको संख्या	३१
३०. आ.व. २०७७/७८ को निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको बीमालेख संख्याको विस्तृत विवरण	३२
३१. निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको लगानी	३३
३२. आ.व. २०७७/७८ को निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको लगानीको विस्तृत विवरण	३३
३३. आ.व. २०७७/७८ मा निर्जीवन बीमा कम्पनीका स्वीकृत बीमालेखहरूको आवृत्ति	३४
३४. आ.व. २०७७/७८ को निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको शाखा कार्यालय	३५
३५. निर्जीवन बीमा व्यवसायबाट संकलन भएको कूल बीमाशुल्क	३५
३६. आ.व. २०७७/७८ मा निर्जीवन बीमा व्यवसायबाट संकलन भएको कूल बीमाशुल्कको विस्तृत विवरण	३६
३७. निर्जीवन बीमा व्यवसायबाट भएको दावी भुक्तानी (खुद)	३७
३८. पुनर्बीमा व्यवसायको चुक्ता पूँजी तथा कोष	४०
३९. पुनर्बीमा व्यवसायको लगानी	४१
४०. पुनर्बीमा कम्पनीहरूले संकलन गरेको बीमाशुल्क	४२
४१. जीवन बीमा कम्पनीको पुनर्बीमाशुल्क	४३
४२. निर्जीवन बीमा कम्पनीको पुनर्बीमाशुल्क	४४

अनुसूचीहरू

१. जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरू	४८
२. निर्जीवन तथा पुनर्बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरू	४९
३. जीवन बीमा क्षेत्रबाट सरकारलाई प्राप्त कर	५०
४. निर्जीवन बीमा क्षेत्रबाट सरकारलाई प्राप्त कर	५१
५. जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकको चुक्ता पूँजी तथा कोष	५२
६. जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूले आर्जन गरेको खुद नाफाको विवरण	५३
७. जीवन बीमालेख संख्या आ.व. २०७७/७८	५४
८. जीवन बीमा व्यवसायबाट भएको लगानी	५५

९. आ.व. २०७७/७८ मा समितिबाट स्वीकृत भएका जीवन बीमालेखहरू	५७
१०. आ.व. २०७७/७८ को जीवन बीमा कम्पनीहरूको कार्यालय संख्याको विस्तृत विवरण	५८
११. आ.व. २०७७/७८ मा जीवन बीमा व्यवसायबाट सङ्कलन भएको कुल बीमाशुल्क	५९
१२. आ.व. २०७७/७८ मा जीवन बीमा व्यवसायबाट भएको दावी विवरण	६०
१३. जीवन बीमकहरूको प्रमुख सुचकाङ्क - आ.व. २०७७/७८	६१
१४. निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको चुक्ता पूँजी तथा कोष	६२
१५. निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको खुद नाफाको विवरण	६३
१६. निर्जीवन बीमालेख संख्या आ.व. २०७७/७८	६४
१७. निर्जीवन बीमा व्यवसायबाट भएको लगानी	६५
१८. आ.व. २०७७/७८ मा समितिबाट स्वीकृत भएका निर्जीवन बीमालेखहरू	६७
१९. आ.व. २०७७/७८ को निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको कार्यालय संख्याको विस्तृत विवरण	६८
२०. आ.व. २०७७/७८ मा निर्जीवन बीमा व्यवसायबाट सङ्कलन भएको कुल बीमाशुल्क	६९
२१. आ.व. २०७७/७८ मा निर्जीवन बीमकहरूको दावी विवरण	७०
२२. निर्जीवन बीमकहरूको प्रमुख सुचकाङ्क-आ.व. २०७७/७८	७१
२३. जीवन बीमा कम्पनीहरूको पुनर्बीमाशुल्क.....	७२
२४. निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको पुनर्बीमाशुल्क.....	७३
२५. कृषि तथा पशुपन्छी बीमालेखको तथ्याङ्क	७४
२६. कृषि बीमालेखहरू - आ.व. २०७७/७८	७५
२७. बीमा समितिको आ.व. २०७७/७८ को वासलत	७६
२८. बीमा समितिको आ.व. २०७७/७८ को आय व्यय विवरण	७७
२९. बीमा समितिको आ.व. २०७७/७८ को नगद प्रवाह विवरण	७८

परिचय

१.१ बीमा व्यवसायको विकास

प्राचीन कालमा विश्वका धेरै स्थानमा अविकसित स्वरूपका थुप्रै बीमाका अभ्यासहरू हुने गरेका थिए। भारत, ग्रीस, चीन, इटाली जस्ता प्राचीन सभ्यताहरूमा आजकल बीमा भनिने क्षतिपूर्तिको प्रणाली प्रचलनमा थियो भन्ने कुरा इतिहासमा उल्लेख गरिएको छ। नेपालमा पनि बीमा लिच्छवीकाल देखि नै प्रचलनमा रहेको पाइन्छ। प्राचीन बीमाको एउटा उत्तम अभ्यास नेवारी समाजमा रहेको गुठी परम्परामा देख्न सकिन्छ। नेपाल एकिकरण पश्चात सार्वजनिक सम्पत्तिको वा सर्वसाधारणको सम्पत्ति क्षति भएको खण्डमा त्यस्तो क्षतिको अवस्था हेरी राज्यको तर्फबाट कुमारी चोक अड्डाले क्षतिपूर्ति बहन गर्ने गर्दथ्यो। वि.सं. १९९४ सालमा नेपाल बैंक लिमिटेडको स्थापना भएपछि पनि सबै प्रकारका बीमा भारतीय बीमा कम्पनीहरू मार्फत नै गर्ने गरिन्थ्यो। बैंकिङ प्रणालीमा आयात निर्यात हुने सामान तथा धितो राखेको बस्तुको सुरक्षा गर्नका लागि बीमा गर्नु अपरिहार्य थियो र त्यस्तो बीमाका लागि भारतीय बीमा कम्पनीहरूको भर पर्नु पर्थ्यो। त्यसैले नेपालमा नै आफ्नै बीमा कम्पनीको आवश्यकता महसुस गरी वि.सं. २००४ सालमा नेपाल बैंक लिमिटेडको अग्रसरता र स्वामित्वमा पहिलो बीमा कम्पनीको रूपमा 'नेपाल माल चलानी तथा बीमा कम्पनी' स्थापना भयो। यस कम्पनी मार्फत नेपाली बस्तुहरूको बीमा नेपालमा नै गर्न चाहनेहरूका लागि बाटो खुल्ला भयो।

बीमाको महत्व र आवश्यकता बढ्दै जाँदा नेपाल सरकारले राज्यको आफ्नै बीमा कम्पनी आवश्यक भएको महसुस गर्यो। तसर्थ, वि.सं. २०२४ सालमा राष्ट्रिय बीमा संस्थान प्रा.लि. को स्थापना भयो। सो कम्पनीलाई वि.सं. २०२५ सालमा राष्ट्रिय बीमा संस्थान ऐन, २०२५ जारी गरी सरकारी कम्पनीका रूपमा राष्ट्रिय बीमा संस्थानका रूपमा परिवर्तन गरियो। निर्जीवन बीमा व्यवसाय मात्र गर्दै आएको यस कम्पनीले वि.सं. २०२९ सालबाट जीवन बीमा व्यवसाय पनि प्रारम्भ गर्यो। वि.सं. २०४४ सालमा नेपालमा पहिलोपल्ट निजी क्षेत्रको सक्रियतामा विदेशी लगानीमा संयुक्त लगानीमा बीमा कम्पनीको स्थापना भयो। जीवन तथा निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने उद्देश्यका साथ उक्त नेशनल लाइफ एण्ड जनरल इन्स्युरेन्स कम्पनी लिमिटेडको स्थापना भएको थियो। हाल यो कम्पनी जीवन तथा निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने अलग अलग (दुई) कम्पनीमा बिभाजन भैसकेको छ। वि.सं. २०४६ सालको राजनीतिक परिवर्तन पश्चात बनेको सरकारले उदार अर्थनीति अवलम्बन गर्यो। जस अनुरूप सार्वजनिक उद्यमहरू निजीकरण गर्ने क्रमसँगै निजी क्षेत्रलाई अन्य उद्योग जस्तै बीमा उद्योगमा आकर्षित गर्ने नीति सरकारले लियो। तत्पश्चात नेपालमा निजी क्षेत्रको स्वामित्वमा बीमा कम्पनीहरू स्थापना हुने लहर नै चल्यो। त्यस अघि पाँच वटा रहेको बीमा कम्पनीको संख्या आ.व. २०७७/७८मा करिब आठ गुणाले वृद्धि भई एकचालिस पुगिसकेको थियो।

१.२ साविक बीमा समितिको स्थापना र विकास

अर्थतन्त्रका विभिन्न क्षेत्रहरू मध्ये बीमा एउटा जटिल प्राविधिक विषय मात्र नभई जोखिम व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित भएको अत्यन्तै संवेदनशील विषय समेत हो। यस उद्योग अन्तर्गत कार्य गर्ने बीमा कम्पनी, बीमा सभेयर, बीमा अभिकर्ता आदिको उचित सुपरीवेक्षण तथा नियमन गरी समग्र बीमा उद्योगलाई मर्यादित र स्वच्छ बनाउनका लागि एउटा सक्षम नियमनकारी निकायको आवश्यकता परिपूर्ति गर्न वि.सं. २०२५ सालमा तत्कालीन श्री ५ को सरकार, अर्थ मन्त्रालय अन्तर्गत एउटा शाखाका रूपमा तत्कालीन बीमा समितिको स्थापना भएको थियो, जसको स्वरूपमा करिव साढे दुई दशकसम्म कुनै परिवर्तन भएन। वि.सं. २०४६ साल पश्चात निजी क्षेत्र समेतका थुप्रै बीमा कम्पनीहरू स्थापना गर्ने सरकारी नीति भएको हुनाले सशक्त बीमा नियमनकारी निकायको आवश्यकता महसुस गरी बीमा ऐन, २०४९ जारी गरी सोही ऐन अन्तर्गत वि. सं २०४९ साल देखि तत्कालीन बीमा समितिलाई एउटा स्वायत्त नियमनकारी निकायका रूपमा विकास गरियो।

१.३ साविक बीमा समितिको गठन

बीमा प्रणाली तथा बीमा व्यवसायलाई व्यवस्थित, विकसित, नियमित र नियन्त्रित बनाई त्यसको विकास गर्न, बीमा व्यवसायको स्वस्थ प्रतिस्पर्धाबाट सर्वसाधारणलाई गुणस्तरीय तथा भरपर्दो बीमा सेवा उपलब्ध गराउन एवं बीमा व्यवसायको प्रभावकारी रूपमा नियमन गरी बीमितको हक हित संरक्षण गर्नको लागि तत्कालीन बीमा समितिको स्थापना भएको थियो।

साविक बीमा समितिको सञ्चालक समितिमा पाँच सदस्य रहने व्यवस्था थियो। समितिमा नेपाल सरकारले नियुक्त गरेको वा तोकेको व्यक्ति अध्यक्ष, कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयका सहसचिव, अर्थ मन्त्रालयका सहसचिव, बीमा व्यवसायमा विशेष ज्ञान भएका व्यक्तिहरू मध्येबाट एक जना व्यक्ति र बीमितहरू मध्येबाट एक जना व्यक्ति सदस्य रहने व्यवस्था रहेको थियो। हाल, बीमा प्राधिकरणको सञ्चालक समितिमा नेपाल सरकारले नियुक्त गरेको वा तोकेको व्यक्ति अध्यक्ष, कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयका सहसचिव, अर्थ मन्त्रालयका सहसचिव र जीवन बीमा व्यवसायमा विशेष ज्ञान भएका व्यक्तिहरू मध्येबाट एक जना व्यक्ति र निर्जीवन बीमा व्यवसायमा विशेष ज्ञान भएका व्यक्तिहरू मध्येबाट एक जना व्यक्ति सदस्य रहने व्यवस्था रहेको छ। जीवन अथवा निर्जीवन बीमा व्यवसायमा विशेष ज्ञान भएका सदस्य नियुक्त गर्दा कम्तीमा एकजना महिला रहने व्यवस्था र प्राधिकरणले तोकिएका बमोजिम अधिकृतस्तरको कर्मचारीले समितिको सचिवको रूपमा काम गर्ने व्यवस्था रहेको छ।

बीमा ऐन, २०४९ बमोजिम समितिको मुख्य प्रशासकीय अधिकारीको रूपमा प्राधिकरणको अध्यक्ष रहने व्यवस्था रहेको थियो भने निजले समितिको निर्णयहरू कार्यान्वयन गर्ने, समितिको काम कारवाहीको रेखदेख तथा नियन्त्रण गर्ने लगायत सम्पूर्ण अधिकार प्राप्त गरेको थियो। आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा समितिको बैठक ४२ पटक बसेको थियो। साविक बीमा समितिको संचालक समितिमा प्रतिनिधित्व गर्ने सदस्यहरूको विवरण निम्नानुसार तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

क्र.सं.	निकाय	नाम	पद	प्रतिनिधित्व गरेको अवधि	
				देखि	सम्म
१	नेपाल बीमा प्राधिकरण	श्री चिरञ्जीवी चापागाँई	अध्यक्ष	२०७३/०९/२७	२०७७/१०/१३
		श्री सूर्य प्रसाद सिलवाल	अध्यक्ष	२०७७/१०/१९	आ.व.अन्त्य सम्म निरन्तर
२	कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालय	श्री फणिन्द्र गौतम	सदस्य	२०७५/११/१०	आ.व.अन्त्य सम्म निरन्तर
३	अर्थ मन्त्रालय	श्री झक्क प्रसाद आचार्य	सदस्य	२०७६/०७/२६	आ.व.अन्त्य सम्म निरन्तर
४	बीमितको प्रतिनिधि	श्री किरण कुमार श्रेष्ठ	सदस्य	२०७६/११/१८	आ.व.अन्त्य सम्म निरन्तर
५	बीमा विज्ञ	श्री कपिल देव ओली	सदस्य	२०७२/१२/०५	आ.व.अन्त्य सम्म निरन्तर

१.४ साविक बीमा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार

बीमा ऐन, २०४९ बमोजिम तत्कालीन बीमा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम रहेको थियो:

- (क) बीमा व्यवसायलाई व्यवस्थित, नियमित, विकसित तथा नियन्त्रित गर्नको लागि नीति निर्धारण गर्न नेपाल सरकारलाई आवश्यक सुझाव दिने,
- (ख) बीमाबाट प्राप्त हुन आएको रकम लगानी गर्नको लागि नीति निर्धारण गरी प्राथमिकता क्षेत्र तोक्ने,
- (ग) बीमक, बीमा अभिकर्ता, सभेयर वा दलालको दर्ता र नवीकरण गर्ने तथा दर्ता खारेज गर्ने, गराउने,
- (घ) बीमक तथा बीमित बीचको वाद विवादमा मध्यस्थता गर्ने,
- (ङ) बीमा दायित्व निर्धारणका सम्बन्धमा बीमक विरुद्ध बीमितले दिएको उजुरी उपर निर्णय गर्ने,
- (च) बीमा व्यवसायका सम्बन्धमा बीमकलाई समय समयमा आवश्यक निर्देशन दिने,
- (छ) बीमितको हित रक्षाको निमित्त आवश्यक आधार तर्जुमा गर्ने, र
- (ज) बीमा व्यवसायसंग सम्बन्धित अन्य आवश्यक कार्य गर्ने, गराउने ।

१.५ नेपाल बीमा प्राधिकरण (साविकको बीमा समिति)द्वारा जारी भएका निर्देशन तथा मार्गदर्शनहरू

आ.व. २०७७/७८ मा जारी निर्देशिकाहरू

- Internal Audit Directive for insurers, 2078 B.S.
- कृषि तथा पशुपन्छी बीमा निर्देशिका, २०७७

- बीमकको कार्यकारी प्रमुखको तलब, भत्ता तथा अन्य सुविधा सम्बन्धी मार्गदर्शन (पहिलो संशोधन समेत), २०७४
- Risk Based Capital and Solvency Directive, 2022 (2078)
- जलवायू जोखिम सम्बन्धी निर्देशिका, २०७८
- दुर्घटना बीमा निर्देशिका, २०७८
- पुनर्बीमा दलाल (ब्रोकर) सम्बन्धी निर्देशिका, २०७८
- संस्थागत बीमा अभिकर्ता सम्बन्धी निर्देशिका, २०७८
- संस्थापक शेयर कारोवार सम्बन्धी निर्देशिका, २०७७
- जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकको बीमाङ्कीय मूल्याङ्कन सम्बन्धी निर्देशिका, २०७७
- कोरोना बीमा मापदण्ड, २०७७
- जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको NFRS मा आधारित वित्तीय विवरण सम्बन्धी निर्देशिका, २०७७
- निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको NFRS मा आधारित वित्तीय विवरण सम्बन्धी निर्देशिका, २०७७
- पुनर्बीमा व्यवसाय गर्ने बीमाहरूको NFRS मा आधारित वित्तीय विवरण सम्बन्धी निर्देशिका, २०७७

प्राधिकरण (साविकको बीमा समिति)बाट आ.व. २०७७/७८ अघि जारी भई लागु अवस्थामा रहेका निर्देशिका तथा मार्गदर्शनहरू

- पुनर्बीमा व्यवसाय (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) सम्बन्धी निर्देशिका, २०७६
- निर्जीवन तथा पुनर्बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकको बीमाङ्कीय मूल्याङ्कन सम्बन्धी निर्देशिका, २०७६
- बीमकको सूचना प्रविधि मार्गदर्शन, २०७६
- Risk Management Guidelines for Insurance Company, २०७६
- शाखारहित घुम्ती बीमा सेवा सम्बन्धी मार्गदर्शन, २०७६
- बीमकले सहकार्यमा बीमा व्यवसाय सञ्चालन गर्दा अपनाउनुपर्ने नीतिगत मार्गदर्शन, २०७६
- सम्पत्ति बीमा निर्देशिका, २०७५
- सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी निर्देशन, २०७५
- मोटर बीमा दर सम्बन्धी निर्देशिका, २०७३
- बीमकको आन्तरिक लेखा परीक्षण निर्देशिका, २०७२
- लड् फर्म अडिट सम्बन्धी निर्देशन, २०७२
- बीमकले सञ्चालन गर्ने बीमा अभिकर्ताको तालिम निर्देशिका, २०७२
- बीमा समिति तालिम कार्यविधि, २०७२
- बैंकर्स क्षतिपूर्ति निर्देशिका, २०७१

१.६ चालू पन्ध्रौं योजनामा बीमा

आ.व. २०७६/७७ देखि २०८०/८१ सम्म चालू रहने पन्ध्रौं योजनामा बीमा क्षेत्रको सोच, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति तथा कार्यनीति देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

सोच: सुदृढ र विस्तारित बीमा सेवाबाट जोखिम न्यूनीकरण मार्फत उत्थानशील समाज र अर्थतन्त्र निर्माण ।

लक्ष्य: अन्तर्राष्ट्रिय प्रचलन र अभ्यास अनुरूप बीमा सेवाको विकास एवम् विस्तार गरी आर्थिक, प्राकृतिक, सामाजिक एवम् अन्य कारणबाट उत्पन्न हुने जोखिमलाई बीमाको दायरामा ल्याई वित्तीय जोखिम न्यूनीकरण गर्ने ।

उद्देश्य: बीमा क्षेत्रलाई प्रभावकारी र दिगो बनाई दुर्गम तथा न्यून आय भएका वर्ग लगायत समाजका सबै तह र कारोबारमा बीमा सेवाको पहुँच पुर्याउनु ।

रणनीति तथा कार्यनीति

रणनीति	कार्यनीति
बीमा सेवालाई प्रभावकारी र प्रतिस्पर्धी बनाउन तथा बीमितको हक हित सुनिश्चित गर्नका लागि नीतिगत, कानूनी एवम् संस्थागत सुधार गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> ● बीमा सम्बन्धी विद्यमान कानूनलाई समय सापेक्ष परिमार्जन गरिनेछ । ● विद्यमान अन्तर्राष्ट्रिय परिवेश अनुरूप बीमकहरूको जोखिम न्यूनीकरणका लागि जोखिममा आधारित सुपरीवेक्षण प्रणाली लागू गरिनेछ । ● बीमा क्षेत्रको नियमनलाई सबल, प्रभावकारी र व्यवसायिक बनाउन नियामक निकायको क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ । ● संघीय संरचना बमोजिम नियामक तथा बीमा कम्पनीको पुर्नसंरचना तथा बिस्तार गरिनेछ । ● पुनर्बीमाको संस्थागत क्षमता वृद्धि गरिनेछ ।
बीमा सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय प्रचलन, अभ्यास तथा मापदण्डको आधारमा बीमा सेवा प्रदान गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> ● बीमक तथा बीमा मध्यस्थकर्ताहरूको निरीक्षण तथा अनुगमन कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाई अन्तर्राष्ट्रियस्तरको बीमा सेवा प्रदान गरिनेछ । ● मध्यस्थकर्ताको रूपमा रहेको तेश्रो पक्ष सहजकर्ता विकास सम्बन्धी कानूनी व्यवस्था गरी लागू गरिनेछ । ● बाली तथा पशुपन्छी बीमा लगायतका मौसममा आधारित सूचकाङ्क बीमालाई सबलीकृत गर्दै थप विस्तार गरिनेछ । निवृत्तिभरण योजना, सरकारी भवन एवम् सम्पत्तिको बीमा लगायतका बीमा सम्बन्धी अध्ययन गरी उपयुक्त व्यवस्था लागू गरिनेछ । ● बीमा दावी प्रक्रिया सरलीकरण गर्न शीघ्र दावी भुक्तानी प्रणाली विकास गरिनेछ । ● बीमकको लगानीयोग्य रकमलाई सुरक्षित तथा प्रतिफलमुखी क्षेत्रमा लगानी गर्ने वातावरण तयार गरिनेछ ।
बीमा सेवाको विस्तार गरी न्यून आय भएका वर्ग लगायत सम्पूर्ण नागरिक एवम् क्षेत्रमा बीमाको पहुँच पुर्याउनका लागि उपयुक्त संयन्त्रको विकास गर्ने ।	<ul style="list-style-type: none"> ● बीमाको पहुँच पुन नसकेका क्षेत्र लगायत प्रत्येक स्थानीय तहमा जीवन तथा निर्जीवन बीमा कम्पनीको शाखा कार्यालय विस्तारलाई प्रवर्द्धन गरिनेछ । ● स्थानीय तह तथा सामुदायिक संस्थासंगको सहकार्यमा दुर्गम तथा ग्रामीण क्षेत्रहरूमा बीमा सम्बन्धी चेतना अभिवृद्धि गरिनेछ । ● स्वास्थ्य बीमालाई सबै जिल्लामा बिस्तार गरिनेछ । ● दुर्गम, पिछडिएको क्षेत्र तथा न्यून आय भएका वर्गका लागि लक्षित गरी प्रोत्साहन सहितको लघु बीमा लागू गरिनेछ ।

१.७ अपेक्षित उपलब्धि

पन्ध्रौँ योजनामा बीमा क्षेत्रको अपेक्षित उपलब्धिहरू निम्नानुसार हुने परिकल्पना गरिएको थियो:-

- ◆ बीमा सम्बन्धी नियामक निकायको क्षमता अभिवृद्धि भएको हुने,

- ◆ न्यून आय भएका नागरिक, दुर्गम र पिछडिएका क्षेत्र लगायत हरेक स्थानीय तहसम्म बीमा सेवाको पहुँच विस्तार भएको हुने,
- ◆ जीवन बीमा र स्वास्थ्य बीमामा आबद्ध जनसंख्या ६० प्रतिशत पुगेको हुने,
- ◆ कृषि बीमाको पहुँच १० प्रतिशत कृषकमा पुगेको हुने ।

१.८ वार्षिक कार्यक्रम

आ.व.२०७७/७८ को वार्षिक कार्यक्रममा बीमा क्षेत्रको विकास तथा सम्बर्द्धन गर्नका लागि विभिन्न कार्यक्रमहरू स्वीकृत भएको थियो । कार्यक्रमको समिक्षा निम्न बमोजिम रहेको छ:

- ◆ आ.व. २०७७/७८मा प्राधिकरणको भवन निर्माण कार्य प्रारम्भ भएको,
- ◆ लेखा दिग्दर्शन संसोधन, कागज धुल्याउने सम्बन्धी कार्यविधि, AML/CFT सम्बन्धी अलग्गै निरीक्षण कार्यविधि तथा जीवन बीमकको बीमाङ्कीय मुल्यांकन सम्बन्धी निर्देशिका संशोधन गरिएको,
- ◆ जीवन बीमा अन्तर्गत विभिन्न बीमालेख सम्बन्धी मार्गदर्शन तयार भएको,
- ◆ बाली तथा पशुपन्छी बीमा निर्देशिकालाई संशोधन गरी कृषि तथा पशुपन्छी बीमा निर्देशिका जारी भएको,
- ◆ जीवन र निर्जीवन बीमकको पुनर्बीमा निर्देशिका परिमार्जन गरी बीमकहरूको लागि पुनर्बीमा निर्देशिका जारी भएको,
- ◆ बीमकको संस्थापक शेयर कारोबार सम्बन्धी निर्देशिका संशोधन भएको,
- ◆ बाली तथा पशुपन्छी बीमा अन्तर्गत सम्बन्धित निकायवाट माग भए बमोजिम बीमालेखहरू तयार तथा संशोधन भएको,
- ◆ प्रदेश सरकार, स्थानीय सरकार, कृषक, विद्यार्थी लगायत बीमा क्षेत्रका सरोकारवालासँग अन्तर्क्रिया तथा छलफल कार्यक्रम सम्पन्न भएको,
- ◆ जोखिममा आधारित सुपरीवेक्षण सम्बन्धी तालिम सञ्चालन भएको,
- ◆ नेपाल वित्तीय प्रतिवेदनमान सम्बन्धी तालिम प्रदान गरेको,
- ◆ कोरोना भाईरस (कोभिड-१९)ले बीमा क्षेत्रमा पारेको प्रभाव सम्बन्धी अध्ययन भएको,
- ◆ क्षेत्रगत रूपमा बीमाको प्रभाव सम्बन्धी अध्ययन भएको,
- ◆ बीमा नियमन, लेखा प्रणाली, मानव संशाधन अभिलेख व्यवस्थापन, सम्बन्धी सफ्टवेयर तयार भएको,
- ◆ तथ्याङ्क भण्डारणका लागि सर्भर खरिद भएको,
- ◆ जीवन बीमकहरूको AML/CFT सम्बन्धी ४ वटा विशेष स्थलगत निरीक्षण सम्पन्न भएको,
- ◆ जीवन, निर्जीवन तथा पुनर्बीमा गर्ने बीमकको १४ वटा समष्टिगत स्थलगत निरीक्षण सम्पन्न भएको,
- ◆ कृषि र लघु उद्यम व्यवसायमा बीमाको पहुँच अभिवृद्धि गर्ने, दावी भुक्तानी व्यवस्थालाई सहज र सरल बनाउने तथा घुम्ती बीमा कार्यक्रम संचालन भएको,
- ◆ कोभिड १९ को कारण संचालनमा आउन नसकेका उद्योग, प्रतिष्ठान एवम् यातायतका साधनको बीमा पोलिसीको म्याद लकडाउनको अवधिसम्म थप गर्ने व्यवस्था मिलाइएको,
- ◆ कृषि र लघु उद्यम व्यवसायको बीमा विस्तार सम्बन्धी कार्य भएको,
- ◆ बीमा दावी भुक्तानी सरल र सहज बनाउन बीमा दावी भुक्तानी मार्गदर्शन संसोधन गरी सबै निर्जीवन बीमा कम्पनीको दावी सम्बन्धी स्थलगत अनुगमन भएको ।

विश्व अर्थतन्त्र

२.१ विश्व आर्थिक वृद्धिदर

तालिका नं. २

विश्व आर्थिक वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

क्र. सं.	विवरण	२०१९	२०२०	२०२१*
१.	विश्व अर्थतन्त्र	२.८	-३.३	६.०
२.	विकसित अर्थतन्त्र	१.६	-४.७	५.१
३.	उदीयमान तथा विकासशील अर्थतन्त्र	३.६	-२.२	६.७
४.	उदीयमान तथा विकासशील एशिया	५.३	-१.०	८.६
५.	मध्यपूर्व तथा उत्तर अफ्रिकी मुलुकहरू	०.८	-३.४	४.०
६.	उदीयमान तथा विकासशील युरोप	२.४	-२.०	४.४
७.	युरोपियन युनियनका मुलुकहरू	१.७	-६.१	४.४
८.	कम आय विकासशील अर्थतन्त्र	५.३	०.०	४.३

(श्रोत: अन्तर्राष्ट्रिय मुद्रा कोष, अप्रिल २०२१), * प्रक्षेपण

सन् २०१९ को तुलनामा सन् २०२० मा विश्व अर्थतन्त्र विश्वभर महामारीको रुपमा फैलिएको कोभिड १९ को कारणबाट प्रभावित भई निकै कमजोर भएको देखिन्छ। अघिल्लो आर्थिक वर्षको तुलनामा सन् २०२० मा विश्वको अर्थतन्त्र ऋणात्मक अवस्थामा रही ३.३ प्रतिशतमा कायम भएको देखिन्छ भने सन् २०२१ मा यसको वृद्धि प्रतिशत सकारात्मक भई ६ प्रतिशत हुने प्रक्षेपण गरिएको देखिन्छ। विश्वका विकसित अर्थतन्त्र भएका राष्ट्रहरूको आर्थिक वृद्धि पनि सन् २०१९ को तुलनामा सन् २०२० मा ४.७ प्रतिशतले ऋणात्मक भएको देखिन्छ भने सन् २०२१ मा यसको वृद्धि प्रतिशत सकारात्मक भई ५.१ प्रतिशतमा हुने प्रक्षेपण गरिएको देखिन्छ। विश्वका अन्य क्षेत्रको तुलनामा उदीयमान तथा विकासशील अर्थतन्त्रको वृद्धिदर सन् २०१९ मा ३.६ प्रतिशत थियो भने सन् २०२० मा यसको दर ऋणात्मक भई २.२ प्रतिशत रहेको देखिन्छ। सन् २०२१ मा कोरोना विरुद्धको खोपको प्रभावकारिताको कारण यसको वृद्धिदर सकारात्मक भई ६.७ प्रतिशतमा हुने प्रक्षेपण गरिएको छ। त्यसै गरी उदीयमान तथा विकासशील एशियाको आर्थिक वृद्धिदर सन् २०१९ मा ५.३ प्रतिशत थियो भने सन् २०२० मा यसको दर ऋणात्मक भई १ प्रतिशत रहेको देखिन्छ भने २०२१ मा उल्लेखनीय वृद्धि भई ८.६ प्रतिशतसम्म पुग्ने प्रक्षेपण गरिएको छ। त्यसै गरी मध्यपूर्व तथा उत्तर अफ्रिकी मुलुकहरूमा आर्थिक वृद्धिदर सन् २०१९ मा ०.८ प्रतिशत थियो भने सन् २०२० मा यसको दर ऋणात्मक भई ३.४ प्रतिशत रहेको देखिन्छ भने २०२१ मा वृद्धि भई ४ प्रतिशतसम्म पुग्ने प्रक्षेपण गरिएको छ। उदीयमान तथा विकासशील युरोप मुलुकहरूको आर्थिक वृद्धिदर सन् २०१९ मा २.४ प्रतिशत रहेकोमा सन् २०२० मा यसको दर ऋणात्मक भई २ प्रतिशत रहेको देखिन्छ भने २०२१ मा यसको वृद्धिदर सकारात्मक भई ४.४ प्रतिशतसम्म पुग्ने प्रक्षेपण गरिएको छ। त्यसै गरी युरोपियन युनियनका मुलुकहरूको आर्थिक वृद्धिदर सन् २०१९ मा १.७ प्रतिशत रहेकोमा सन् २०२० मा यसको दर ऋणात्मक भई ६.१ प्रतिशत रहेको देखिन्छ भने २०२१ मा यसको वृद्धिदर सकारात्मक भई ४.४ प्रतिशतसम्म पुग्ने प्रक्षेपण गरिएको छ। कम आय भएका विकासशील अर्थतन्त्रका मुलुकहरूको सन्

२०१९ मा ५.३ प्रतिशत आर्थिक वृद्धिदर रहेको थियो भने सन् २०२० मा यो स्थिर प्रतिशत रहेको देखिन्छ । त्यसैगरी सन् २०२१ को लागि गरिएको प्रक्षेपणमा यसको वृद्धि दर ४.३ प्रतिशतसम्म पुग्ने प्रक्षेपण गरिएको छ । समग्र विश्वको आर्थिक वृद्धिदरलाई माथि तालिका नं. २ मा देखाइएको छ ।

२.२ दक्षिण एशियाली तथा चिनियाँ आर्थिक वृद्धिदर

तालिका नं. ३

दक्षिण एशियाली मुलुकको आर्थिक वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

क्र.सं.	विवरण	२०१७	२०१८	२०१९	२०२०	२०२१*
१	बंगलादेश	७.३	७.९	८.२	३.८	५.०
२.	भुटान	६.३	३.८	४.३	-०.८	-१.९
३	भारत	६.८	६.५	४.०	-८.०	१२.५
४.	माल्दिभ्स	७.२	८.१	७.०	-३२.२	१८.९
५	नेपाल	९.०	७.६	६.७	-१.९	२.९
६.	श्रीलंका	३.६	३.३	२.३	-३.६	४.०
७	पाकिस्तान	५.२	५.५	१.९	-०.४	१.५
८.	अफगानिस्तान	२.३	१.२	३.९	-५.०	४.०
९.	चीन	६.९	६.७	५.८	२.३	८.४

(श्रोत: अन्तराष्ट्रिय मुद्रा कोष, अप्रिल २०२१) * प्रक्षेपन

सन् २०२० मा विश्वभर महामारीको रुपमा फैलिएको कोभिड १९ को कारणबाट सन् २०१९ को तुलनामा सन् २०२० मा दक्षिण एशियाली मुलुकहरूको आर्थिक वृद्धिदर निरन्तर रुपमा घटेर नकारात्मक भएको देखिन्छ । सन् २०१९ मा धेरै आर्थिक वृद्धिदर हासिल गर्ने राष्ट्रहरू मध्ये बंगलादेशको ८.२ प्रतिशत रहेको थियो भने सन् २०२० मा पनि धेरै आर्थिक वृद्धिदर हासिल गर्ने राष्ट्रमा बंगलादेश नै रहेको देखिन्छ । जसको आर्थिक वृद्धिदर ३.८ प्रतिशत रहेको छ । दक्षिण एशियाली राष्ट्रहरू मध्ये भुटान, भारत, माल्दिभ्स, नेपाल, श्रीलंका, पाकिस्तान र अफगानिस्तान मुलुकहरूको आर्थिक वृद्धिदर सन् २०१९ को तुलनामा सन् २०२० मा ऋणात्मक भएको देखिन्छ । दक्षिण एशियाली मुलुकहरू मध्ये नेपालको आर्थिक वृद्धिदर सन् २०२० मा १.९ प्रतिशत ऋणात्मक भएको देखिन्छ । सन् २०२१ मा यसको वृद्धिदर सकारात्मक भई २.९ प्रतिशत पुग्ने प्रक्षेपण गरिएको छ । सन् २०२१ मा कोरोना विरुद्धको खोप प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन भई दक्षिण एशियाली राष्ट्रहरूको आर्थिक वृद्धिदर सकारात्मक हुने प्रक्षेपण गरिएको छ । नेपाल लगायत छिमेकी मुलुकहरूको आर्थिक वृद्धिदरलाई तालिका नं.३ मा देखाइएको छ ।

तालिका ४
विश्वको बीमाशुल्क आम्दानी

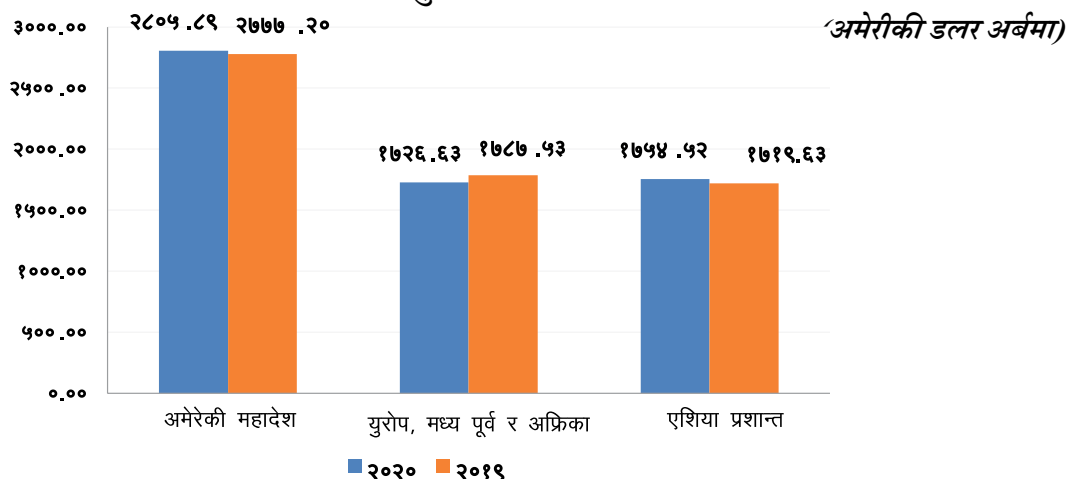
(अमेरिकी डलर अर्बमा)

क्षेत्र	बीमाशुल्क संकलन	बीमाशुल्क संकलन	वृद्धि *	विश्व बीमा बजारको अंश	कूल गार्हस्थ उत्पादनमा कूल बीमाशुल्कको अनुपात (%)
	२०२०	२०१९		२०२०	२०२०
अमेरिकी महादेश	२,८०५.८९	२,७७७.२०	०.७०	४४.६०	१०.४०
युरोप, मध्य पूर्व र अफ्रिका	१,७२६.६३	१,७८७.५३	-५.४०	२७.५०	५.८०
एशिया प्रशान्त	१,७५४.५२	१,७१९.६३	-०.३०	२७.९०	५.७०
विश्व	६,२८७.०४	६,२८४.३६		१००.००	७.४०

(श्रोत: सिम्मा नं ३-२०२१, * मुद्रास्फिति समायोजित)

सन् २०१९ को तुलनामा सन् २०२० मा विश्व बीमा बजार सकारात्मक भएको देखिएको छ। सन् २०१९ मा विश्वको बीमा बजारमा अमेरिकी डलर ६२ खर्ब ८४ अर्ब ३६ करोड बराबरको बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ, जसमा अमेरिकी महादेशको अमेरिकी डलर २७ खर्ब ७७ अर्ब २० करोड, युरोप, मध्य पूर्व र अफ्रिकाको अमेरिकी डलर १७ खर्ब ८७ अर्ब ५३ करोड बराबरको तथा एशिया प्रशान्त क्षेत्रको अमेरिकी डलर १७ खर्ब १९ अर्ब ६३ करोड बराबरको बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ। सन् २०२० मा विश्वको बीमा बजारमा अमेरिकी डलर ६२ खर्ब ८७ अर्ब ४ करोड बराबरको बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ, जसमा अमेरिकी महादेशको अमेरिकी डलर २८ खर्ब ५ अर्ब ८९ करोड, युरोप, मध्य पूर्व र अफ्रिकाको अमेरिकी डलर १७ खर्ब २६ अर्ब ६३ करोड बराबरको तथा एशिया प्रशान्त क्षेत्रको अमेरिकी डलर १७ खर्ब ५४ अर्ब ५२ करोड बराबरको बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ। सन् २०१९ को तुलनामा सन् २०२० मा बीमाशुल्क संकलनको वृद्धिदर हेर्दा अमेरिकी महादेशको वार्षिक वृद्धिदर ०.७० प्रतिशत रहेको देखिन्छ। त्यसैगरी युरोप, मध्य पूर्व र अफ्रिकाको ५.४० प्रतिशत ऋणात्मक रहेको देखिन्छ भने एशिया प्रशान्त क्षेत्रको ०.३० प्रतिशत ऋणात्मक रहेको देखिन्छ। समग्र विश्व बीमा बजारको तथ्याङ्कलाई तालिका नं. ४ र लेखाचित्र नं १ मा देखाइएको छ।

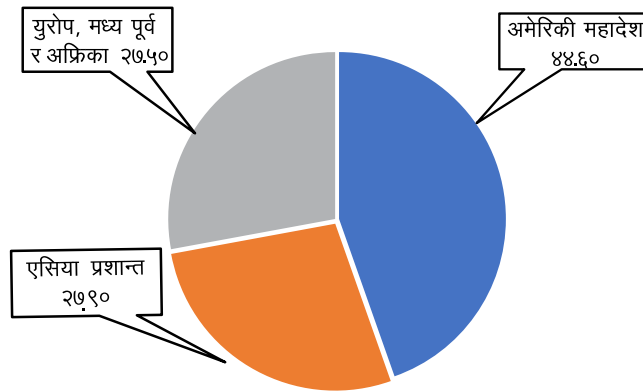
लेखाचित्र नं. १
विश्वको बीमाशुल्क आम्दानी

लेखाचित्र नं. २ अनुसार सन् २०२० मा विश्व बीमा बजारमा अमेरिकी महादेशले ४४.६० प्रतिशत, युरोप, मध्य पूर्व र अफ्रिकाले २७.५० प्रतिशत र एशिया प्रशान्त क्षेत्रले २७.९० प्रतिशत अंश ओगटेको देखिन्छ ।

लेखाचित्र नं. २

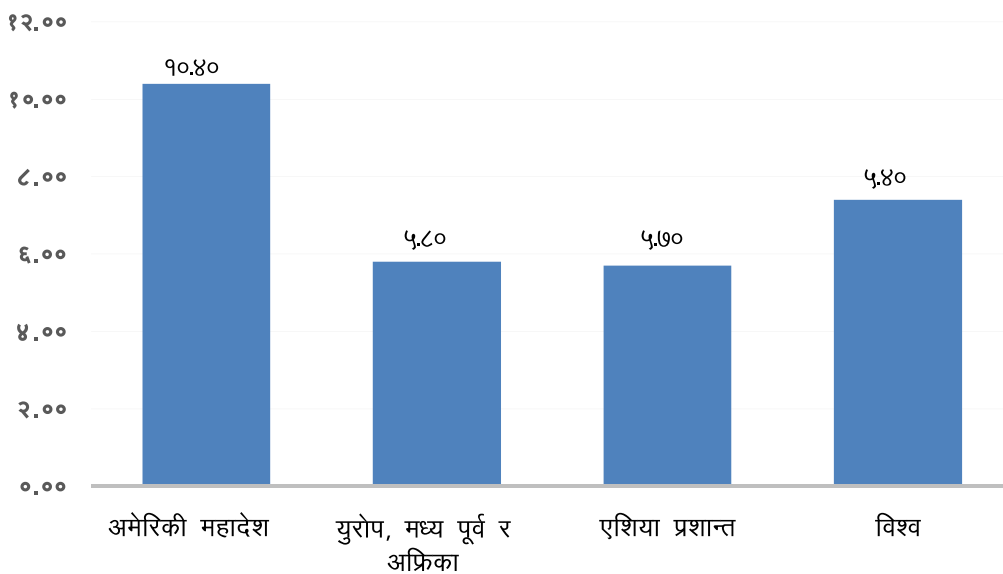
विश्व बीमा बजारको अंश (प्रतिशत), २०२०

लेखाचित्र नं. ३ अनुसार सन् २०२० मा कूल गार्हस्थ उत्पादनमा विश्व बीमा क्षेत्र मध्ये अमेरिकी महादेशमा १०.४० प्रतिशत, युरोप, मध्य पूर्व र अफ्रिकामा ५.८० प्रतिशत र एशिया प्रशान्त क्षेत्रमा ५.७० प्रतिशत योगदान गरेको देखिन्छ । यसरी विश्वको कूल गार्हस्थ उत्पादनमा विश्व बीमा बजारको योगदान ७.४० प्रतिशत रहेको देखिन्छ ।

लेखाचित्र नं. ३

कूल गार्हस्थ उत्पादनमा विश्व बीमा बजारको योगदान, २०२०

तालिका ५
विश्वको जीवन बीमाशुल्क आम्दानी

(अमेरिकी डलर अर्बमा)

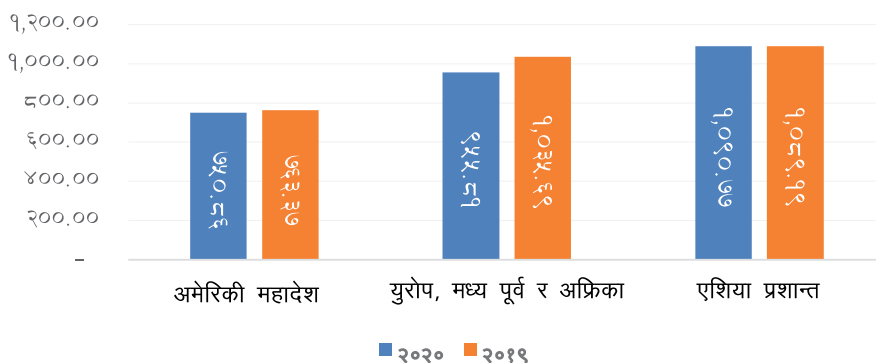
क्षेत्र	बीमाशुल्क संकलन	बीमाशुल्क संकलन	वृद्धि (प्रतिशतमा) *	विश्व बीमा बजारको अंश (प्रतिशतमा)	कूल गार्हस्थ उत्पादनमा कूल जीवन बीमाशुल्कको अनुपात (%)
	२०२०	२०१९		२०२०	२०२०
अमेरिकी महादेश	७५०.८६	७६३.३७	-१.२०	२६.८०	२.८०
युरोप, मध्य पूर्व र अफ्रिका	९५५.८१	१,०३५.६९	-९.१०	३४.२०	३.३०
एशिया प्रशान्त	१,०९०.७७	१,०८९.१९	-२.१०	३९.००	३.६०
विश्व	२,७९७.४४	२,८८८.२५	-४.४०	१००.००	३.३०

श्रोत: सिमा नं. ३-२०२१, * मुद्रास्फिति समायोजित

विश्व जीवन बीमा बजारको बीमाशुल्क संकलन सन् २०१९ को तुलनामा सन् २०२० मा ऋणात्मक रूपमा घटेको देखिन्छ। सन् २०१९ मा विश्वमा जीवन बीमाशुल्क वापत २८ खर्ब ८८ अर्ब २५ करोड बराबरको अमेरिकी डलर संकलन भएको थियो भने सन् २०२० मा २७ खर्ब ९७ अर्ब ४४ करोड बराबरको अमेरिकी डलर संकलन भएको थियो। सन् २०२० मा जीवन बीमाशुल्क तर्फ अमेरिकी महादेशको ७ खर्ब ५० अर्ब ८६ करोड डलर बराबरको बीमाशुल्क संकलन भएको थियो, भने सन् २०१९ मा ७ खर्ब ६३ अर्ब ३७ करोड बराबरको बीमाशुल्क संकलन भएको थियो, जुन सन् २०१९ को तुलनामा १.२० प्रतिशत ऋणात्मक रहेको देखिन्छ। सन् २०२० मा यूरोप, मध्यपूर्व र अफ्रिकाको ९ खर्ब ५५ अर्ब ८१ करोड अमेरिकी डलर बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ, भने सन् २०१९ मा १० खर्ब ३५ अर्ब ६९ करोड अमेरिकी डलर बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ, जुन गत वर्षको तुलनामा ९.१० प्रतिशत ऋणात्मक रहेको देखिन्छ। त्यसै गरी एशिया प्रशान्त क्षेत्रबाट १० खर्ब ९० अर्ब ७७ करोड अमेरिकी डलर बराबरको बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ, भने सन् २०१९ मा १० खर्ब ८९ अर्ब १९ करोड अमेरिकी डलर बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ, जुन सन् २०१९ को तुलनामा २.१० प्रतिशत ऋणात्मक रहेको देखिन्छ।

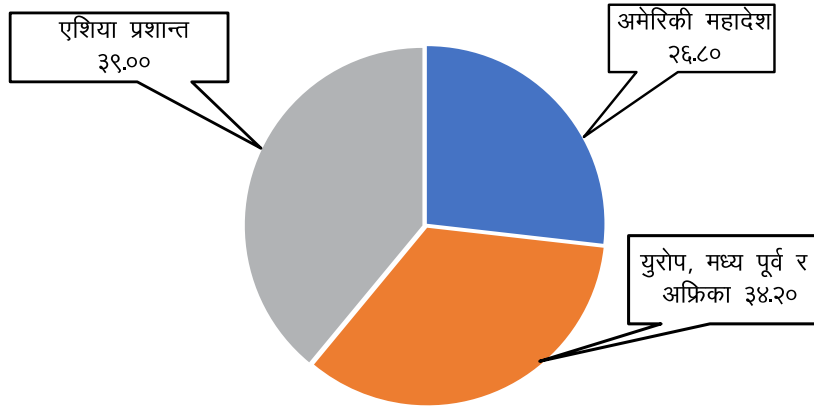
लेखाचित्र नं. ४
विश्वको जीवन बीमाशुल्क आम्दानी

(अमेरिकी डलर अर्बमा)

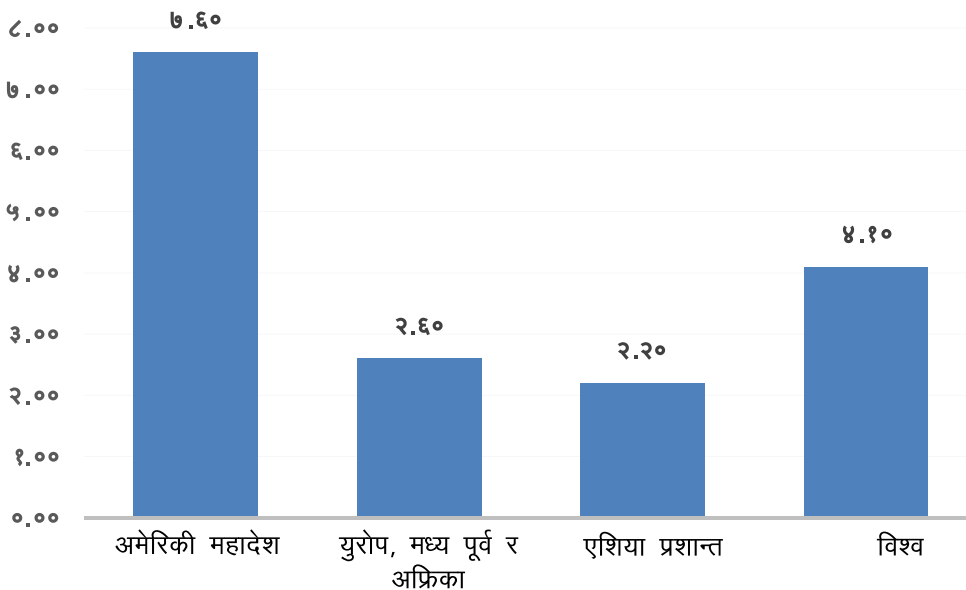
लेखाचित्र नं. ५ अनुसार विश्व जीवन बीमा बजार मध्ये सन् २०२० मा अमेरिकी महादेशले २६.८० प्रतिशत, युरोप, मध्यपूर्व र अफ्रिकाले ३४.२० प्रतिशत र एशिया प्रशान्त क्षेत्रले ३९ प्रतिशत अंश ओगटेको देखिन्छ ।

लेखाचित्र नं. ५
विश्व जीवन बीमा बजारको अंश (प्रतिशत), २०२०

त्यसै कूल गार्हस्थ उत्पादनमा विश्वमा जीवन बीमा क्षेत्र मध्ये अमेरिकी महादेशमा २.८० प्रतिशत, युरोप, मध्यपूर्व र अफ्रिकामा ३.३० प्रतिशत र एशिया प्रशान्त क्षेत्रमा ३.६० प्रतिशत योगदान गरेको देखिन्छ । यसरी विश्वको कूल गार्हस्थ उत्पादनमा विश्व जीवन बीमा बजारको योगदान ३.३० प्रतिशत रहेको देखिन्छ ।

लेखाचित्र नं. ६
कूल गार्हस्थ उत्पादनमा विश्व जीवन बीमा बजारको अनुपात, २०२०

तालिका ६
विश्वको निर्जीवन बीमाशुल्क आम्दानी

(अमेरिकी डलर अर्बमा)

क्षेत्र	बीमाशुल्क संकलन	बीमाशुल्क संकलन	वृद्धि *	विश्व बीमा बजारको अंश	कूल गार्हस्थ उत्पादनमा कूल निर्जीवन बीमाशुल्कको अनुपात (%)
	२०२०	२०१९		२०२०	२०२०
अमेरिकी महादेश	२,०५५.०३	२,०१३.८३	१.४०	५८.९०	७.६०
युरोप, मध्य पूर्व र अफ्रिका	७७०.८२	७५१.८४	०.६०	२२.१०	२.६०
एशिया प्रशान्त	६६३.७५	६३०.४३	३.००	१९.००	२.२०
विश्व	३,४८९.६१	३,३९६.११	१.५०	१००.००	४.१०

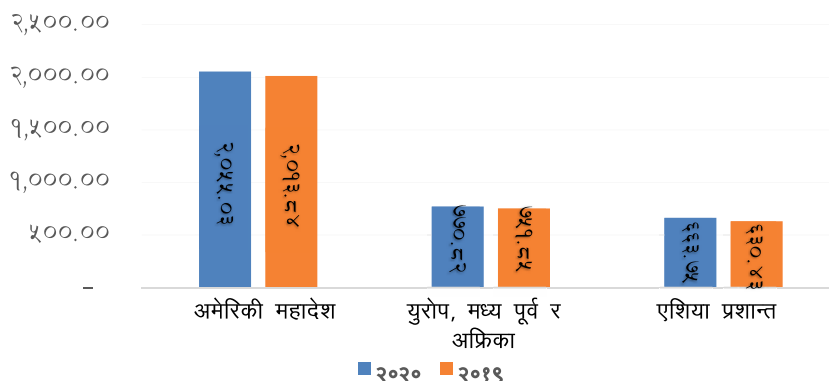
श्रोत: सिग्मा नं. ३-२०२१, * मुद्रास्फिति समायोजित

विश्वको निर्जीवन बीमा बजार सन् २०१९ को तुलनामा सन् २०२० मा सकारात्मक रूपमा वृद्धि हुँदै गएको देखिन्छ। सन् २०१९ मा निर्जीवन बीमामा ३३ खर्ब ९६ अर्ब ११ करोड बराबर बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ। जसमा अमेरिकी महादेशबाट २० खर्ब १३ अर्ब ८३ करोड अमेरिकी डलर बराबर बीमाशुल्क संकलन भएको थियो, त्यसै गरी युरोप, मध्यपूर्व र अफ्रिकाबाट ७ खर्ब ५१ अर्ब ८४ करोड अमेरिकी डलर बराबर बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ। त्यसैगरी एशिया प्रशान्त क्षेत्रबाट ६ खर्ब ३० अर्ब ४३ करोड अमेरिकी डलर बराबर बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ। सन् २०२० मा विश्व निर्जीवन बीमा बजारबाट ३४ खर्ब ८९ अर्ब ६० करोड अमेरिकी डलर बराबर बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ। जसमा अमेरिकी महादेशबाट २० खर्ब ५५ अर्ब ३ करोड अमेरिकी डलर बराबर बीमाशुल्क संकलन भएको थियो जुन सन् २०१९ को तुलनामा १.४० प्रतिशतले वृद्धि रहेको देखिन्छ भने युरोप, मध्यपूर्व र अफ्रिकाबाट ७ खर्ब ७० अर्ब ८२ करोड अमेरिकी डलर बराबर बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ, जुन सन् २०१९ को तुलनामा ०.६० प्रतिशतले वृद्धि रहेको देखिन्छ। त्यसै गरी एशिया प्रशान्त क्षेत्रबाट ६ खर्ब ६३ अर्ब ७५ करोड अमेरिकी डलर बराबर बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ, जुन सन् २०१९ को तुलनामा ३.०० प्रतिशतले वृद्धि रहेको देखिन्छ। विश्वको निर्जीवन बीमाशुल्क आम्दानी तालिका नं. ६ मा देखाइएको छ।

लेखाचित्र नं. ७

विश्वको निर्जीवन बीमाशुल्क आम्दानी

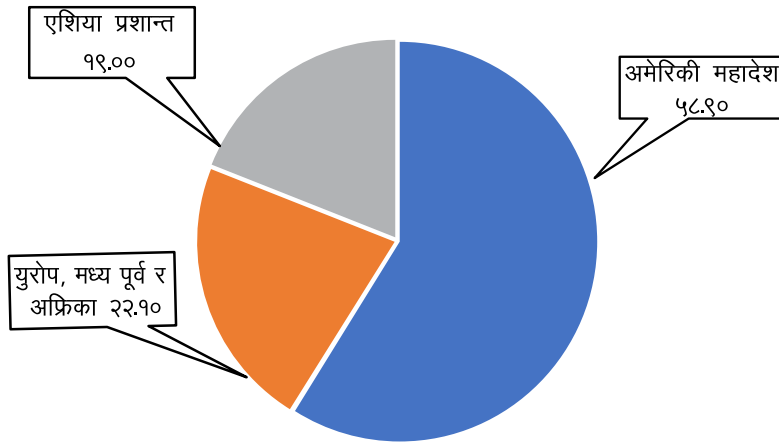
(अमेरिकी डलर अर्बमा)

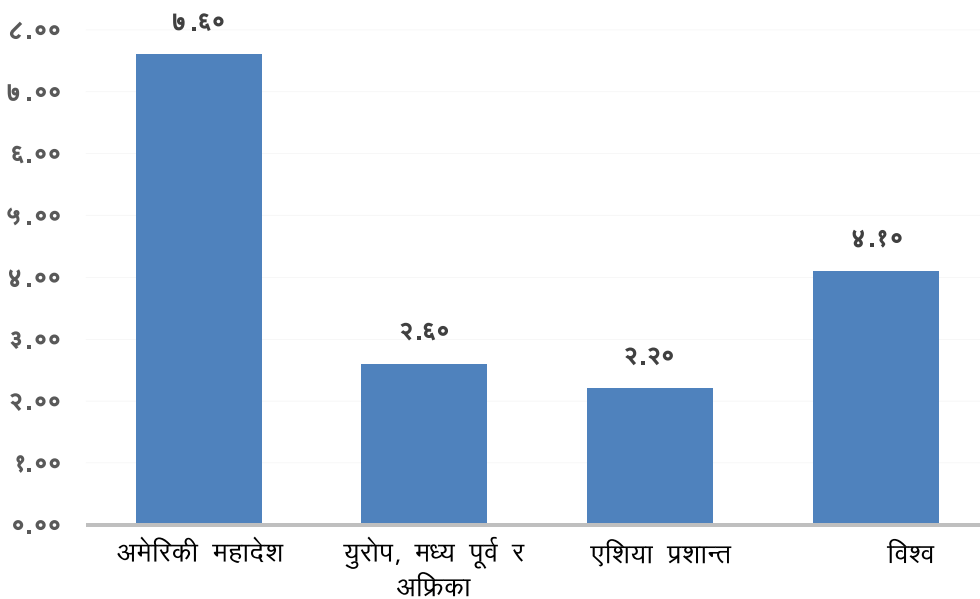
लेखाचित्र नं. ८ अनुसार सन् २०२० मा विश्वको निर्जीवन बीमा बजारमा सबभन्दा बढी हिस्सा अमेरिकी महादेशले ओगटेको देखिन्छ, जुन ५८.९० प्रतिशत रहेको छ भने २२.१० प्रतिशत हिस्सा यूरोप, मध्यपूर्व र अफ्रिकाले र बाँकी रहेको १९.०० प्रतिशत हिस्सा एशिया प्रशान्त क्षेत्रले ओगटेको देखिन्छ ।

लेखाचित्र नं. ८
विश्वको निर्जीवन बीमा बजारको अंश (प्रतिशत), २०२०

त्यसै गरी विश्वको कूल गार्हस्थ उत्पादनमा निर्जीवन बीमा क्षेत्रले मध्ये अमेरिकी महादेशमा ७.६० प्रतिशत, यूरोप, मध्यपूर्व र अफ्रिकामा २.६० प्रतिशत र एशिया प्रान्त क्षेत्रमा २.२० प्रतिशत योगदान देखिन्छ । यसरी विश्वको कूल गार्हस्थ उत्पादनमा विश्व बीमा बजारको योगदान ४.१० प्रतिशत रहेको देखिन्छ ।

लेखाचित्र नं. ९
कूल गार्हस्थ उत्पादनमा विश्व निर्जीवन बीमा बजारको अनुपात, २०२०

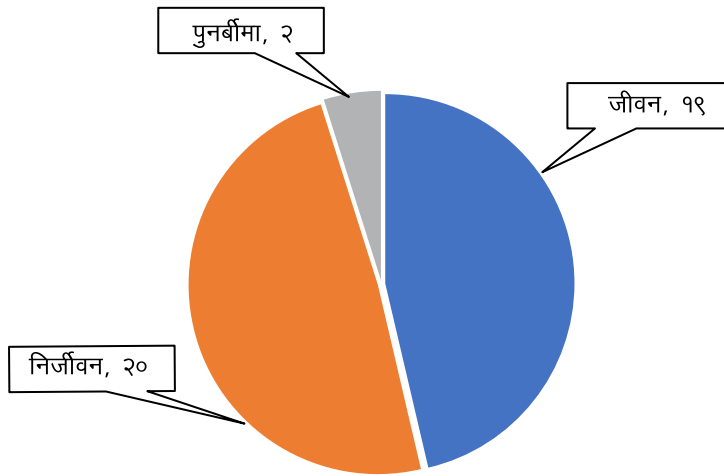
नेपालको बीमा बजार

३.१ बीमकको संख्या

वि.सं. २००४ सालबाट सुरुवात भएको नेपाली बीमा उद्योग चालू आ.व. सम्ममा आइपुग्दा यसको संख्या ठूलो भइसकेको छ । हाल नेपालमा १९ वटा जीवन, २० वटा निर्जीवन र २ वटा पुनर्बीमा गरी कूल ४१ वटा बीमा कम्पनीहरू सञ्चालनमा रहेका छन् (तालिका नं. ७) । जसमध्ये १ जीवन, १ निर्जीवन र १ पुनर्बीमा गरी कूल ३ प्रकारका बीमा व्यवसाय गर्ने बीमा कम्पनीहरू सरकारी स्वामित्वका रहेका छन् । विदेशी बीमकको शाखा कार्यालयहरूको संख्या ३ वटा रहेका छन् । जसमध्ये जीवन बीमा कम्पनी तर्फ १ र निर्जीवन बीमा कम्पनी तर्फ २ वटा सञ्चालनमा रहेका छन् । त्यसैगरी संयुक्त लगानीमा एउटा जीवन र एउटा निर्जीवन गरी कूल २ वटा कम्पनीहरू सञ्चालनमा रहेका छन् भने बाँकी १६ वटा जीवन बीमा कम्पनी तर्फ र १६ वटा निर्जीवन बीमा कम्पनी तर्फ र १ पुनर्बीमा बीमा कम्पनी गरी ३३ वटा बीमा कम्पनीहरू निजी क्षेत्रबाट संचालनमा रहेका छन् । (अनुसूची १ र २)

लेखाचित्र नं. १०

नेपालको बीमा बजारका बीमकहरूको विवरण

तालिका नं. ७

बीमकहरूको संख्यात्मक स्थिति

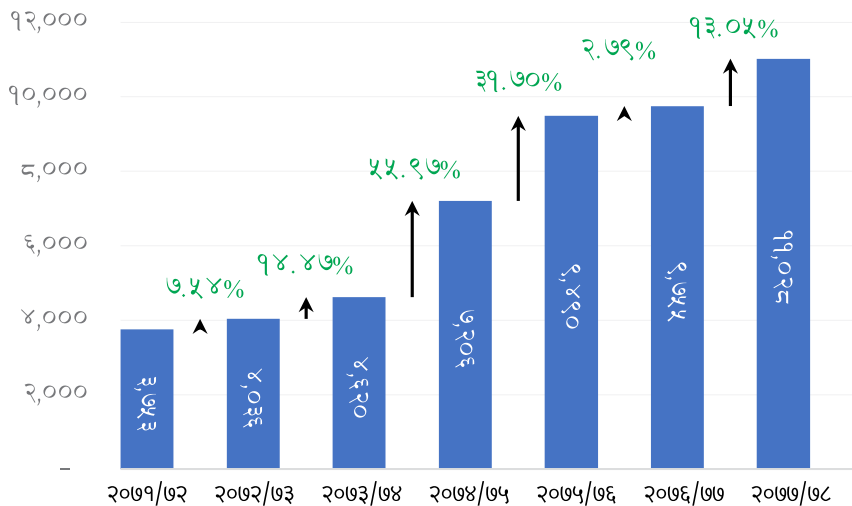
क्र.सं	स्वामित्व	बीमाको प्रकार			कूल
		जीवन	निर्जीवन	पुनर्बीमा	
१	सरकारी स्वामित्व	१	१	१	३
२	निजी क्षेत्र	१६	१६	१	३३
३	विदेशी शाखा	१	२	-	३
४	संयुक्त लगानी	१	१	-	२
	कूल	१९	२०	२	४१

३.२ बीमा क्षेत्रले प्रदान गरेको रोजगारी

नेपालको बीमा क्षेत्रको बिस्तारसँगै बीमा क्षेत्रले प्रदान गर्दै आएको रोजगारीको संख्यामा निरन्तर रूपमा वृद्धि भइरहेको देखिन्छ । आ.व. २०७२/७३ मा बीमा क्षेत्रले प्रदान गरेको रोजगारीको संख्या ४,०३६ रहेको देखिन्छ भने आ.व. २०७३/७४ मा उक्त रोजगारीको संख्यामा वृद्धि ४,६२० पुगेको देखिन्छ । जुन अघिल्लो आ.व. २०७२/७३ को तुलनामा १४.४७ प्रतिशतले भएको देखिन्छ । त्यसैगरी आ.व. २०७४/७५ मा बीमा क्षेत्रले प्रदान गरेको रोजगारीको संख्यामा ५५.९७ प्रतिशतले वृद्धि भई ७,२०६ पुगेको देखिन्छ । त्यसैगरी आ.व. २०७५/७६ मा उक्त संख्यामा उल्लेखनीय रूपमा वृद्धि भई कर्मचारीको रोजगारी संख्या ९,४९० पुगेको देखिन्छ जुन अघिल्लो आ.व. को तुलनामा ३१.७० प्रतिशतले वृद्धि भएको देखिन्छ । त्यसै गरी आ.व. २०७६/७७ मा बीमकमा कार्यरत कर्मचारीको संख्या केही मात्रामा बढेर ९,७५५ रहेको देखिन्छ जुन अघिल्लो आ.व. को तुलनामा २.७९ प्रतिशत वृद्धि भएको देखिन्छ । यसरी नै आ.व. २०७७/७८ मा १३.०५ प्रतिशतले वृद्धि भई कर्मचारी संख्या ११,०२८ पुगेको देखिन्छ । यसको प्रस्तुती लेखाचित्र नं. ११ मा गरिएको छ । (अनुसूची १ र २)

लेखाचित्र नं. ११

बीमकमा कार्यरत कर्मचारीको संख्या

३.३ बीमा क्षेत्रले भुक्तानी गरेको कर

तालिका नं. ८

बीमा क्षेत्रबाट भुक्तानी भएको कर

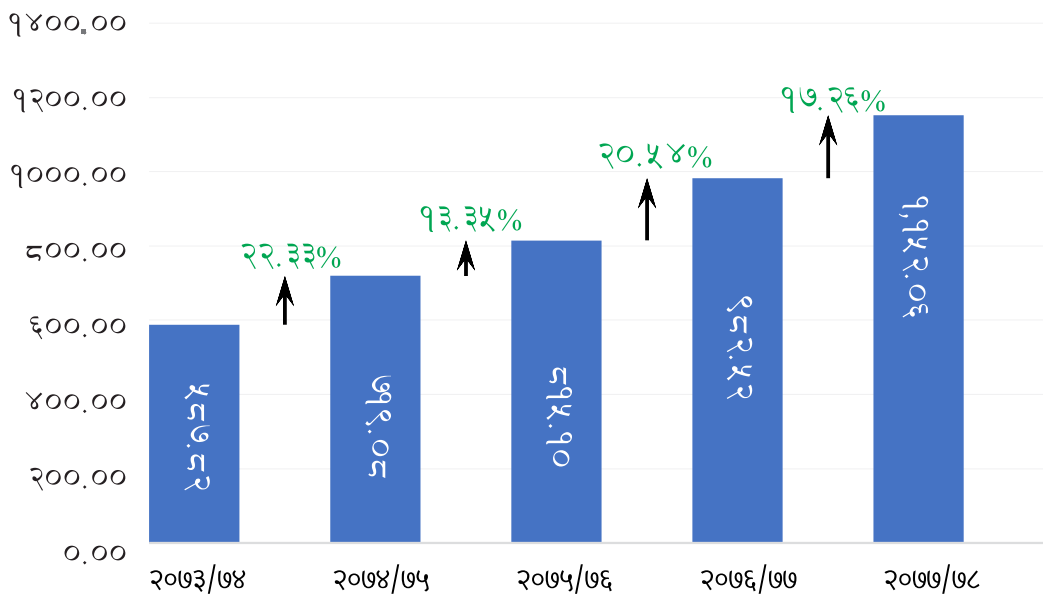
(करोडमा)

क्र.सं.	बीमकको प्रकार	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८
१	पूनीबीमा व्यवसाय	५०.३९	८७.७३	११०.२४	८७.३५	८८.८२
२	निर्जीवन बीमा व्यवसाय	३२६.५९	३८८.९४	२७६.४२	२१८.५८	२३५.२७
३	जीवन बीमा व्यवसाय	२१०.८४	२४२.४१	४२८.४४	६७६.५९	८२७.९७
	जम्मा	५८७.८२	७१९.०८	८१५.१०	९८२.५२	१,१५२.०६

बीमा क्षेत्रबाट राज्यलाई मुख्यतया मुल्य अभिवृद्धि कर, संस्थागत कर र आय करको रूपमा कर भुक्तानी हुने गरेको पाइन्छ । बीमा व्यवसायबाट राज्यलाई भुक्तानी भएका विविध करहरूमा उल्लेख्य रूपमा वृद्धि भइरहेको देखिन्छ । आ.व. २०७३/७४ देखि आ.व. २०७७/७८ सम्ममा बीमा क्षेत्रबाट भुक्तानी भएको कर रकमलाई तालिका नं. ८ र लेखाचित्र नं १२ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

लेखाचित्र नं. १२
बीमा क्षेत्रबाट भुक्तानी भएको कर

(करोडमा)

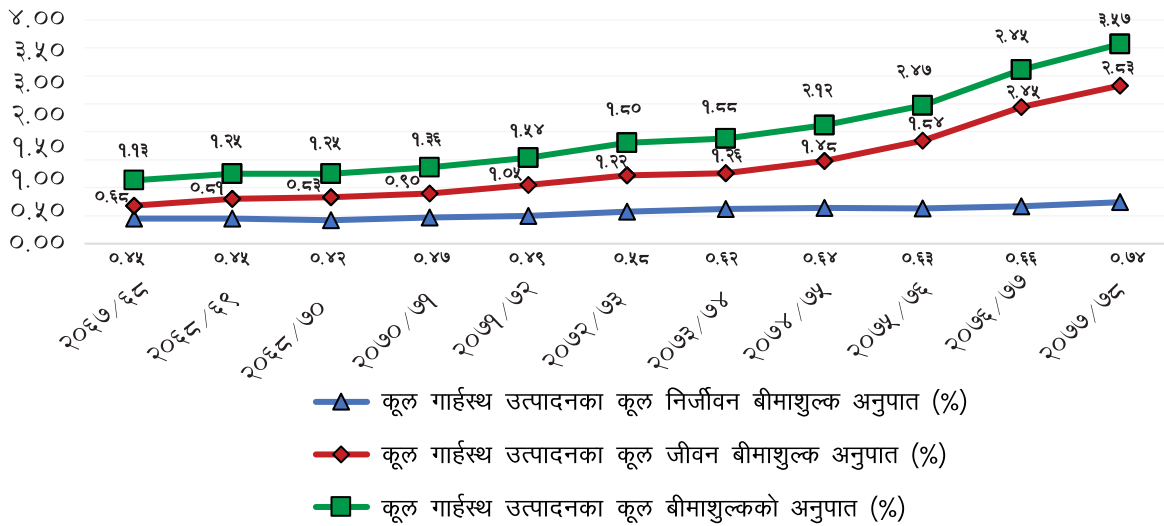

बीमकबाट राज्यलाई भुक्तानी हुने कर रकमलाई बीमकको सम्बन्धित वर्षको बीमाशुल्क र संस्थागत नाफाले असर गर्ने गर्दछ । आ.व. २०७३/७४ मा रू. ५ अर्ब ८७ करोड बराबरको कर बीमा क्षेत्रबाट भुक्तानी भएको देखिन्छ, जसमा जीवन बीमाबाट २ अर्ब १० करोड, निर्जीवन बीमाबाट रू. ३ अर्ब २६ करोड र नेपाल पुनर्बीमा कम्पनीबाट रू. ५० करोड ३९ लाख बराबरको कर भुक्तानी भएको देखिन्छ । आ.व. २०७४/७५ मा बीमा क्षेत्रबाट भुक्तानी हुने गरेको कर रकममा वृद्धि भई रू. ७ अर्ब १९ करोड बराबर पुगेको देखिन्छ भने अघिल्लो आ.व.हरूको तुलनामा आ.व. २०७५/७६ मा सो करको रकममा वृद्धि भई रू. ८ अर्ब १५ करोड बराबर पुगेको देखिन्छ । जसमा जीवन बीमा क्षेत्रबाट रू. ४ अर्ब २८ करोड, निर्जीवन बीमा क्षेत्रबाट रू. २ अर्ब ७६ करोड र पुनर्बीमा कम्पनीबाट रू. १ अर्ब १० करोड बराबरको कर सरकारलाई भुक्तानी भएको देखिन्छ । आ.व. २०७६/७७ मा बीमा क्षेत्रबाट सरकारलाई भुक्तानी हुने करको रकममा उल्लेख्य रूपमा वृद्धि भई रू. ९ अर्ब ८२ करोड रहेको देखिन्छ जसमा जीवन बीमा व्यवसायबाट रू. ६ अर्ब ७६ करोड, निर्जीवन बीमा व्यवसायबाट रू. २ अर्ब १८ करोड र पुनर्बीमा कम्पनीबाट रू. ८७ करोड बराबरको कर रकम सरकारलाई भुक्तानी भएको देखिन्छ । आ.व. २०७७/७८ मा बीमा क्षेत्रबाट सरकारलाई भुक्तान गरेको कर रकम जम्मा रू. ११ अर्ब ५२ करोड रहेको देखिन्छ । जसमा जीवन बीमा क्षेत्रबाट रू. ८ अर्ब २७ करोड बराबर र निर्जीवन बीमा क्षेत्रबाट रू. २ अर्ब ३५ करोड बराबरको कर भुक्तानी भएको देखिन्छ । त्यसै गरी सोहि आ.व.मा पुनर्बीमा कम्पनीबाट रू. ८८ करोड ८२ लाख बराबरको रकम करको रूपमा भुक्तानी भएको देखिन्छ । (अनुसूची ३ र ४)

३.४ कूल गार्हस्थ्य उत्पादनमा बीमाशुल्कको अनुपात

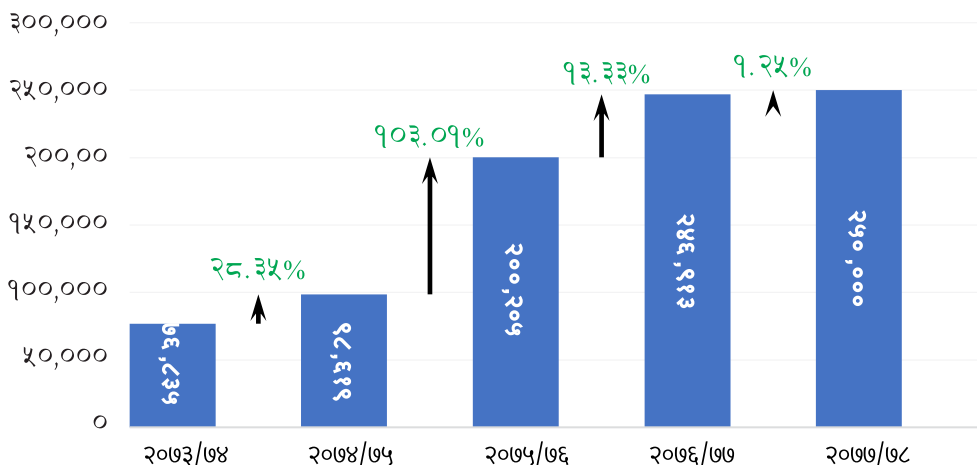
बीमा क्षेत्रको कूल गार्हस्थ्य उत्पादन (प्रचलित मूल्य) को आधारमा बीमाशुल्कको अनुपातमा क्रमिक रुपमा वृद्धि हुँदै गएको देखिन्छ। आ.व. २०६७/६८ मा कूल गार्हस्थ्य उत्पादनमा बीमाशुल्कको अनुपात १.१३ प्रतिशत मात्र रहेकोमा आ.व. २०७७/७८ मा कूल गार्हस्थ्य उत्पादनमा उल्लेखित रूपमा वृद्धि भई ३.५७ प्रतिशत पुगेको देखिन्छ। आ.व. २०६७/६८ मा जीवन बीमाशुल्क को अनुपात ०.६८ प्रतिशत रहेको देखिन्छ जुन २०७७/७८ सम्म आइपुग्दा बढेर २.८३ प्रतिशत पुगेको देखिन्छ। त्यस्तै निर्जीवन बीमाशुल्कको कूल गार्हस्थ्य उत्पादनमा अनुपात आ.व. २०६७/६८ मा ०.४५ बाट बढेर आ.व. २०७७/७८ मा ०.७५ प्रतिशत पुगेको देखिन्छ। प्रत्येक आ.व. मा बीमाशुल्कको अनुपातको विस्तृत विवरण लेखाचित्र नं. १३ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

लेखाचित्र नं. १३
कूल गार्हस्थ्य उत्पादनमा बीमाशुल्कको अनुपात

३.५ बीमा व्यवसायमा संलग्न बीमा अभिकर्ताहरूको संख्या

लेखाचित्र नं. १४
बीमा व्यवसायमा संलग्न बीमा अभिकर्ताहरूको संख्या

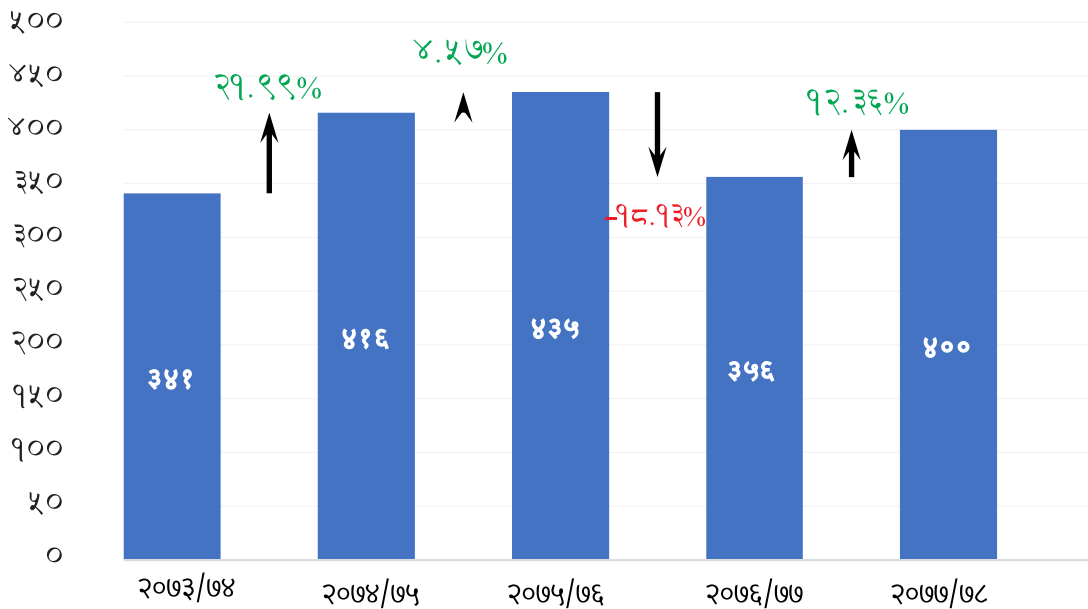

बीमा व्यवसायमा मुख्य औजारका रूपमा कार्यरत रहेका बीमा अभिकर्ताहरूको संख्यामा पछिल्ला पाँच आर्थिक वर्षहरूमा निरन्तर बढिरहेको देखिन्छ । आ.व. २०७३/७४ मा अभिकर्ताहरूको संख्या ७३,८३५ देखिन्छ भने आ.व. २०७४/७५ मा उक्त संख्या २८.३५ प्रतिशतले वृद्धि भएर ९८,६१९ पुगेको देखिन्छ । त्यसै गरी आ.व. २०७५/७६ मा उक्त अभिकर्ताहरूको संख्यामा १०३.०१ प्रतिशत वृद्धि भई २,००,२०५ पुगेको देखिन्छ । त्यसै गरी आ.व. २०७६/७७ मा उक्त अभिकर्ताहरूको संख्यामा २३.३३ प्रतिशत वृद्धि भएर २,४६,९१३ संख्या पुगेको देखिन्छ भने आ.व. २०७७/७८ मा उक्त संख्या २,५०,००० को हाराहारिमा पुगेको देखिन्छ ।

३.६ बीमा व्यवसायमा संलग्न बीमा सभ्येयरहरूको संख्या

लेखाचित्र नं. १५

बीमा व्यवसायमा संलग्न बीमा सभ्येयरहरूको संख्या

बीमा व्यवसायमा क्षति मूल्याङ्कन कर्ताको रूपमा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दै आइरहेका बीमा सभ्येयरहरूको संख्या आ.व. २०७३/७४ मा ३४१ रहेको देखिन्छ । आ.व. २०७४/७५ मा उक्त संख्यामा २१.१९ प्रतिशत वृद्धि भई ४९६ पुगेको देखिन्छ भने आ.व. २०७५/७६ मा सभ्येयरहरूको संख्या ४.५७ प्रतिशत वृद्धि भएर जम्मा ४३५ पुगेको देखिन्छ । त्यसैगरी आ.व. २०७६/७७ मा कूल कार्यरत सभ्येयरहरूको संख्या १८.१६ प्रतिशतले घटेर जम्मा ३५६ पुगेको देखिन्छ भने आ.व. २०७७/७८ मा उक्त सभ्येयरहरूको संख्यामा पुन १२.३६ प्रतिशतले वृद्धि भएर ४०० रहेको देखिन्छ ।

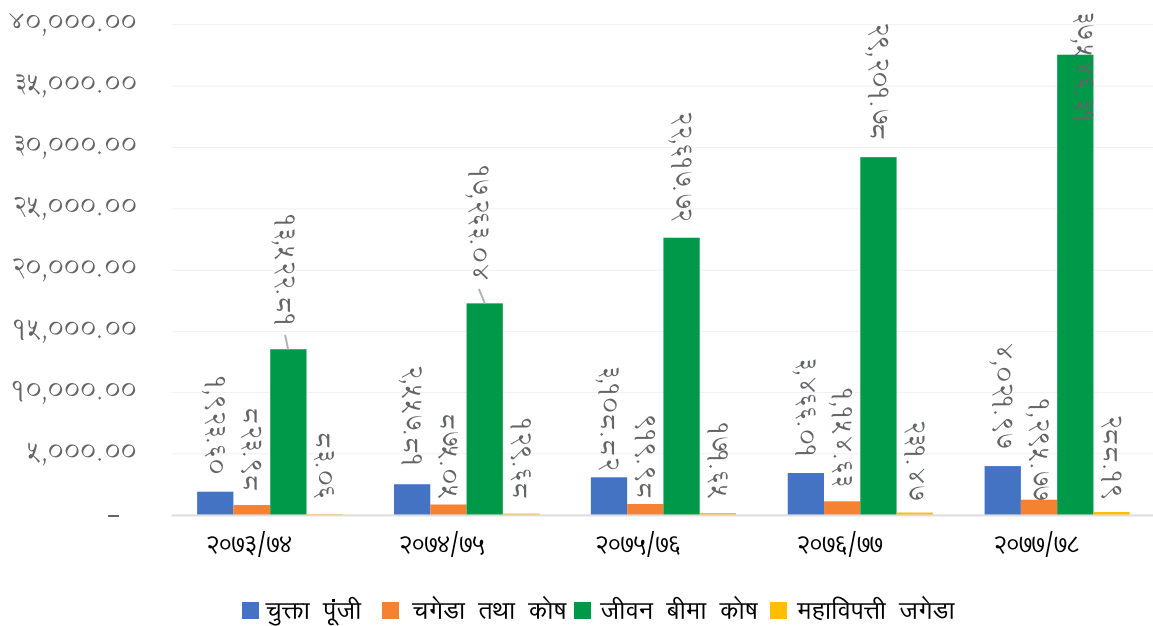
जीवन बीमा बजार

४.१ जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकको चुक्ता पूँजी तथा कोष

लेखाचित्र नं. १६

जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकको चुक्ता पूँजी तथा कोष

(रु करोडमा)

* राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०६९/७० देखि लेखापरिक्षण नभएको

जीवन बीमा कम्पनीहरूको लागि दुई अर्ब रूपैयाँ चुक्ता पूँजी कायम गरिएकोमा सबै जीवन बीमा कम्पनीहरूबाट उक्त चुक्ता पूँजी पुर्याउन सफल भएका थिए। जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको चुक्ता पूँजी, जगेडा तथा जीवन बीमा कोष र महाविपत्ति जगेडामा समेत क्रमशः वृद्धि हुँदै गईरहेको देखिन्छ। आ.व. २०७३/७४ मा उक्त रकम क्रमशः रु. १९ अर्ब २३ करोड ६० लाख, रु. ८ अर्ब २३ करोड ९८ लाख, रु. १ खर्ब ३५ अर्ब २२ करोड ८१ लाख र रु. ८३ करोड ६ लाख रहेको थियो। त्यसै गरी आ.व. २०७४/७५ मा उक्त रकम क्रमशः रु. २५ अर्ब ५७ करोड ८१ लाख, रु. ८ अर्ब ७५ करोड ५ लाख, रु. १ खर्ब ७२ अर्ब ६३ करोड ४ लाख र रु. १ अर्ब २९ करोड ६८ लाख रहेको देखिन्छ। आ.व. २०७५/७६ मा उक्त रकम क्रमशः रु. ३१ अर्ब ८ करोड ८२ लाख, रु. ९ अर्ब १९ करोड ९८ लाख, रु. २ खर्ब २६ अर्ब १७ करोड ७२ लाख र रु. १ अर्ब ७१ रहेको देखिन्छ। आ.व. २०७६/७७ मा सो रकम वृद्धि भएर क्रमशः रु. ३४ अर्ब ६६ करोड १ लाख, रु. ११ अर्ब ५४ करोड ६३ लाख, रु. २ खर्ब ९२ अर्ब ०१ करोड ७८ लाख, र २ अर्ब ३१ करोड ४७ लाख पुगेको देखिन्छ। त्यसै गरी आ.व. २०७७/७८ मा उक्त रकम क्रमशः रु. ४० अर्ब २१ करोड ९७ लाख, रु. १२ अर्ब ९५ करोड ७७ लाख, रु. ३ खर्ब ७५ अर्ब ४६ करोड ३१ लाख, २ अर्ब ८८ करोड १९ लाख बराबर रहेको देखिन्छ। (अनुसूची ५)

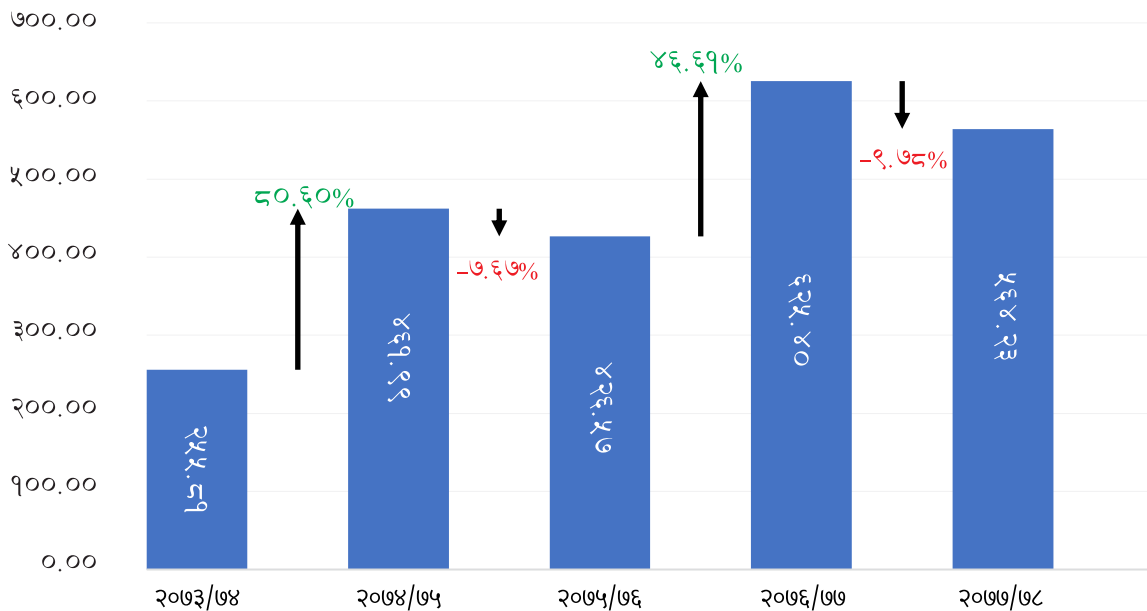
४.२ जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको खुद नाफा

जीवन बीमा कम्पनीहरूको खुद नाफा सकारात्मक रहेको देखिन्छ । आ.व. २०७३/७४ मा जीवन बीमा कम्पनीहरूको खुद मुनाफा रकम रु. २ अर्ब ५५ करोड ८१ लाख रुपैया पुगेको देखिन्छ भने आ.व. २०७४/७५ मा उक्त नाफामा ८०.६० प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ४ अर्ब ६१ करोड ९९ लाख रुपैया बराबरको भएको देखिन्छ । त्यसै गरी आ.व.२०७५/७६ मा रु. ४ अर्ब २६ करोड ५७ लाख रुपैयाँ पुगेको देखिन्छ जुन अघिल्लो आ.व. को तुलनामा ७.६७ प्रतिशतका दरले कमी भएको देखिन्छ । आ.व. २०७६/७७ मा जीवन बीमा कम्पनीहरूको खुद नाफा अघिल्लो आ.व. को तुलनामा ४६.६१ प्रतिशतका दरले वृद्धि भई रु. ६ अर्ब २५ करोड ४० लाख रुपैया पुगेको देखिन्छ । आ.व. २०७७/७८ मा उक्त खुद नाफामा ९.७८ प्रतिशतका दरले कमी भई रु. ५ अर्ब ६४ करोड २३ लाख रुपैयाँ पुगेको देखिन्छ । जसको प्रस्तुत तल लेखाचित्र नं. १७ मा गरिएको छ । (अनुसूची ६)

लेखाचित्र नं. १७

जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको खुद नाफा

(रु. करोडमा)

* राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०६९/७० देखि लेखापरिक्षण नभएको

४.३ जीवन बीमा कम्पनीको बीमालेख संख्या

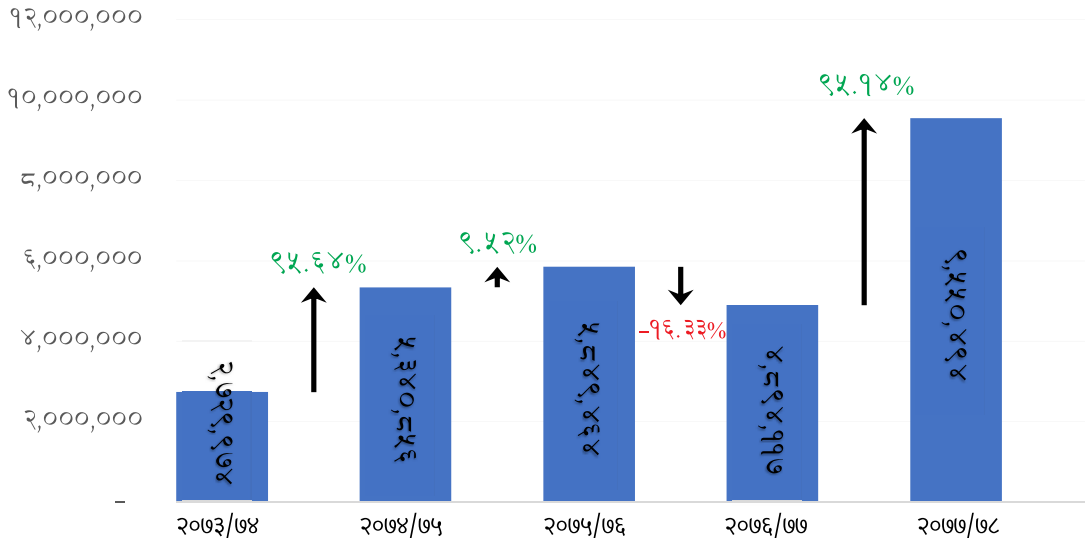
जीवन बीमा कम्पनीहरूले जारी गर्ने वार्षिक बीमालेखको संख्या पछिल्लो आ.व.हरूमा लगातार बढ्दै गइरहेको देखिन्छ भने आ.व २०७६/७७ मा घटेको देखिन्छ । आ.व. २०७३/७४ मा जीवन बीमा कम्पनीहरूबाट जारी गरिएको बीमालेखको संख्या २७ लाख २९ हजार ९ सय ७४ रहेको देखिन्छ भने आ.व. २०७४/७५ मा उक्त बीमालेखको संख्या आ.व. २०७३/७४ को तुलनामा ९५.६४ प्रतिशतले वृद्धि भई ५३ लाख ४० हजार ८ सय ५६ संख्या पुगेको देखिन्छ । त्यसै गरी आ.व. २०७५/७६ मा जीवन बीमा कम्पनीहरूले जारी गर्ने बीमालेखको संख्यामा ९.५२ प्रतिशतले वृद्धि भई ५८ लाख ४९ हजार ४ सय ६४ पुगेको देखिन्छ । आ.व. २०७६/७७ मा अघिल्लो आ.व.को तुलनामा १६.३३

प्रतिशले कमी भई ४८ लाख ९४ हजार १ सय १७ पुगेको देखिन्छ । आ.व. २०७७/७८ मा उक्त बीमालेखको संख्यामा ९५.१४ प्रतिशतले वृद्धि आई ९५ लाख ५० हजार ४ सय ९४ संख्यामा बीमालेख जारी भएको देखिन्छ । जसको विवरण लेखाचित्र नं. १९ मा देखाइएको छ ।

लेखाचित्र नं. १८

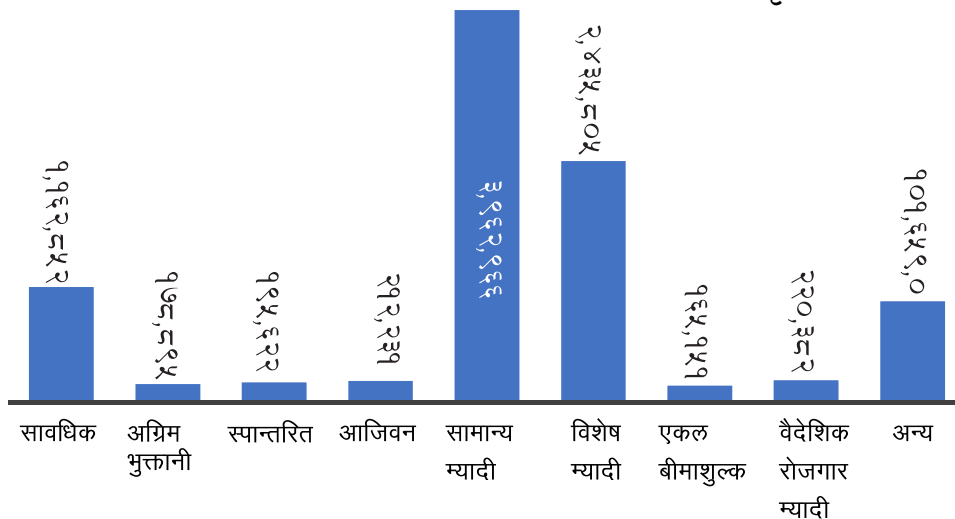
जीवन बीमा कम्पनीको बीमालेख संख्या

* राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०६९/७० देखि लेखापरीक्षण नभएको

लेखाचित्र नं. १९

आ.व. २०७७/७८मा जारी जीवन बीमालेख संख्याको विस्तृत विवरण

* राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०६९/७० देखि लेखापरीक्षण नभएको

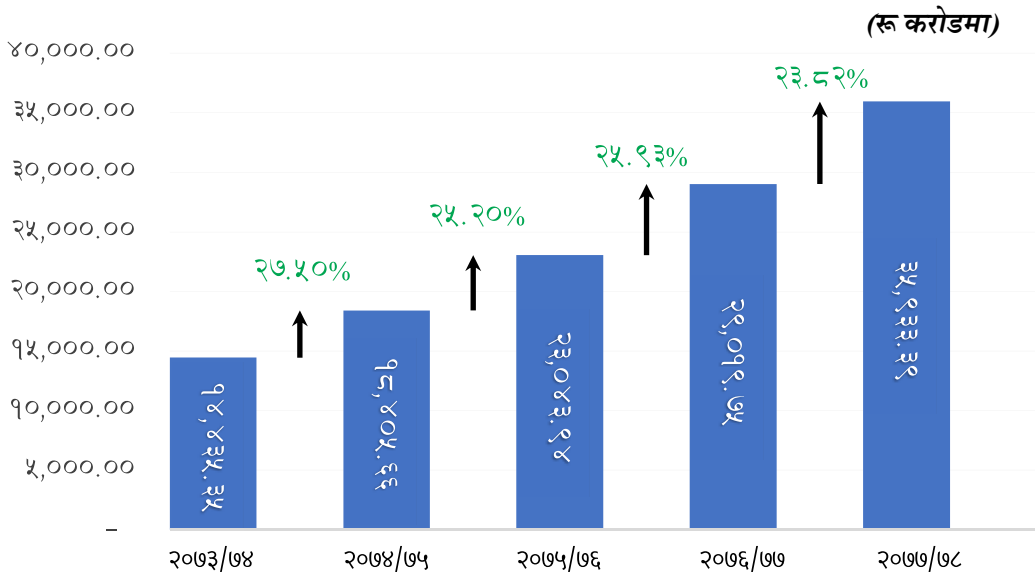
आ.व २०७७/७८ मा जम्मा ९५ लाख ५० हजार ४ सय ९४ बीमालेखहरू जारी भएको देखिन्छ । जसमा सबै भन्दा धेरै सामान्य म्यादी बीमालेख बिक्री भएको देखिन्छ भने सबै भन्दा कम एकल बीमाशुल्क बीमालेख बिक्री भएको देखिन्छ, यी बीमालेखहरूको संख्या क्रमशः ३९ लाख ६२ हजार ९ सय ६६, एकल बीमाशुल्क बीमालेख तर्फ, १ लाख

६५ हजार १ सय ५१ । त्यस्तै सावधिक तर्फ, ११ लाख ६२ हजार ८ सय ५२, अग्रिम भुक्तानी तर्फ, १ लाख ७८ हजार ८ सय ९५, रुपान्तरित तर्फ, १ लाख ९५ हजार ६ सय २२, आजिवन तर्फ २ लाख १२ हजार २ सय ३१, विशेष म्यादी तर्फ २४ लाख ३५ हजार ८ सय ५ रहेका छन् भने वैदेशिक रोजगार तर्फ २ लाख २० हजार ३ सय ८२ र अन्य तर्फ १० लाख १६ हजार ५ सय ९० रहेका छन् । जसको प्रस्तुति लेखाचित्र नं १९ मा गरिएको छ । (अनुसूची ७)

४.४ जीवन बीमा व्यवसायबाट भएको लगानी

जीवन बीमा व्यवसायबाट गरिएको लगानी निरन्तर रूपमा बढ्दै गइरहेको देखिन्छ । आ.व. २०७३/७४ मा जीवन बीमा व्यवसायबाट भएको लगानी रु. १ खर्ब ४४ अर्ब ३५ करोड ३५ लाख पुगेको देखिन्छ भने आ.व. २०७४/७५ मा उक्त लगानीमा २७.५० प्रतिशतले वृद्धि भई रु. १ खर्ब ८४ अर्ब ५ करोड ६६ लाख पुगेको देखिन्छ । त्यसै गरी आ.व. २०७५/७६ मा जीवन बीमा कम्पनीहरूको लगानी २ खर्ब ३० अर्ब ४३ करोड ९४ लाख पुगेको देखिन्छ । जुन अघिल्लो आ.व.को तुलनामा २५.२० प्रतिशतले वृद्धि भएको देखिन्छ । आ.व. २०७६/७७ मा जीवन बीमा कम्पनीहरूबाट गरिएको लगानी २५.९३ प्रतिशतले वृद्धि भई २ खर्ब ९० अर्ब १९ करोड ७५ लाख पुगेको देखिन्छ । त्यसै गरी आ.व. २०७७/७८ मा उक्त लगानी रु. ३ खर्ब ५९ अर्ब ३३ करोड ३९ लाख पुगेको देखिन्छ । जुन अघिल्लो आ.व.को तुलनामा २३.८२ प्रतिशतले वृद्धि भएको देखिन्छ । जसको विवरण लेखाचित्र नं. २० मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

लेखाचित्र नं. २०
जीवन बीमा व्यवसायबाट भएको लगानी

* राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०६९/७० देखि लेखापरिक्षण नभएको

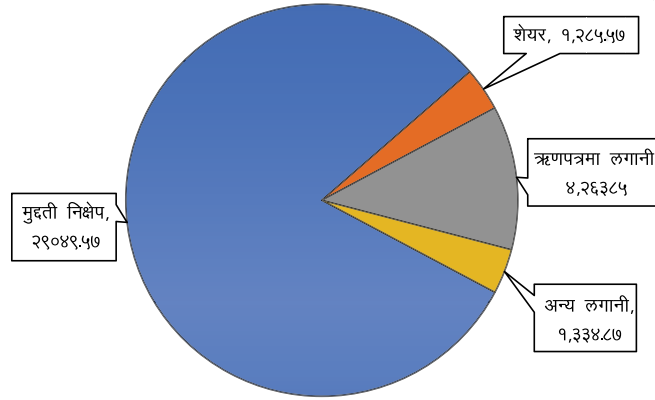
आ.व. २०७६/७७ मा जीवन बीमा कम्पनीहरूबाट गरिएको लगानी जम्मा रु. २ खर्ब ८४ अर्ब ६७ करोड रहेको देखिन्छ । जस मध्ये २ खर्ब ३४ अर्ब ९४ करोड बराबरको लगानी बैंक तथा वित्तीय संस्थाको मुद्दती खातामा भएको देखिन्छ भने रु. २ अर्ब ५७ करोड बराबरको लगानी अग्राधिकार शेयर र ऋणपत्रमा भएको देखिन्छ । त्यसैगरी रु. १० अर्ब ८६ करोडको लगानी साधारण शेयरमा भएको देखिन्छ भने रु. २ अर्ब ८ करोड बराबरको लगानी नेपाल सरकारको बचतपत्र तथा ऋणपत्रमा भएको देखिन्छ । त्यसैगरी रु. ३६ करोड २४ लाख बराबरको लगानी घर जग्गामा भएको देखिन्छ भने

बाँकी रहेको रू. १० अर्ब ६८ करोडको लगानी अन्य क्षेत्रमा भएको देखिन्छ । जसलाई चित्र नं २१ मा प्रस्तुत गरिएको छ । (अनुसूची ८ (क) र ८(ख))

लेखाचित्र नं. २१

आ.व. २०७७/७८ को जीवन बीमकहरूले गरेको लगानीको विस्तृत विवरण

(रू करोडमा)

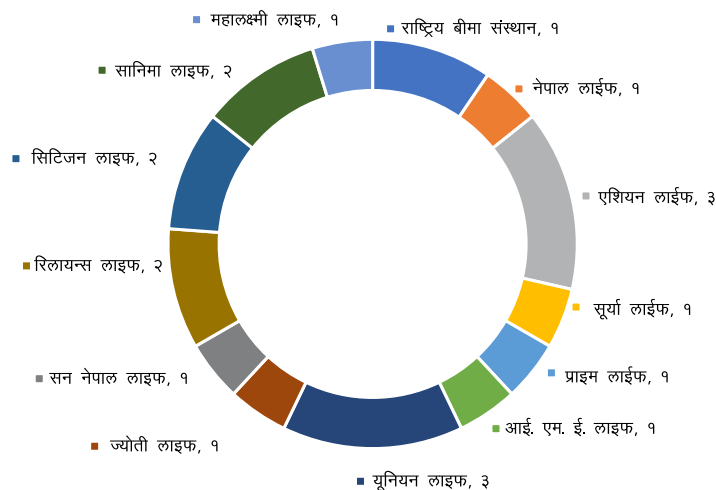
* राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०६९/७० देखि लेखापरिक्षण नभएको

४.५ जीवन बीमा कम्पनीको स्वीकृत बीमालेखहरूको विवरण

जीवन बीमा व्यवसाय अन्तर्गतका बीमालेखहरू जारी गर्नु पूर्व जीवन बीमा कम्पनीहरूले समितिबाट स्वीकृति लिनुपर्ने प्रावधान रहेको छ । आ.व.२०७७/७८ मा जीवन बीमा कम्पनीहरूले कूल २१ वटा बीमालेखहरू जारी गर्न समितिबाट स्वीकृति प्राप्त गरिएको देखिन्छ । जस अन्तर्गत एशियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी र युनियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनीले तीन किसिमका बीमालेखहरू समितिबाट स्वीकृत लिई जारी गरेको देखिन्छ भने राष्ट्रिय बीमा संस्थान, रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी, सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी र सानिमा लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेडले दुई किसिमका बीमालेखहरूको लागि स्वीकृति पाएको देखिन्छ । त्यसैगरी महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी, प्राइम लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी, ज्योती लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी, सूर्या लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी, आई.एम.ई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी, सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी, नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेडले जम्मा एक किसिमको मात्र बीमालेखको लागि स्वीकृति पाएको देखिन्छ । जसको विवरण लेखाचित्र नं. २२ मा प्रस्तुत गरिएको छ । (अनुसूची ९)

लेखाचित्र नं. २२

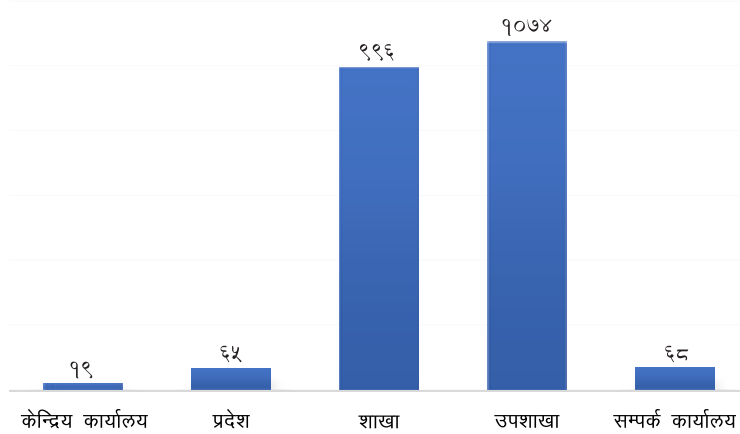
आ.व. २०७७/७८ मा समितिबाट स्वीकृत भएका जीवन बीमालेखहरू

४.६ जीवन बीमा व्यवसायको शाखा विस्तार

लेखाचित्र नं. २३

आ.व. २०७७/७८ मा जीवन बीमा कम्पनीहरूको शाखा सम्बन्धी विवरण

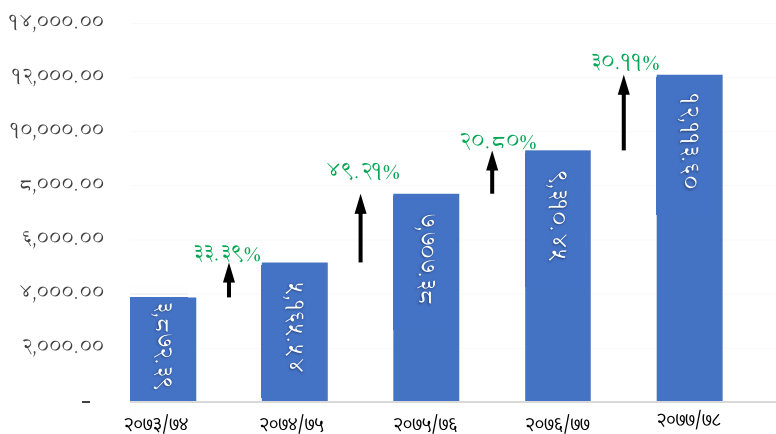
समितिबाट बीमकहरूको शाखा विस्तार गर्ने क्रममा देशका सबै पालिकाहरूमा शाखा वा उपशाखा विस्तार गर्न प्रेरित गर्ने नीति अलम्वन गरिएको छ । बीमकहरूको शाखा विस्तारले बीमाको सहज उपलब्धता हुने, रोजगारीको अवसर सृजना हुने, बीमाको पहुँचमा सकारात्मक प्रभाव पर्ने हुन्छ । आ.व.२०७७/७८ मा जीवन बीमा कम्पनीका जम्मा २,२२२ शाखा कार्यालयहरू सञ्चालनमा रहेको देखिन्छ । जस मध्ये १९ वटा केन्द्रिय, ६५ प्रादेशिक, ९९६ शाखा, १०७८ उपशाखाहरू र ६८ सम्पर्क कार्यालयहरू रहेका छन । जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकको शाखा कार्यालयहरूको विवरणलाई लेखाचित्र नं. २३ मा प्रस्तुत गरिएको छ । (अनुसूची १०)

४.७ जीवन बीमा कम्पनीहरूले संकलन गरेको बीमाशुल्क

लेखाचित्र नं. २४

जीवन बीमा व्यवसायबाट संकलन भएको बीमाशुल्क

(रु. करोडमा)

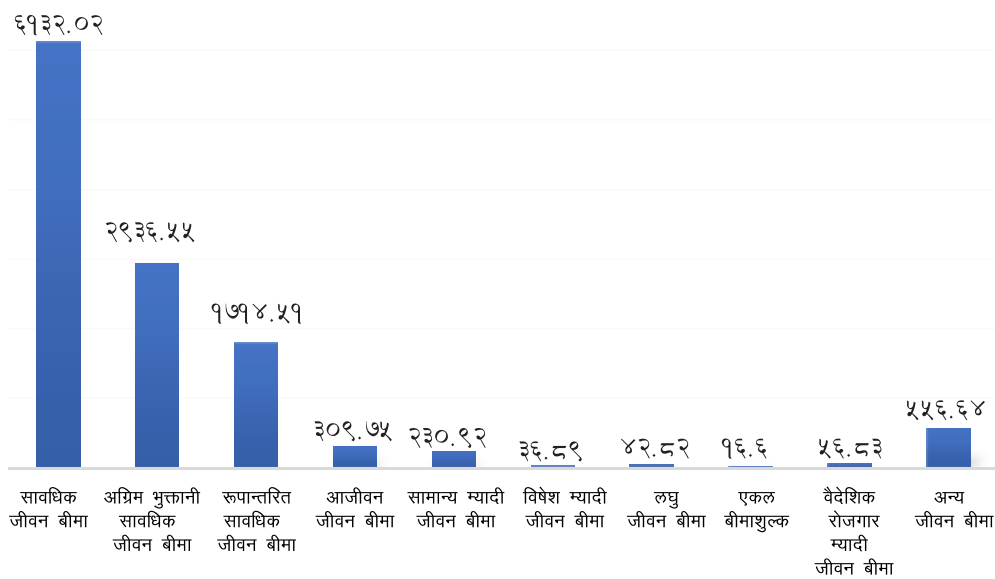
* राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०६९/७० देखि लेखापरिक्षण नभएको

जीवन बीमा बजारको विस्तार जीवन बीमाशुल्क आर्जनको आधारमा चित्रण गर्न सकिन्छ । हालको जीवन बीमा बजारलाई आधार मान्ने हो भने यसको विस्तार क्रमिक रूपमा हुँदै गइरहेको देखिन्छ । विगत पाँच आ.व.को कूल बीमाशुल्क आर्जनको परिदृश्यलाई माथिको लेखाचित्रमा प्रस्तुत गरिएको छ । विगत आ.व.को बीमाशुल्क आर्जनको अवस्था हेर्दा जीवन बीमा व्यवसाय तर्फ बीमाशुल्कको आर्जनको अवस्था वृद्धि हुदै गइरहेको देखिन्छ । आ.व. २०७३/७४ मा जीवन बीमाशुल्क रु.३८ अर्ब ७२ करोड ३९ लाख रहेको देखिन्छ भने आ.व. २०७४/७५ मा जीवन बीमाशुल्कमा ३३.३९ प्रतिशत वृद्धि भई रु.५१ अर्ब ६५ करोड ५४ लाख रहेको देखिन्छ । त्यसैगरी, आ.व. २०७५/७६ मा रु.७७ अर्ब ७ करोड ३८ लाख बराबर बीमाशुल्क आर्जन भएको देखिन्छ जुन आ.व २०७४/७५ को तुलनामा ४९.२१ प्रतिशतले वृद्धि भई भने आ.व. २०७६/७७ मा जीवन बीमा तर्फ रु. ९३ अर्ब १० करोड ४५ लाख बराबर बीमाशुल्क आर्जन भएको देखिन्छ । आ.व. २०७७/७८ मा उक्त जीवन बीमाशुल्कमा ३०.११ प्रतिशत वृद्धि भई रु. १ खर्ब २१ अर्ब १३ करोड ६० लाख रहेको देखिन्छ । बीमाशुल्क आर्जनमा भएको वृद्धिदरलाई लेखाचित्र नं.२४ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

लेखाचित्र नं. २५

आ.व. २०७७/७८को जीवन बीमाशुल्कको विस्तृत विवरण

(रु. करोडमा)

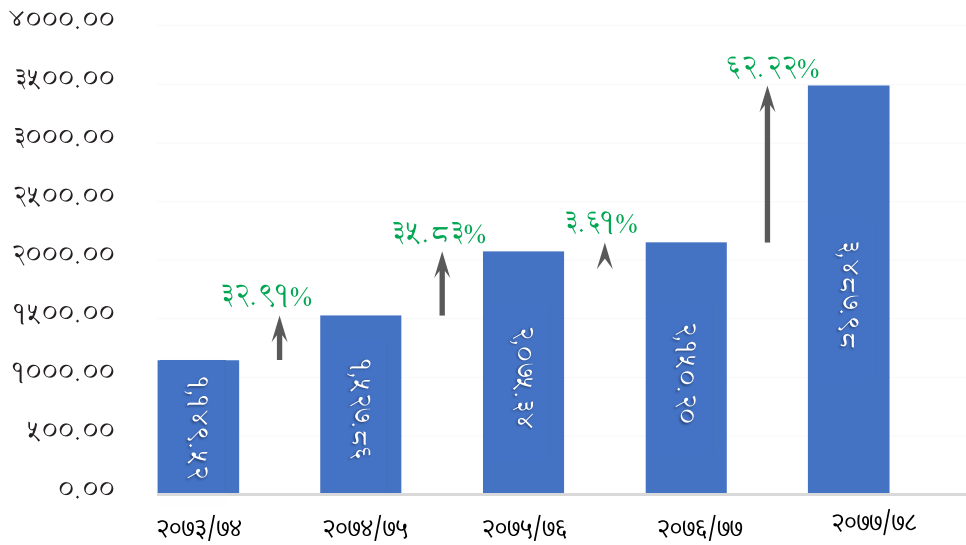
लेखाचित्र नं. २५ अनुसार, आ.व. २०७७/७८ को जीवन बीमाशुल्कको विस्तृत विवरण हेर्दा अधिकतम बीमाशुल्क सावधिक जीवन बीमा मार्फत आर्जन भएको देखिन्छ सबै भन्दा न्यून बीमाशुल्क आर्जन एकल बीमाशुल्क जीवन बीमाबाट भएको देखिन्छ । (अनुसूची ११)

४.८ जीवन बीमा दावी भुक्तानी

बीमा दावी भुक्तानी बीमाका आधारभूत सिद्धान्तहरू मध्ये क्षतिपूर्तिको सिद्धान्तसँग प्रत्यक्ष जोडिएको हुँदा बीमा दावी भुक्तानी बीमा व्यवसायको एक महत्वपूर्ण र अत्यन्त संवेदनशील विषय हो । समयमा नै गरिने उचित दावी भुक्तानीले बीमितहरूमा बीमा प्रतिको विश्वसनीयता कायम राख्न र बीमा कम्पनीहरूको दावी व्यवस्थापनलाई सहज बनाउन समेत प्रभावकारी रहेको हुन्छ । जीवन बीमा कम्पनीहरूबाट भएको दावी भुक्तानीको अवस्थालाई लेखाचित्र नं. २६ मा देखाइएको छ ।

लेखाचित्र नं.२६
जीवन बीमा दावी भुक्तानी (खुद)

(रु. करोडमा)

* राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०६९/७० देखि लेखापरिक्षण नभएको

आ.व. २०७३/७४ मा रु.११ अर्ब ४९ करोड ५२ लाख बराबर खुद दावी भुक्तानी भएको देखिन्छ भने आ.व. २०७४/७५ मा उक्त दावी भुक्तानी ३२.९९ प्रतिशतले वृद्धि भई रु.१५ अर्ब २७ करोड ८६ लाख भएको देखिन्छ। त्यसैगरी आ.व. २०७५/७६ सम्म आइपुग्दा उक्त दावी भुक्तानी ३५.८३ प्रतिशत ले वृद्धि भई रु.२० अर्ब ७५ करोड ३४ लाख बराबरको दावी भुक्तानी भएको देखिन्छ। त्यसैगरी आ.व. २०७६/७७ मा उक्त दावी भुक्तानी ३.६९ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. २१ अर्ब ५० करोड २० लाख भएको देखिन्छ भने आ.व. २०७७/७८ मा उक्त दावी भुक्तानीमा ६२.२२ प्रतिशतले वृद्धि भई रु ३४ अर्ब ८७ करोड ९८ लाख भएको देखिन्छ।

तालिका नं. ९
जीवन दावी भुक्तानी २०७७/७८

(रु. करोडमा)

कुल				खुद			
दावी भुक्तानी	भुक्तानी हुन बाँकी दावी	दावी भुक्तानी संख्या	भुक्तानी हुन बाँकी दावी संख्या	दावी भुक्तानी	भुक्तानी हुन बाँकी दावी	दावी भुक्तानी संख्या	भुक्तानी हुन बाँकी दावी संख्या
३,६३६	३९५	१४१,१५२	२५,४६९	३,४८८	४४२	१३९,१४१	२५,४६९

* राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०६९/७० देखि लेखापरिक्षण नभएको

आ.व. २०७७/७८ मा जीवन बीमा व्यवसायबाट भएको दावी भुक्तानीको विस्तृत विवरण हेर्दा कूल दावी भुक्तानी रु. ३६ अर्ब ३६ करोड रहेको देखिन्छ जसमा भुक्तानी हुन बाँकी रहेको दावी भने रु. ३ अर्ब ९५ करोड रहेको देखिन्छ। संख्यात्मक रूपमा दावी भुक्तानीको संख्या १ लाख ४१ हजार १५२ रहेको देखिन्छ भने दावी भुक्तानी हुन बाँकी रहेको संख्या २५ हजार ४६९ रहेको देखिन्छ। त्यसैगरी खुद दावी भुक्तानी रु. ३४ अर्ब ८८ करोड रहेकोमा, भुक्तानी हुन बाँकी रहेको दावी

भने रु. ४ अर्ब ४२ करोड रहेको देखिन्छ। संख्यात्मक रूपमा दावी भुक्तानीको संख्या १ लाख ३९ हजार १४१ देखिन्छ भने दावी भुक्तानी हुन बाँकी रहेको संख्या २५ हजार ४६९ रहेको देखिन्छ। (अनुसूची १२)

४.९ जीवन बीमा कम्पनीको सुपरीवेक्षण

बीमा क्षेत्रलाई व्यवस्थित तथा विकसित गर्न प्राधिकरणबाट नियमित तथा आकस्मिक रूपमा बीमा कम्पनीहरूको सुपरीवेक्षण गर्ने गरिएको छ। प्राधिकरणले अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण कार्यलाई स्थलगत र गैरस्थलगत गरी दुई किसिममा वर्गीकरण गरी बीमा कम्पनीहरूको सुपरीवेक्षण गर्ने गरेको छ। जीवन बीमा व्यवसायमा हुन सक्ने सम्भावित जोखिम तथा कमी कमजोरीहरूलाई समयमा नै पहिचान गरी त्यसको समाधानका लागि आवश्यक निर्देशन दिनु अनुगमन तथा सुपरीवेक्षणको प्रमुख उद्देश्य रहेको छ। समयावधि र लगानीका हिसाबले पनि निर्जीवन बीमा व्यवसायको तुलनामा जीवन बीमा व्यवसायमा दीर्घकालीन जोखिम बढी हुने हुँदा बीमा ऐन, बीमा नियमावली, समितिबाट जारी निर्देशिका, परिपत्र र बीमाको सर्वमान्य सिद्धान्तका अभ्यासहरूको परिपालनाको सम्बन्धमा नियमित अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण गर्ने गरिएको छ। आ.व. २०७७/७८ मा नियमित तथा आकस्मिक स्थलगत निरीक्षणको विवरण तल तालिका नं. १० मा देखाइएको छ।

तालिका नं. १०

जीवन बीमा कम्पनीको सुपरीवेक्षण २०७७/७८

क्र.सं.	बीमक	स्थलगत निरीक्षण	आकस्मिक स्थलगत निरीक्षण
१	राष्ट्रिय बीमा संस्थान		✓
२	नेशनल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड		✓✓
३	नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	
४	सूर्या लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड		✓✓
५	गुराँस लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड		✓
६	यूनियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	

४.१० जीवन बीमा कम्पनीको वित्तीय विवरण

बीमा कम्पनीहरूको समग्र वित्तीय तथा व्यवसायको अवस्था बीमकको वित्तीय विवरणले चित्रण गर्ने हुँदा बीमा कम्पनीको वित्तीय विवरणको शुद्धता तथा यथार्थता धेरै महत्वपूर्ण रूपमा रहेको हुन्छ। बीमा ऐन तथा बीमा नियमावली बमोजिम सबै बीमा कम्पनीहरूले प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ६ महिना भित्र कम्पनीको वित्तीय विवरण समितिमा स्वीकृतिको लागि पेश गर्नुपर्ने प्रावधान रहेको छ। कम्पनीको वित्तीय विवरण स्वीकृत नभएमा कम्पनीले साधारणसभा गर्न नपाउनुका साथै बोनस बितरण समेत गर्न नसक्ने प्रावधान रहेको छ। समितिमा प्राप्त भएका वित्तीय विवरणहरूको अध्ययन तथा विश्लेषणबाट बीमा कम्पनीलाई आवश्यक निर्देशनहरू समेत दिने गरिन्छ। जीवन बीमा कम्पनीहरूको स्वीकृत भएको वित्तीय विवरण देहाय अनुरूप रहेका छन् :

जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको आ.व. २०७८/७९ वित्तीय विवरणको अवस्था

क्र.सं.	बीमक	स्वीकृत भएको	पेश भए/नभएको
१	श्री राष्ट्रिय बीमा संस्थान*		पेश नभएको
२	श्री नेशनल लाइफ इन्स्योरेन्स कं.लि	२०८०/०१/१७	पेश भएको
३	श्री नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड		पेश नभएको
४	श्री लाइफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लि.	२०८०/०६/२२	२०८०/०५/३१
५	श्री मेट लाइफ (ALICO)	२०७९/१२/०१	२०७९/०९/२९
६	श्री एशियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०७९/१२/१५	२०७९/११/३०
७	श्री गुराँस लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड		पेश नभएको
८	श्री सुर्यज्योति लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०८०/०१/०५	२०७९/१२/०२
९	श्री प्राइम लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड		पेश भएको
१०	श्री आइएमई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०७९/११/१०	२०७९/१०/२६
११	श्री युनियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड		पेश भएको
१२	श्री सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०७९/१२/०६	२०७९/११/१७
१३	श्री रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड		पेश नभएको
१४	श्री रिलायबल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०८०/०२/१०	पेश भएको
१५	श्री सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०७९/१२/२७	२०७९/१२/०६
१६	श्री सानिमा लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड		पेश नभएको
१७	श्री प्रभु लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड		पेश नभएको
१८	श्री महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड		पेश नभएको

* राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०६९/७० देखि लेखापरिक्षण नभएको

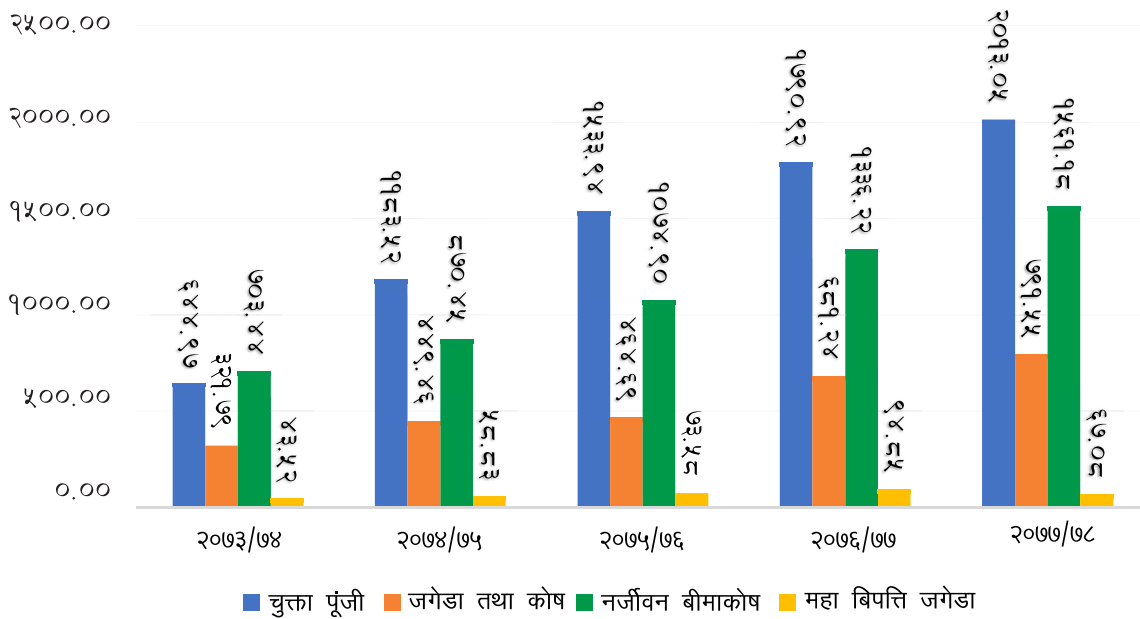
निर्जीवन बीमा बजार

५.१ निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकको चुक्ता पूँजी तथा कोष

लेखाचित्र नं २७

निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकको चुक्ता पूँजी तथा कोष

(रु. करोडमा)

* राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७३/७४ बाट लेखापरीक्षण नभएको

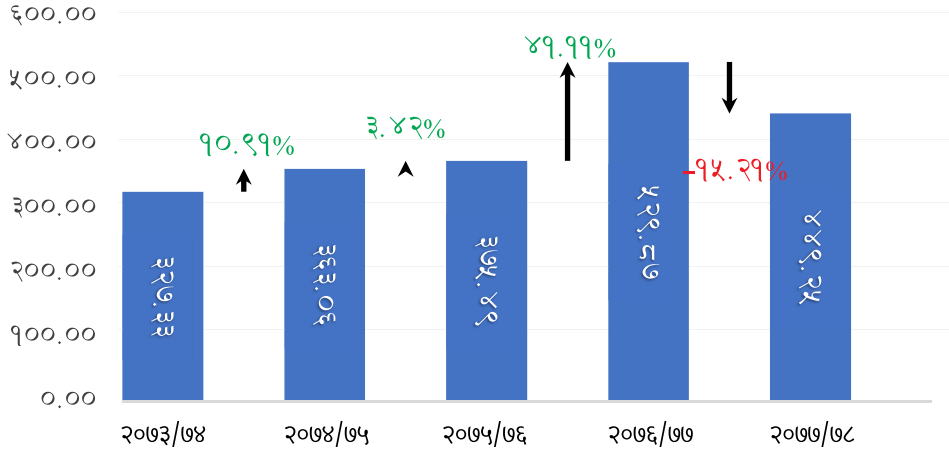
प्राधिकरण (साविकको बीमा समिति) ले निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको लागि चुक्ता पूँजी कम्तिमा १ अर्ब रूपैयाँ कायम गरेको छ । निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको चुक्ता पूँजी, बीमा कोष र अन्य जगडा तथा कोषहरू क्रमशः वृद्धि हुँदै गईरहेको देखिन्छ । आ.व. २०७३/७४ मा चुक्ता पूँजी, जगेडा तथा कोष, बीमा कोष र महाविपत्ति कोषमा क्रमशः रु. ६ अर्ब ४४ करोड, रु. ३ अर्ब २१ करोड, रु. ७ अर्ब ३ करोड र रु. ४३ करोड रहेको थियो भने आ.व. २०७४/७५ मा उक्त कोषहरूको रकम बढेर क्रमशः रु. ११ अर्ब ८३ करोड, रु. ४ अर्ब ४९ करोड, रु. ८ अर्ब ७० करोड र रु. ५८ करोड भएको देखिन्छ । त्यसैगरी आ.व. २०७५/७६ मा उक्त कोषहरूमा रकम क्रमशः रु. १५ अर्ब ३३ करोड, रु. ४ अर्ब ६४ करोड, रु. १० अर्ब ७४ करोड र रु. ७३ करोड भएको देखिन्छ । आ.व. २०७६/७७ मा समेत उक्त रकम भएर क्रमशः रु. १७ अर्ब ९० करोड, रु. ६ अर्ब ८१ करोड, रु. १३ अर्ब ३६ करोड र रु. ९५ करोड पुगेको देखिन्छ । आ.व. २०७७/७८ मा बीमकहरूको चुक्ता पूँजी, जगेडा तथा कोष, बीमा कोष र महाविपत्ति कोषको रकममा वृद्धि भई क्रमशः रु. २० अर्ब १३ करोड, रु. ७ अर्ब ९१ करोड, १५ अर्ब ६१ करोड र रु. ६७ करोड पुगेको देखिन्छ । जसको विवरण लेखाचित्र नं २७ मा देखाइएको छ । (अनुसूची १४)

५.२ निर्जीवन बीमा कम्पनीको खुद नाफा

लेखाचित्र नं २८

निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुको खुद नाफाको विवरण

(रु.करोडमा)

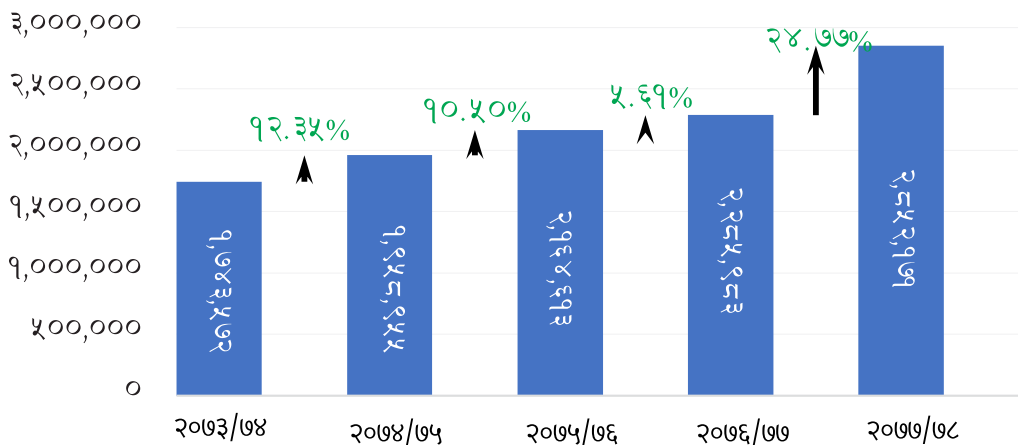
* राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७३/७४ बाट लेखापरिक्षण नभएको

निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको पछिल्ला वर्षको नाफाहरूमा क्रमशः उतार चढाव भएको देखिन्छ । आ.व. २०७३/७४ मा निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको नाफा रु. ३ अर्ब २७ करोड रूपैया पुगेको देखिन्छ भने आ.व. २०७४/७५ मा उक्त नफामा १०.९९ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ३ अर्ब ६३ करोड भएको देखिन्छ । त्यसैगरी आ.व. २०७५/७६ मा अघिल्लो आ.व.को तुलनामा बीमा कम्पनीको नाफामा ३.४२ प्रतिशतका दरले वृद्धि भई रु. ३ अर्ब ७५ करोड रूपैया पुगेको देखिन्छ । आ.व. २०७६/७७ मा उक्त नाफा ४१.११ प्रतिशतले वृद्धि हुन गई रु.५ अर्ब २९ करोड रहेको देखिन्छ र आ.व. २०७७/७८ मा भने निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको नाफामा १५.२९ प्रतिशतले कमी भई रु.४ अर्ब ४९ करोड पुगेको देखिन्छ । जसको विवरण लेखाचित्र नं २८ मा प्रस्तुत गरिएको छ । (अनुसूची १५)

५.३ निर्जीवन बीमा कम्पनीको बीमालेख संख्या

लेखाचित्र नं २९

निर्जीवन बीमा कम्पनीको बीमालेखको संख्या

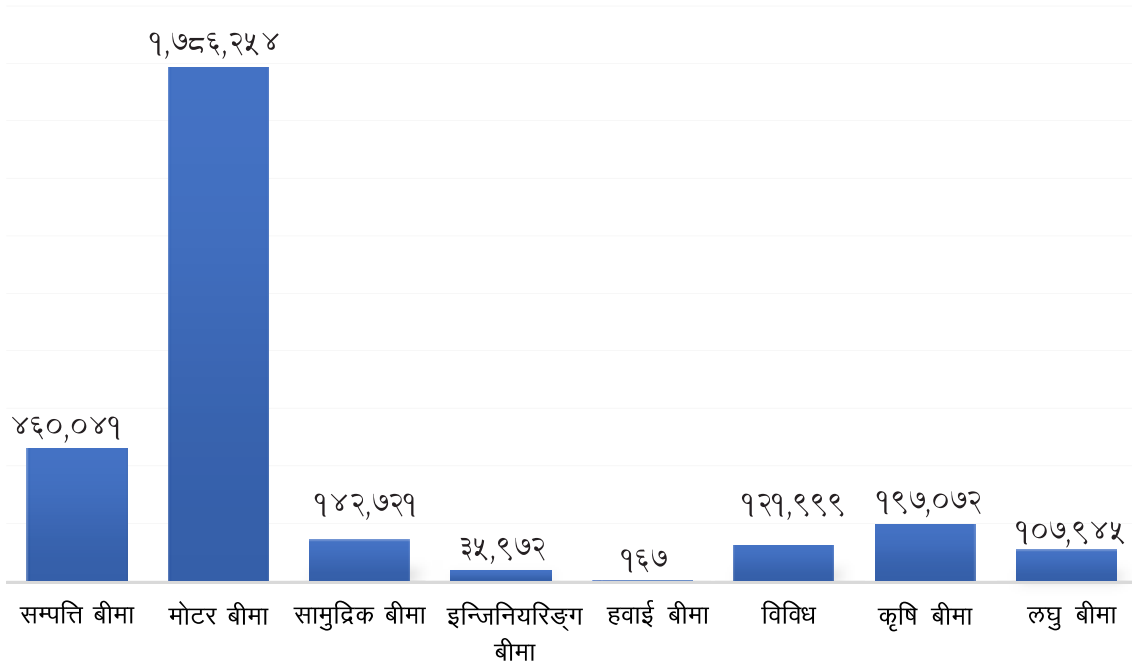

* राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७३/७४ बाट लेखापरिक्षण नभएको

निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूले वार्षिक रूपमा जारी गरिने बीमालेख संख्याको तथ्याङ्क हेर्दा बीमालेखको संख्या लगातार बढ्दै गइरहेको देखिन्छ । आ.व. २०७३/७४ मा निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूबाट जारी बीमालेखको संख्या १७ लाख ४३ हजार बराबर रहेको देखिन्छ भने आ.व. २०७४/७५ मा अघिल्लो वर्षको तुलनामा १२.३५ प्रतिशतले वृद्धि भई बीमालेखको संख्या १९ लाख ५८ हजार पुगेको देखिन्छ । त्यसै गरी आ.व. २०७५/७६ मा उक्त बीमालेखको संख्यामा १०.५ प्रतिशतले वृद्धि भई २१ लाख ६४ हजार पुगेको देखिन्छ । त्यसै गरी आ.व. २०७६/७७ मा निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूबाट २२ लाख ८५ हजार बराबरको संख्यामा बीमालेख जारी भएको देखिन्छ जुन अघिल्लो आ.व.को तुलनामा ५.६१ प्रतिशत रहेको छ । यसैगरी आ.व. २०७७/७८ मा उक्त बीमालेखको संख्यामा २४.७७ प्रतिशतले वृद्धि भई २८ लाख ५२ हजार पुगेको देखिन्छ जसको विवरण लेखाचित्र नं २९ मा देखाइएको छ ।

लेखाचित्र नं ३०

आ.व. २०७७/७८ को निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको बीमालेख संख्याको विस्तृत विवरण

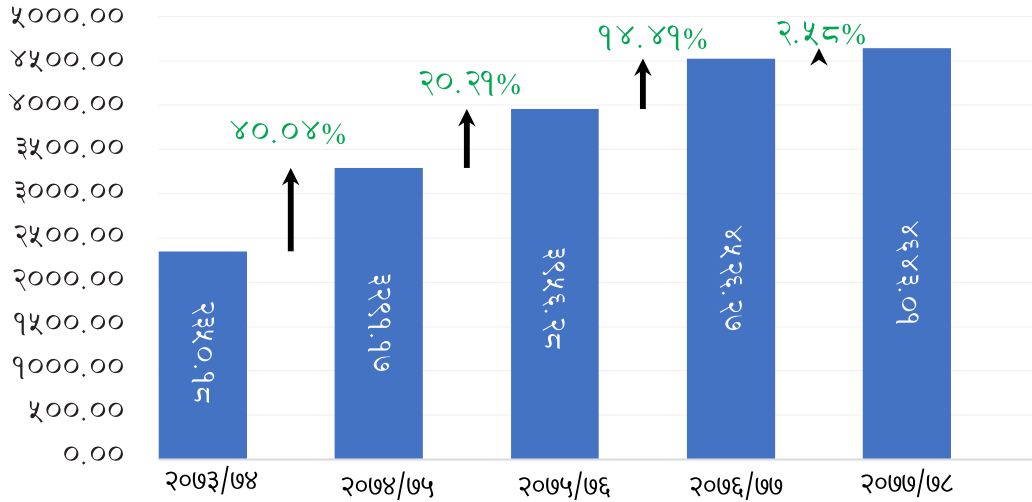
* राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७३/७४ बाट लेखापरिक्षण नभएको

आ.व २०७७/७८ मा जारी निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूबाट जारी गरिने बीमालेखहरू मध्ये संख्यात्मक रूपमा सबै भन्दा बढी मोटर बीमालेख बिक्री भएको देखिन्छ भने सबै भन्दा कम संख्यामा हवाई बीमालेख बिक्री भएको देखिन्छ । जसको विवरण लेखाचित्र नं. ३० मा देखाइएको छ । (अनुसूची १६)

५.४ निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको लगानी

लेखाचित्र नं ३१
निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको लगानी

(रु. करोडमा)

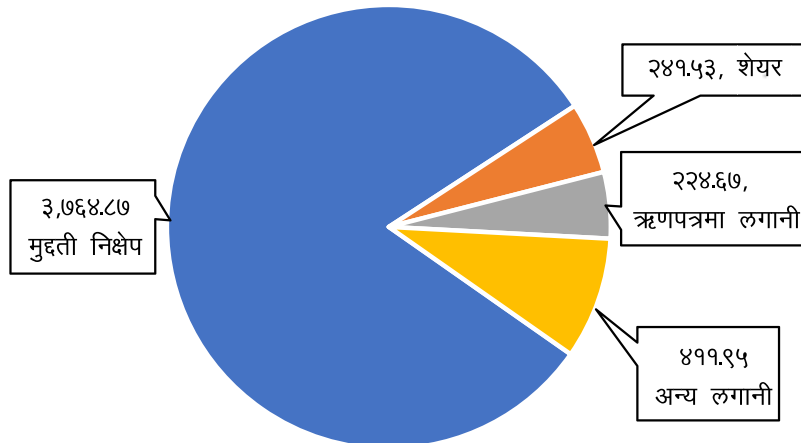
* राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७३/७४ बाट लेखापरिक्षण नभएको

निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूबाट भएको लगानीको पछिल्लो पाँच वर्षको तथ्याङ्क हेर्ने हो भने यो क्रम लगातार बढ्दै गइरहेको देखिन्छ । आ.व. २०७३/७४ मा निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको लगानी रु.२३ अर्ब ५० करोड रहेको देखिन्छ । आ.व. २०७४/७५ मा उक्त लगानी रकम ४०.०४ प्रतिशले वृद्धि भई रु.३२ अर्ब ९९ करोड पुगेको देखिन्छ भने । त्यसैगरी आ.व. २०७५/७६ मा उक्त लगानी रकम रु.३९ अर्ब ५६ करोड पुगेको देखिन्छ जुन अघिल्लो वर्षको तुलनामा २०.२९ प्रतिशले वृद्धि भएको देखिन्छ । आ.व. २०७६/७७ मा निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको लगानीमा ९८.४९ प्रतिशले वृद्धि भई रु.४१ अर्ब २९ करोड पुगेको देखिन्छ भने आ.व. २०७७/७८ मा निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको लगानीमा २.५८ प्रतिशले वृद्धि भई रु. ४६ अर्ब ४३ करोड पुगेको देखिन्छ जसको विवरण लेखाचित्र नं ३१ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

लेखाचित्र नं ३२

आ.व. २०७७/७८ को निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको लगानीको विस्तृत विवरण

(रु. करोडमा)

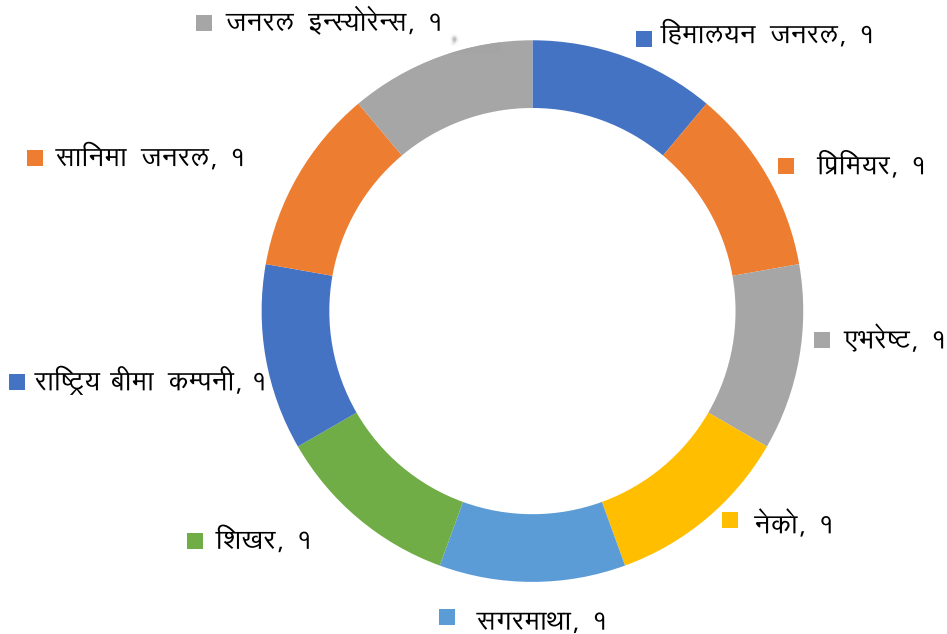
* राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७३/७४ बाट लेखापरिक्षण नभएको

आ.व. २०७७/७८ मा निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूबाट भएको जम्मा लगानी रू. ४६ अर्ब ४३ करोड मध्ये रू. ३७ अर्ब ६४ करोड लगानी बैंक तथा वित्तीय संस्थाको मुद्दती खातामा भएको देखिन्छ भने रू. २ अर्ब २४ करोड बराबरको लगानी ऋणपत्रमा भएको देखिन्छ । त्यसैगरी रू.२ अर्ब ४१ करोड बराबरको लगानी साधारण शेयरमा र रू. ४ अर्ब ११ करोड बराबरको लगानी अन्य क्षेत्रमा भएको देखिन्छ । जसको प्रस्तुति चित्र नं ३२ मा गरिएको छ । (अनुसूची १७(क) र १७(ख))

५.५ निर्जीवन बीमा कम्पनीको स्वीकृत बीमालेखहरूको विवरण

लेखाचित्र नं ३३

आ.व. २०७७/७८ मा निर्जीवन बीमा कम्पनीका स्वीकृत बीमालेखहरूको आवृत्ति

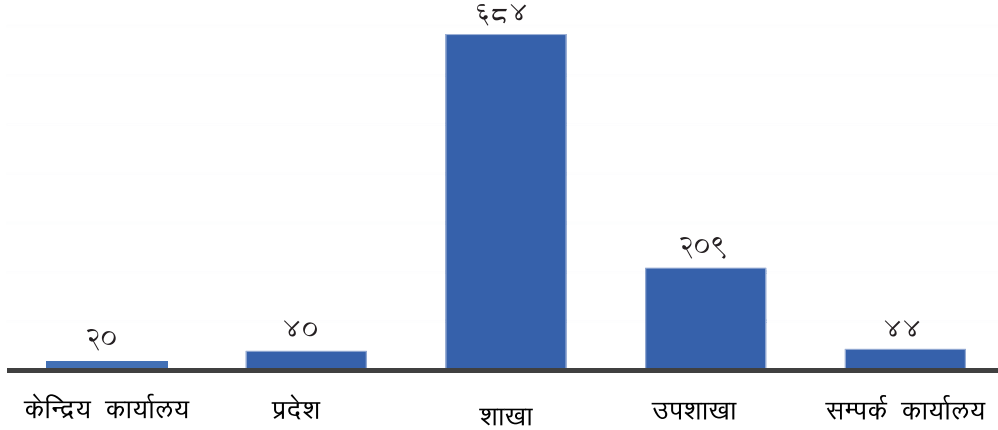

निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूले नयाँ बीमालेख जारी गर्ने क्रममा प्राधिकरण (साविकको बीमा समिति) बाट बीमालेख स्वीकृत गराउनु पर्ने व्यवस्था रहेको छ । आ.व. २०७७/७८ मा निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूले जम्मा ९ वटा बीमालेखहरू स्वीकृत गराएको देखिन्छ । जस मध्ये हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड, जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड, एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड, प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड, सगरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड, नेको इन्स्योरेन्स लिमिटेड, शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लि., राष्ट्रिय बीमा क. लि. र सानिमा जनरल इ. लि. को एउटा एउटा बीमालेख स्वीकृत भएको देखिन्छ जसको विवरण लेखाचित्र ३३ मा प्रस्तुत गरिएको छ । (अनुसूची १८)

५.६ निर्जीवन बीमा व्यवसायको शाखा विस्तार

लेखाचित्र नं ३४

आ.व. २०७७/७८ को निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको शाखा कार्यालय

प्राधिकरण (साविकको बीमा समिति) बाट बीमकहरूको शाखा विस्तार गर्ने क्रममा देशका सबै पालिकाहरूमा शाखा वा उपशाखा विस्तार गर्न प्रेरित गर्ने नीति अलम्वन गरिएको छ । बीमकहरूको शाखा विस्तारले बीमाको सहज उपलब्धता हुने, रोजगारीको अवसर सृजना हुने र बीमाको पहुँचमा सकारात्मक प्रभाव पार्दछ । निर्जीवन बीमा गर्ने बीमकहरूको शाखा कार्यालयहरूको विवरणलाई लेखाचित्र नं. ३४ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

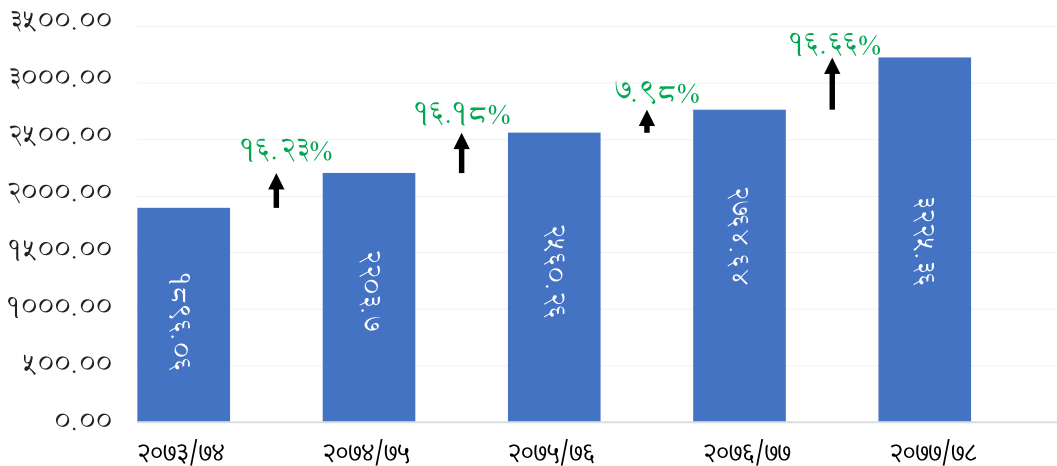
आ.व. २०७७/७८ मा निर्जीवन बीमा कम्पनीका जम्मा ९९७ शाखा कार्यालयहरू सञ्चालनमा रहेको देखिन्छ । जस मध्ये २० वटा केन्द्रिय कार्यालय, ४० प्रादेशिक कार्यालय, ६२४ शाखा कार्यालय, २०९ उपशाखा कार्यालयहरू र ४४ सम्पर्क कार्यालयहरू रहेको देखिन्छ । (अनुसूची १९)

५.७ निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूले संकलन गरेको बीमाशुल्क

लेखाचित्र नं ३५

निर्जीवन बीमा व्यवसायबाट संकलन भएको कूल बीमाशुल्क

(रु करोडमा)

* राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७३/७४ बाट लेखापरिक्षण नभएको

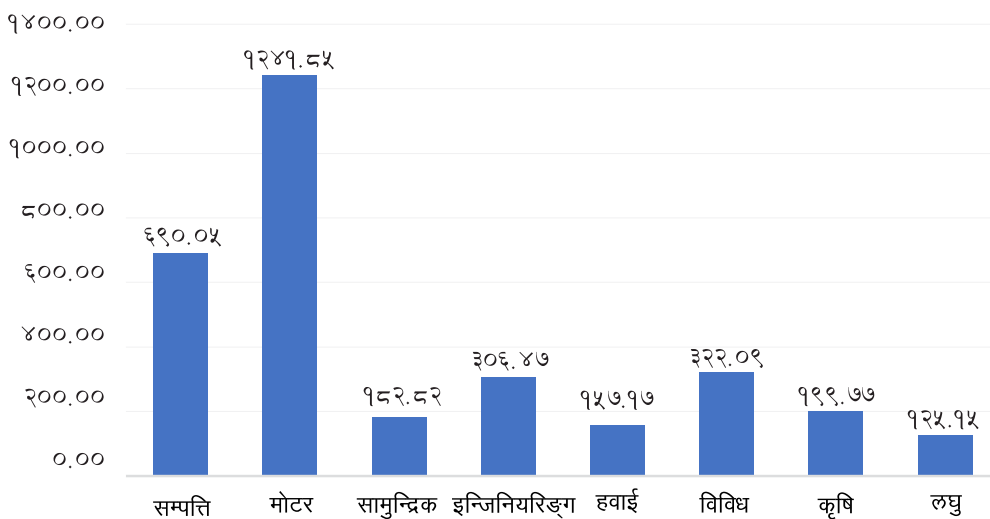
निर्जीवन बीमा बजारको विस्तार निर्जीवन बीमाशुल्क आर्जनको आधारमा चित्रण गर्न सकिन्छ । हालको निर्जीवन बीमा बजारलाई आधार मान्ने हो भने यसको विस्तार क्रमिक रूपमा वृद्धि हुँदै गइरहेको देखिन्छ । निर्जीवन बीमा तर्फ विगत पाँच आ.व. को कूल बीमाशुल्क आर्जनको परिदृश्यलाई लेखाचित्र नं. ३५ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

निर्जीवन बीमा व्यवसायको विगत पाँच आ.व.को बीमाशुल्क आर्जनलाई हेर्दा कूल बीमाशुल्क आर्जनमा क्रमशः वृद्धि हुँदै गएको देखिन्छ । आ.व. २०७३/७४ मा रु. १८ अर्ब ९६ करोड बराबर बीमाशुल्क आर्जन भएकोमा आ.व. २०७४/७५ मा उक्त बीमाशुल्क रकममा १६.२३ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. २२ अर्ब ३ करोड पुगेको देखिन्छ । त्यसै गरी आ.व. २०७५/७६ मा सो रकममा १६.१८ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. २५ अर्ब ६० करोड पुगेको देखिन्छ भने आ.व. २०७६/७७ मा उक्त बीमाशुल्क आर्जन रु. २७ अर्ब ६४ करोड रहेको देखिन्छ । आ.व. २०७७/७८ मा १६.६६ प्रतिशत वृद्धि भई निर्जीवन बीमाशुल्क रु. ३२ अर्ब २५ करोड संकलन भएको देखिन्छ ।

लेखाचित्र नं ३६

आ.व. २०७७/७८ मा निर्जीवन बीमा व्यवसायबाट संकलन भएको कूल बीमाशुल्कको विस्तृत विवरण

(रु. करोडमा)

* राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७३/७४ बाट लेखापरिक्षण नभएको

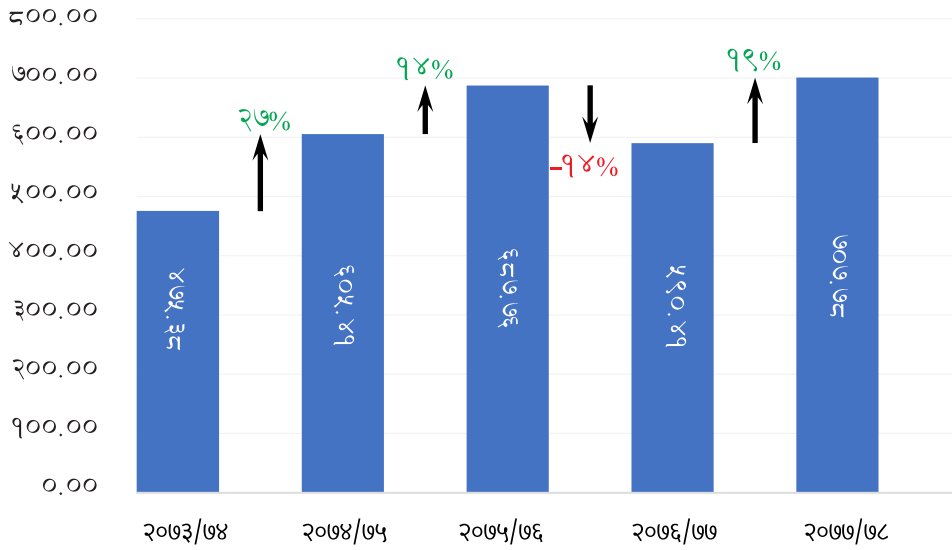
लेखाचित्र नं ३६ अनुसार आ.व. २०७७/७८ मा निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूबाट संकलन भएको बीमाशुल्कको विस्तृत विवरण हेर्ने हो भने, मोटर बीमाबाट अधिकतम बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ भने सबै भन्दा न्यून बीमाशुल्क आर्जन लघु बीमाबाट भएको देखिन्छ । (अनुसूची २०)

५.८ निर्जीवन बीमा दावी भुक्तानी

बीमा दावी भुक्तानी बीमाका आधारभूत सिद्धान्तहरू मध्ये क्षतिपूर्तिको सिद्धान्तसँग प्रत्यक्ष जोडिएको हुँदा बीमा दावी भुक्तानी बीमा व्यवसायको एक महत्वपूर्ण र अत्यन्त संवेदनशील विषय हो । समयमा नै गरिने उचित दावी भुक्तानीले बीमितहरूमा बीमा प्रतिको विश्वसनीयता कायम राख्न र बीमा कम्पनीहरूको दावी व्यवस्थापनलाई सहज बनाउन समेत प्रभावकारी हुन्छ । निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको दावी भुक्तानीको अवस्थालाई लेखाचित्र नं. ३७ मा देखाइएको छ ।

लेखाचित्र नं ३७
निर्जीवन बीमा व्यवसायबाट भएको दावी भुक्तानी (खुद)

(रु. करोडमा)

* राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७३/७४ बाट लेखापरिक्षण नभएको

निर्जीवन बीमा तर्फ आ.व. २०७३/७४ मा रु. ४ अर्ब ७५ करोड बराबरको दावी भुक्तानी भएको देखिन्छ। आ.व. २०७४/७५मा उक्त दावी भुक्तानी २७ प्रतिशतले वृद्धि भएर रु. ६ अर्ब ५ करोड पुगेको देखिन्छ। आ.व. २०७५/७६ मा पछिल्लो आ.व. को तुलनामा १४ प्रतिशतले वृद्धि भएर रु. ६ अर्ब ८७ करोड पुगेको देखिन्छ। आ.व. २०७६/७७ मा भने १४ प्रतिशतले कमि आई रु. ५ अर्ब ९० करोड देखिन्छ। आ.व. २०७७/७८मा पुनः १९ प्रतिशतले वृद्धि भएर रु. ७ अर्ब पुगेको देखिन्छ।

तालिका नं. १२
निर्जीवन बीमा व्यवसायबाट भएको दावी विवरण

(रु. करोडमा)

कुल				खुद			
दावी भुक्तानी रकम	भुक्तानी हुन बाँकी दावी रकम	दावी भुक्तानी संख्या	भुक्तानी हुन बाँकी दावी संख्या	दावी भुक्तानी रकम	भुक्तानी हुन बाँकी दावी रकम	दावी भुक्तानी संख्या	भुक्तानी हुन बाँकी दावी संख्या
१,७५४.०६	२,१६१.१४	१२७,४४४	८९,२४६	७००.७८	५९८.४९	१२७,५२१	८६,२७८

* राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको आ.व. २०७३/७४ बाट लेखापरिक्षण नभएको

आ.व. २०७७/७८ मा निर्जीवन बीमा व्यवसायबाट भएको दावी भुक्तानीको विस्तृत विवरण हेर्दा कूल दावी भुक्तानी १७ अर्ब ५४ करोड रहेको देखिन्छ जसमा भुक्तानी हुन बाँकी रहेको कूल दावी भने २१ अर्ब ६१ करोड रहेको देखिन्छ। संख्यात्मक रूपमा कूल दावी भुक्तानीको संख्या १ लाख २७ हजार ४४४ रहेको देखिन्छ भने कूल दावी भुक्तानी हुन बाँकी रहेको संख्या ८९ हजार २४६ रहेको देखिन्छ। त्यसैगरी खुद दावी भुक्तानी ७ अर्ब रहेकोमा भुक्तानी हुन बाँकी रहेको खुद दावी भने ५ अर्ब ९८ करोड रहेको देखिन्छ। संख्यात्मक रूपमा खुद दावी भुक्तानीको संख्या १ लाख २७ हजार ५२१ देखिन्छ भने खुद दावी भुक्तानी हुन बाँकी रहेको संख्या ८६ हजार २७८ रहेको देखिन्छ। (अनुसूची २१)

५.९ निर्जीवन बीमा कम्पनीको सुपरीवेक्षण

बीमा क्षेत्रलाई व्यवस्थित तथा बिकसित गर्न प्राधिकरण (साविकको बीमा समिति) बाट नियमित तथा आकस्मिक रूपमा बीमा कम्पनीहरूको सुपरीवेक्षण कार्य गर्ने गरिएको छ । प्राधिकरण (साविकको बीमा समिति)ले अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण कार्यलाई स्थलगत र गैरस्थलगत गरी दुई किसिममा वर्गीकरण गरी बीमा कम्पनीहरूको सुपरीवेक्षण गर्ने गरिएको छ । निर्जीवन बीमा व्यवसायमा हुन सक्ने सम्भावित जोखिम तथा कमी कमजोरीहरूलाई समयमा नै पहिचान गरी त्यसको समाधानका लागि आवश्यक निर्देशन दिनु अनुगमन तथा सुपरीवेक्षणको प्रमुख उद्देश्य रहेको छ । समितिबाट बीमा ऐन, बीमा नियमावली, समितिबाट जारी निर्देशिका, परिपत्र र बीमाको सर्वमान्य सिद्धान्तका अभ्यासहरूको परिपालनाको सम्बन्धमा नियमित अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण गर्ने गरिएको छ । आ.व. २०७७/७८ मा आकस्मिक निरीक्षण कार्य र स्थलगत निरीक्षण कार्य देहाय बमोजिम सम्पन्न भएको देखिन्छ ।

तालिका नं. १३
निर्जीवन बीमा कम्पनीको सुपरीवेक्षण २०७७/७८

क्र.सं.	बीमक	स्थलगत निरीक्षण	आकस्मिक स्थलगत निरीक्षण
१	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड		✓✓
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड		✓
३	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	
४	नेको इन्स्योरेन्स लिमिटेड	✓	
५	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	
६	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड		✓
७	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	
८	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	✓	
९	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	✓	
१०	जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी नेपाल लिमिटेड		✓
११	नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी		✓

५.१० निर्जीवन बीमा कम्पनीको वित्तीय विवरण

बीमा कम्पनीहरूको समग्र वित्तीय तथा व्यवसायको अवस्था बीमकको वित्तीय विवरणले चित्रण गर्ने हुँदा बीमा कम्पनीको वित्तीय विवरणको शुद्धता तथा यथार्थताको धेरै महत्वपूर्ण रूपमा रहेको हुन्छ । बीमा ऐन तथा बीमा नियमावली बमोजिम सबै बीमा कम्पनीहरूले प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ६ महिना भित्र कम्पनीको वित्तीय विवरण प्राधिकरण (साविकको बीमा समिति) मा स्वीकृतिको लागि पेश गर्नुपर्ने प्रावधान रहेको छ । कम्पनीको वित्तीय विवरण स्वीकृत नभएमा कम्पनीले साधारणसभा गर्न नपाउनुका साथै बोनस समेत वितरण गर्न नसक्ने प्रावधान रहेको छ । प्राधिकरण (साविकको

बीमा समिति)मा प्राप्त भएका वित्तीय विवरणहरूको अध्ययन तथा विश्लेषणबाट बीमा कम्पनीलाई आवश्यक निर्देशनहरू समेत दिने गरिन्छ । निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको वित्तीय विवरणको स्वीकृतिको अवस्था देहाय अनुरूप तालिका नं. १४ मा देखाइएको छ ।

तालिका नं. १४

निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको आ.व. २०७९/८० को वित्तीय विवरण स्वीकृतिको अवस्था

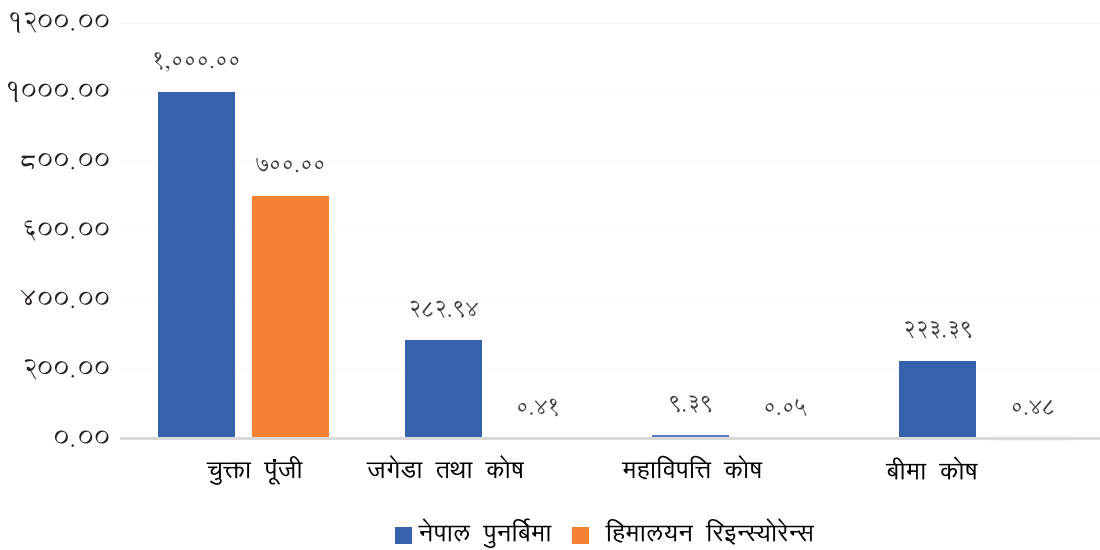
क्र.सं.	बीमकको नाम	स्वीकृत भएको	प्रकृत्यामा रहेको	पेश नभएको
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०७९/०१/१३		
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०७९/०९/२६		
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०७९/११/१५		
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०७८/११/०३		
५	यूनाईटेड इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	२०७९/०१/२२		
६	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	२०७८/०९/२५		
७	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०७८/१२/२०		
८	नेको इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२०७८/११/१५		
९	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०७८/१२/२९		
१०	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२०७८/११/२७		
११	आइएमई जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०७८/१२/१४		
१२	प्रूडेन्सियल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०७८/१२/१४		
१३	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०७९/०४/३१		
१४	लूम्विनी जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०७८/१२/०८		
१५	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०७८/११/१६		
१६	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२०७८/१२/०८		
१७	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड *	२०७२/७३ सम्म पेश भएको		पेश नभएको
१८	सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२०७८/०९/०७		
१९	अजोड इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२०७८/१०/११		
२०	जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी नेपाल लिमिटेड	२०७९/०१/२८		
२१	नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी	२०७९/०४/१९		
२२	श्री हिमालयन रिईन्स्योरेन्स लि.	२०७८/०६/१८		

पुनर्बीमा बजार

६.१ पुनर्बीमा व्यवसायको चुक्ता पूँजी तथा कोष

लेखाचित्र नं ३८
पुनर्बीमा व्यवसायको चुक्ता पूँजी तथा कोष

(रु करोडमा)

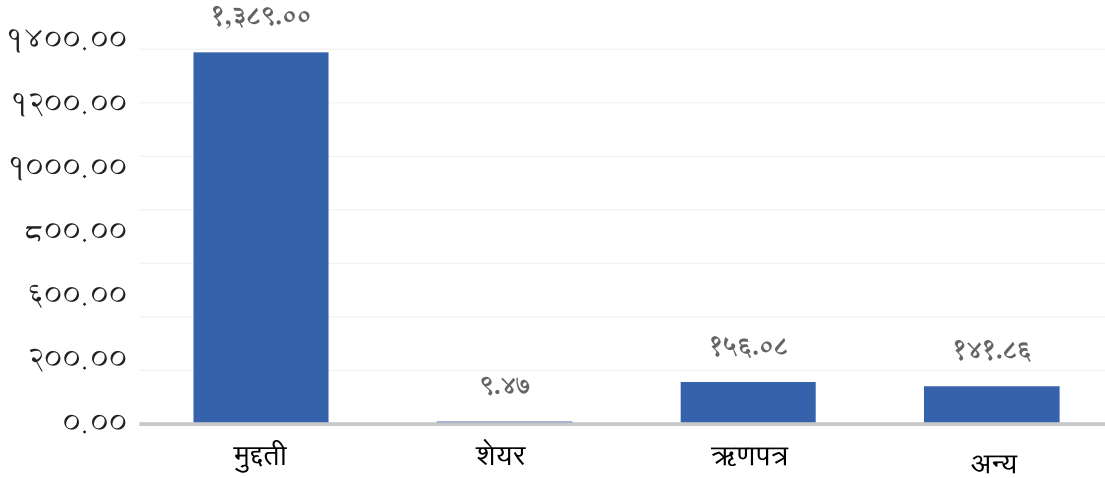
प्राधिकरण (साविकन बीमा समिति)ले पुनर्बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूको चुक्ता पूँजी रु. १० अर्ब कायम गरेको छ । आ.व. २०७७/७८ बीमा बजारमा रहेका दुई पुनर्बीमकहरू नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी लि.को चुक्ता पूँजी १० अर्ब र हिमालयन रिइन्स्योरेन्स लि. को चुक्ता पूँजी ७ अर्ब रहेको देखिन्छ । हिमालयन रिइन्स्योरेन्स लि.ले यस आ.व. मा पुनर्बीमा व्यवसायको ईजाजत पत्र प्राप्तगरी अन्तिम त्रैमासबाट व्यवसाय प्रारम्भ गरेको हो । यस आ.व. २०७७/७८ मा नेपाल पुनर्बीमा कम्पनीको चुक्ता पूँजी, जगेडा तथा कोष, महाविपत्ति कोष र बीमा कोष क्रमशः रु. १० अर्ब, रु. २ अर्ब ८३ करोड, रु. ९ करोड र रु. २ अर्ब २३ करोड रहेको र हिमालयन रिइन्स्योरेन्स लि. को चुक्ता पूँजी, जगेडा तथा कोष, महाविपत्ति कोष र बीमा कोष क्रमशः रु. ७ अर्ब, रु. ४१ लाख, रु. ५ लाख र रु. ४८ लाख रहेको देखिन्छ । जसको विवरण लेखाचित्र नं ३८ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

६.२ पुनर्बीमा व्यवसायको लगानी

आ.व. २०७७/७८ मा दुई पुनर्बीमकहरूको लगानीको विवरण हेर्दा रु. १३ अर्ब ८९ करोड बराबरको लगानी मुद्दतिमा भएको देखिन्छ भने रु. ९ करोड लगानी शेयरमा, रु १ अर्ब ५६ करोडको लगानी ऋणपत्रमा र रु १ अर्ब ४२ करोडको लगानी अन्य क्षेत्रमा भएको देखिन्छ । यसरी हेर्दा पुनर्बीमा व्यवसायबाट आ.व. २०७७/७८ मा कूल रु. १६ अर्ब ९६ करोड लगानी भएको देखिन्छ । जस्को प्रस्तुती लेखाचित्र नं ३९ मा गरिएको छ ।

लेखाचित्र नं. ३९
पुनर्बीमा व्यवसायको लगानी

(रु करोडमा)

६.३ पुनर्बीमा बजार

नेपाल सरकारको आ.व. २०७५/७६ को बजेट बक्तव्य मार्फत सबै बीमा कम्पनीहरूले प्रत्येक बीमा व्यवसायमा संकलित बीमाशुल्कको प्रथम २० प्रतिशत प्रत्यक्ष हिस्सा नेपाल पुनर्बीमा कम्पनीलाई बुझाउन निर्देशन भए अनुरूप नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी लि. मा आ.व. २०७६/७७ र २०७७/७८ मा स्वदेश भित्रका बीमा कम्पनीहरूबाट प्राप्त भएका पुनर्बीमा शुल्कको विवरण तालिका नं. १५ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं.१५
पुनर्बीमा कम्पनीहरूको बीमा व्यवसायको विवरण

क्र. सं.	विवरण	आ.व. २०७६/७७	आ.व. २०७७/७८
	जीवन	बीमाशुल्क आय (रु.)	
१	CAT XL (MDP)	४७,०९,६९७	३९,५८,०००
२	वैदेशिक रोजगार बीमा (Foreign Employment Policies)	७५,२४,३०,५३०	१४,११,४३,५१७
३	साधारण जीवन बीमा पुनर्बीमा (Ordinary Life RI Policies)	५३,०७,८७,१२३	७९,६०,९१,९१५
	जम्मा जीवन	१,२८,७९,२७,३५०	९४,११,९३,४३२
	निर्जीवन		
१	कृषि बीमा (Agriculture)	७३,९४,१९,२५७	१,५७,३५,०७,४२५
२	प्रत्यक्ष हिस्सा (Direct Cession)	३१,०६५,७८,९१४	३,१०,६२,०३,४६७
३	आन्तरिक सम्झौता (Domestic Treaty)	२२,७३,५३,७३०	१८,७५,९७,५८३
४	स्थानीय फयाकल्टेटिभ (Facultative Local)	३६,३१,१९,०७७	४४,१२,४७,१८२

५	हुलदंगा, हडताल, द्वेषपूर्ण कार्य, तोडफोड तथा आतंकवाद (RSMDST)	१,५५,१०,२५,८५६	१,४८,८५,६६,५८३
६	हवाई बीमा (Aviation)	२,७८,९५,४०७	४६,७४,५७३
७	मोटर बीमा तेश्रो पक्ष (Motor TPL)	१६,८०,२०,७०४	४६,८४,८०,९५३
जम्मा निर्जीवन		६,१८,३४,१२,९४३	७,२७,०२,७७,७६७
कूल जम्मा		७,४७,१३,४०,२९३	८,२१,१४,७९,१९८

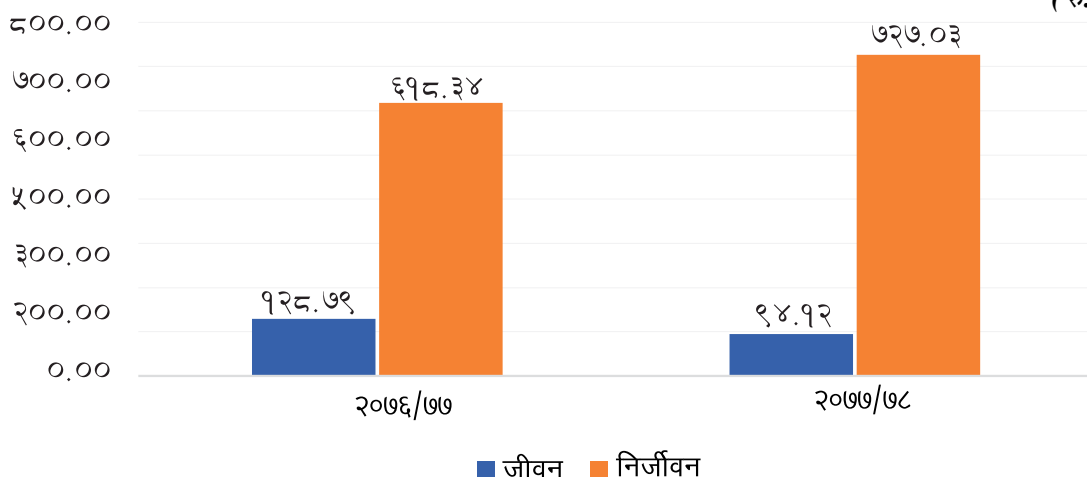
आ.व. २०७६/७७ मा नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी लि.लाई जीवन बीमाबाट कूल रु. १ अर्ब २८ करोड ७९ लाख बराबरको पुनर्बीमा शुल्क प्राप्त भएको देखिन्छ भने आ.व. २०७७/७८ मा दुई पुनर्बीमा कम्पनीमा उक्त रकममा थोरै गिरावट भई भई रु. ९४ करोड १२ लाख पुगेको देखिन्छ । जसमा आ.व. २०७७/७८ मा CAT XL न्यूनतम जम्मा प्रिमियम (Minimum Deposit Premium) बापत रु. ३९ लाख ५८ हजार बराबरको पुनर्बीमा शुल्क प्राप्त भएको देखिन्छ भने बैदेशिक रोजगार बीमाबाट रु.१४ करोड ११ लाख बराबरको बीमाशुल्क प्राप्त भएको देखिन्छ । त्यसै गरी साधारण जीवन बीमा पुनर्बीमा अन्तर्गत रु. ७९ करोड ६१ लाख बराबरको पुनर्बीमा शुल्क प्राप्त भएको देखिन्छ ।

नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी लि.लाई आ.व. २०७६/७७ मा निर्जीवन बीमाको बिभिन्न पोर्टफोलियोबाट रु. ६ अर्ब १८ करोड बराबर पुनर्बीमा शुल्क प्राप्त भएको देखिन्छ भने आ.व.२०७७/७८ मा निर्जीवन बीमाको बिभिन्न पोर्टफोलियोबाट कूल रु. ७ अर्ब २७ करोड बराबरको पुनर्बीमा शुल्क प्राप्त भएको देखिन्छ । जसमा कृषि क्षेत्रबाट रु. १ अर्ब ५७ करोड ३५ लाख बराबरको पुनर्बीमा शुल्क प्राप्त भएको देखिन्छ, त्यसै गरी प्रत्यक्ष हिस्साबाट रु. ३ अर्ब ११ करोड, आन्तरिक सम्झौताबाट रु. १८ करोड ७६ लाख, स्थानीय फयाकल्टेटिभबाट रु. ४४ करोड १२ लाख बराबर पुनर्बीमा शुल्क प्राप्त भएको देखिन्छ । त्यसै गरी हुलदंगा, हडताल, द्वेषपूर्ण कार्य, तोडफोड तथा आतंकवादबाट (RSMDST) रु. १ अर्ब ४९ करोड बराबरको पुनर्बीमा शुल्क प्राप्त भएको देखिन्छ भने हवाई बीमाबाट रु. ४६ लाख बराबरको तथा मोटर बीमा तेश्रो पक्ष दायित्व अन्तर्गत रु. ४६ करोड ८५ लाख बराबरको पुनर्बीमा शुल्क प्राप्त भएको देखिन्छ । आ.व. २०७७/७८ मा पुनर्बीमा कम्पनीहरुले जीवन बीमा तथा निर्जीवन बीमाबाट कूल रु. ८ अर्ब २१ करोड बराबरको पुनर्बीमा शुल्क प्राप्त भएको देखिन्छ ।

लेखाचित्र नं. ४०

पुनर्बीमा कम्पनीहरुले संकलन गरेको बीमाशुल्क

(रु. करोडमा)

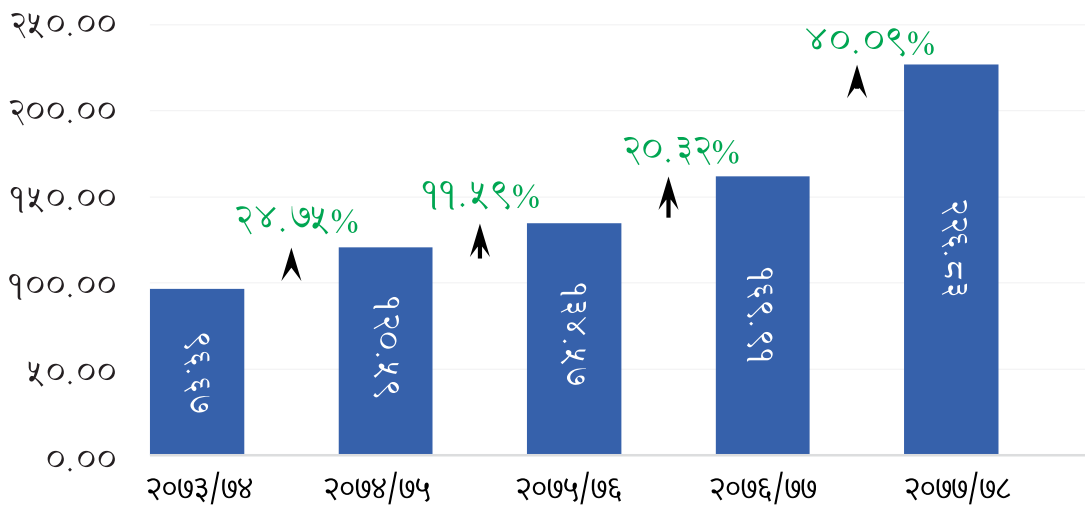

६.४ जीवन बीमा कम्पनीको पुनर्बीमाशुल्क

जीवन बीमा कम्पनीहरूको वार्षिक पुनर्बीमा शुल्कको तथ्याङ्क क्रमशः रूपमा वृद्धि हुँदै गएको देखिन्छ । आ.व. २०७३/७४ मा रु. ९६ करोड ६७ लाख पुनर्बीमा शुल्क रहेकोमा आ.व. २०७४/७५ मा सो पुनर्बीमा शुल्क अघिल्लो वर्षको तुलनामा २४.७५% ले वृद्धि भई रु. १२० करोड ५१ लाख रहेको देखिन्छ । त्यसै गरी क्रमशः आ.व. २०७५/७६ देखि आ.व. २०७७/७८ सम्म वार्षिक वृद्धि प्रतिशत क्रमशः ११.५९, २०.३२ र ४०.०९ हुँदा जीवन बीमा कम्पनीहरूको पुनर्बीमा बीमाशुल्क क्रमशः रु १ अर्ब ३४ करोड ५७ लाख, रु. १ अर्ब ६१ करोड ९१ लाख र रु. २ अर्ब २६ करोड ८३ लाख रहेको देखिन्छ जसको विवरण स्तम्भ चित्र नं ४१ मा प्रस्तुत गरिएको छ । (अनुसूची २३)

लेखाचित्र नं ४१
जीवन बीमा कम्पनीको पुनर्बीमाशुल्क

(रु. करोडमा)

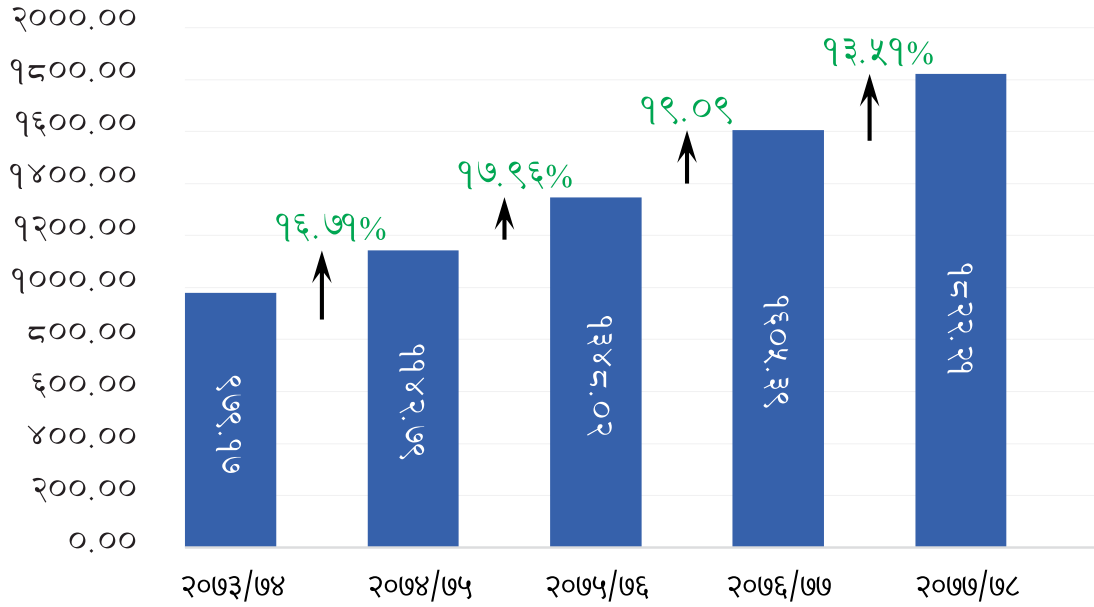

६.५ निर्जीवन बीमा कम्पनीको पुनर्बीमाशुल्क

निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको वार्षिक पुनर्बीमा शुल्कको तथ्याङ्क क्रमशः रूपमा वृद्धि हुँदै गएको देखिन्छ । आ.व. २०७३/७४ मा रु. १ अर्ब ७९ करोड १७ लाख पुनर्बीमा शुल्क रहेकोमा आ.व. २०७४/७५ मा सो पुनर्बीमा शुल्क अघिल्लो वर्षको तुलनामा १६.७१ प्रतिशत ले वृद्धि भई रु. ११ अर्ब ४२ करोड ७९ लाख रहेको देखिन्छ । त्यसै गरी क्रमशः आ.व. २०७५/७६ देखि आ.व. २०७७/७८ सम्म वार्षिक वृद्धि प्रतिशत क्रमशः १७.९६, १९.०९ र १३.५१ हुँदा निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको पुनर्बीमा बीमाशुल्क क्रमशः रु १३ अर्ब ४८ करोड २ लाख, रु. १६ अर्ब ५ करोड ३९ लाख र रु. १८ अर्ब २२ करोड २१ लाख रहेको देखिन्छ जसको विवरण लेखाचित्र नं ४२ मा प्रस्तुत गरिएको छ । (अनुसूची २४)

लेखाचित्र नं ४२
निर्जीवन बीमा कम्पनीको पुनर्बीमाशुल्क

(रु. करोडमा)

अन्य बीमा बजार

७.१ कृषि तथा पशुपन्धी बीमा

नेपाल बीमा प्राधिकरण (साबिक समिति) बाट वि.सं. २०६९ साल माघ १ गते बाट बाली, पशु, पन्धी तथा अन्य गरी चार किसिमका बीमालेखहरू जारी गरी औपचारिक रूपमा कृषि तथा पशुपन्धी बीमाको शुरूवात गरिएको थियो । आ.व. २०७७/०७८ सम्ममा कृषि तथा पशुपन्धी बीमा अन्तर्गत १९ वटा बालीमा र ६ वटा पशुपन्धीमा गरी जम्मा २५ किसिमका बीमालेखहरू जारी भएको देखिन्छ । यसरी जारी भएका बीमालेखहरूमा पशु बीमालेख, पन्धी बीमालेख, माछा बीमालेख, तरकारी अन्तर्गत (उत्पादन तथा लागतमा आधारित ४९ थरीका बीमालेख), धान बाली बीमालेख, आलु बीमालेख, अष्ट्रिच बीमालेख, कालिज बीमालेख (अनुदानको व्यवस्था नभएको), मौरी बीमालेख, च्याउखेती बीमालेख, उखु बीमालेख, केरा बीमालेख, बीज वृद्धि बीमालेख (उत्पादनमा आधारित), मौसम सूचाङ्क बीमालेख (स्याउ), अलैंची खेती बीमालेख, घाँसे बाली, बेसार र अदुवा बीमालेख, कागति, सुन्तला, जुनार बीमालेख, कफी बीमालेख तथा चिया बीमालेख जस्ता बीमालेखहरू रहेको देखिन्छ । (अनुसूची २६)

तालिका नं. १६

आ.व.२०७७/७८ सम्ममा भएको कृषि तथा पशुपन्धी बीमा कारोवारको विवरण

आ.व.	बीमाङ्क	वृद्धि
२०७३/७४	९,२४,५०,६१,८१५.३३	-
२०७४/७५	१३,२२,२५,८९,०२४.३०	४३.०२
२०७५/७६	२२,०९,४८,७६,११४.६७	६७.१०
२०७६/७७	२६,३८,०२,१९,५९८.७६	१९.४०
२०७७/७८	४३,०८,६३,००,३४४.५०	६३.३३

कृषि तथा पशुपन्धी बीमाको पछिल्लो पाँच वर्षको तथ्याङ्कको आधारमा हेर्ने हो भने प्रत्येक वर्ष कृषि तथा पशुपन्धी बीमाको बीमाङ्क रकममा उल्लेख्य रूपमा वृद्धि भएको देखिन्छ । आ.व. २०७३/७४ मा जम्मा रु.९ अर्ब २५ करोड बराबरको बीमाङ्क रकम रहेकोमा आ.व. २०७४/७५ मा उक्त बीमाङ्क रकममा ४३.०२ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. १३ अर्ब २२ करोड रहेको देखिन्छ । त्यसै गरी आ.व. २०७५/७६ मा उक्त बीमाङ्क रकममा ६७.१० प्रतिशतले वृद्धि भई रु. २२ अर्ब ९ करोड पुगेको देखिन्छ भने आ.व. २०७६/७७ मा उक्त बीमाङ्क रकम १९.१० प्रतिशतले वृद्धि हुँदै सो रकम २६ अर्ब ३८ करोड पुगेको देखिन्छ । आ.व. २०७७/७८ मा उक्त बीमाङ्क रकममा ६३.३३ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ४३ अर्ब ९ करोड बराबर बीमाङ्क रकम रहेको देखिन्छ । नेपाल सरकारले आ.व. २०७७/७८ देखि कृषि बीमालाई प्राथमिकतामा राख्दै बीमितलाई कृषि तथा पशुपन्धी बीमाको बीमाशुल्कमा ८० प्रतिशतको अनुदान प्रदान गर्दै आएको छ । आ.व. २०७७/७८ मा कृषि तथा पशुपन्धी बीमाको तथ्याङ्कगत अवस्थालाई तालिका नं. १६ मा प्रस्तुत गरिएको छ । (अनुसूची २५)

आ.व. २०७७/७८ मा कृषि तथा पशुपन्छी बीमा तर्फ जम्मा १ लाख ९३ हजार २४८ वटा बीमालेख जारी भई रू. ४३ अर्ब ९ करोड बराबर बीमाङ्क कायम गरी रू. १ अर्ब ९३ करोड बराबरको बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ । जस मध्ये नेपाल सरकारद्वारा प्रदान गरिने ८० प्रतिशतका दरले हुन आउने अनुदान रकम भने रू. १ अर्ब ४५ करोड बराबर रहेको देखिन्छ । त्यसै गरी आ.व. २०७७/७८ मा बीमकहरूबाट कृषि तथा पशुपन्छी बीमा अन्तर्गत रू. ६४ करोड ९३ लाख बराबरको रकम दावी बापत भुक्तानी भएको देखिन्छ ।

तालिका नं. १७

आ.व. २०७७/७८ मा कृषि तथा पशुपन्छी बीमाको तथ्याङ्कगत अवस्था

आ.व. २०७७/७८	
बीमाङ्क	४३,०८,६३,००,३४४.५०
बीमाशुल्क	१,९३,११,९१,५९७.५०
अनुदान रकम (८०%)	१,४४,८३,९३,६९८.१०
दावी भुक्तानी रकम	६४,९३,०९,८४५.१०
बीमालेख संख्या	१,९३,२४८

७.२ स्वास्थ्य बीमा बजार

बीमा व्यवसाय अन्तर्गत अन्य बीमा व्यवसाय जस्तै स्वास्थ्य बीमा पनि एउटा महत्वपूर्ण बीमा व्यवसायको रूपमा रहेको छ । बीमकहरूले गर्ने स्वास्थ्य बीमाको तथ्याङ्क हेर्ने हो भने आ.व. २०७६/७७ सम्म बढ्दै गएको देखिन्छ भने आ.व. २०७७/७८मा घटेको देखिन्छ । आ.व. २०७५/७६ मा स्वास्थ्य बीमा अन्तर्गत जारी भएको बीमालेख संख्या १२,६२५ रहेको देखिन्छ भने आ.व. २०७६/७७ मा उक्त बीमालेख संख्यामा वृद्धि भई १४,१०४ पुगेको देखिन्छ । त्यसैगरी आ.व. २०७७/७८ मा उक्त बीमालेखको संख्यामा कमी भई १२,६७६ पुगेको देखिन्छ । त्यसै गरी आ.व. २०७५/७६ मा स्वास्थ्य बीमा अन्तर्गत कूल बीमाशुल्क रू. १ अर्ब ७८ करोड बराबर रहेकोमा आ.व. २०७६/७७ मा उक्त बीमाशुल्क रकममा कमी भई रू. १ अर्ब ७० करोड पुगेको देखिन्छ । त्यसै गरी आ.व. २०७७/७८ मा उक्त बीमाशुल्क संकलनमा निरन्तर कमी भई रू. ९९ करोड २२ लाख पुगेको देखिन्छ । बीमकहरूले गर्ने स्वास्थ्य बीमामा भएको दावी भुक्तानीको संख्या आ.व. २०७५/७६ मा ७८,०९० थियो भने आ.व. २०७६/७७ मा उक्त दावी भुक्तानीको संख्यामा उल्लेख्य कमी भएर १५,८४९ पुगेको देखिन्छ । त्यसै गरी आ.व. २०७७/७८ मा उक्त दावी भुक्तानीको संख्यामा वृद्धि भई २५,४१० पुगेको देखिन्छ । आ.व. २०७५/७६ मा कूल दावी भुक्तानी रू. १ अर्ब ३१ करोड बराबर रहेकोमा आ.व. २०७६/०७७ मा उक्त दावी भुक्तानी रकम रू. ८४ करोड ७१ लाख बराबर रहेको देखिन्छ । आ.व. २०७७/७८ मा उक्त दावी भुक्तानी रकम रू ९६ करोड ८१ लाख पुगेको देखिन्छ । निर्जीवन बीमा कम्पनीद्वारा गरिने स्वास्थ्य बीमा सम्बन्धी विवरण तालिका नं. १८ मा देखाइएको छ ।

तालिका नं. १८
स्वास्थ्य बीमा सम्बन्धी तथ्याङ्क

(रु करोडमा)

क्र.सं.	विवरण	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८
१	जारी गरिएको बीमालेख संख्या	१२,६२५	१४,१०४	१२,६७६
२	कूल बीमाशुल्क	१७८.७०	१७०.९७	९९.२२
३	खुद बीमाशुल्क	७०.८०	८७.१३	५५.३५
४	दावी भुक्तानी संख्या	७८,०९०	१५,८४९	२५,४१०
५	कूल दावी भुक्तानी	१३१.८४	८४.७१	९६.८१
६	खुद दावी भुक्तानी	६०.९२	३५.८०	४१.५१

७.३ लघु बीमा बजार

तालिका नं १९
लघुबीमा विवरण आ.व. २०७७/७८ (क)

क्र. सं.	बीमालेखको प्रकार	बीमालेख संख्या	बीमाङ्क	बीमाशुल्क
१	जीवन	१,०६९,५५८	९२,४६,८६,००,३११	५,२४,४७,४४,०९०
२	निर्जीवन	१३,५६८	८,२७,९७,३०,८१८	३,८१,९२,३३७
३	पशु, पन्छी तथा माछा	५२,८२८	१०,५६,५६,००,०००	५२,८२,८०,०००
४	बाली	१,३४३	२६,८६,००,०००	१,३४,३०,०००
५	बाली	१,२६६	८,६५,५०,२५५	५७,३३,३७८
जम्मा लघुबीमा		११,३७,२९७	१,११,५८,२५,३१,१२९	५,८२,४६,४६,४२७

तालिका नं १९
लघुबीमा विवरण आ.व. २०७७/७८ (ख)

दाबी संख्या	दाबी रकम	दाबी भुक्तानी संख्या	दाबी भुक्तानी रकम
४६७,८९४	१,६५,१४,४७,७५२	२१०,०५२	७४,९७,१९,५१८

नेपाल सरकारद्वारा आ.व. २०७३/०७४ वार्षिक बजेट बक्तव्यमा बीमा कम्पनीहरूले आफ्नो बीमा सेवाको न्यूनतम दश प्रतिशत लघुबीमा अनिवार्य रूपमा प्रवाह गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । नेपाल बीमा प्राधिकरण (साबिक समिति) बाट न्यून आय तथा पिछडिएका बर्गहरूको जीवन तथा सम्पत्तिको सुरक्षा गरी बीमाको दायरालाई फराकिलो बनाउने उद्देश्यले प्रथम पटक लघु बीमा निर्देशिका, २०७१ जारी भई २०७६ मा त्यस निर्देशिकालाई समय सापेक्ष रूपमा परिमार्जन गर्दै नयाँ निर्देशिका जारी गरिएको छ । लघुबीमा अन्तर्गत आ.व २०७७/७८ मा ११ लाख ३७ हजार २९७ वटा बीमालेख जारी भएको देखिन्छ भने रु. १ खर्ब ११ अर्ब ८५ करोड बराबरको बीमाङ्क रकम कायम भई रु. ५ अर्ब ८२ करोड बराबरको बीमाशुल्क संकलन भएको देखिन्छ । सोही अवधिमा ४ लाख ६७ हजार ८९४ वटा दावी संख्या रहेको र उक्त दावी संख्या बापत हुन आउने रकम रु. १ अर्ब ६५ करोड रहेकोमा २ लाख १० हजार ५२ वटा दावीमा रु. ७४ करोड ९७ लाख बराबरको दावी भुक्तानी भएको देखिन्छ । जसको विवरण तालिका नं. १९ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

अनुसूची १ जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरु

क्र. सं.	कम्पनीको नाम	ठेगाना	स्वामित्व	दर्ता मिति	२०७६/७७		२०७७/७८	
					शाखा	कर्मचारी संख्या	शाखा	कर्मचारी संख्या
१	राष्ट्रिय बीमा संस्थान	रामशाहपथ	सरकारी	०१/०९/२०२५	१५	११३	२३	१२४
२	नेशनल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	लाजिम्पाट	निजी	२३/०९/२०४४	९९	३५९	११०	३६२
३	नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	कमलादी	निजी	०४/०१/२०५८	१९८	६१०	२००	६३४
४	लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड	नक्साल	संयुक्त	२३/०४/२०५८	८४	२४९	८१	२४२
५	मेट लाईफ (एलिको)	पुल्चोक	विदेशी	१८/०४/२०५८	३३	१४९	३३	१५४
६	एशियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	डिल्लीबजार	निजी	२१/१२/२०६४	१४१	४३१	१४९	४३५
७	सूर्य लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	नक्साल	निजी	०६/१२/२०६४	९२	२९०	१११	२७९
८	गुराँस लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	तीनकूने	निजी	१८/१२/२०६४	७१	२१४	९३	२३६
९	प्राइम लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	हात्तीसार	निजी	२२/०२/२०६५	१६२	३५५	१६२	३७८
१०	आई.एम.ई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	लैनौर	निजी	२०/०३/२०७४	१११	२३१	१४२	२५१
११	यूनियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	नयाँ बानेश्वर	निजी	२०/०३/२०७४	२००	३९४	२०५	४१०
१२	ज्योती लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	ज्ञानेश्वर	निजी	२०/०३/२०७४	११७	३५४	१२१	३८६
१३	सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	कमलादी	निजी	१८/०४/२०७४	१४६	३५०	१९१	३३९
१४	रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	नयाँ बानेश्वर	निजी	१८/०४/२०७४	११२	२१९	१११	२३३
१५	रिलायवल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	ज्ञानेश्वर	निजी	१८/०४/२०७४	८२	२९८	८२	३२१
१६	सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	थापाथली	निजी	०७/०५/२०७४	११४	२३२	१२७	२६१
१७	सानिमा लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	कमलादी	निजी	०७/०५/२०७४	६५	१४४	११९	२२०
१८	प्रभु लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	कमलादी	निजी	०७/०५/२०७४	९१	२६०	९९	२८०
१९	महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	नक्साल	निजी	१०/०१/२०७५	६१	२१५	६३	२२२
जम्मा					१,९९४	५,४६७	२,२२२	५,७६७

अनुसूची २ निर्जीवन तथा पुनर्बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरु

क्र सं	कम्पनीको नाम	ठेगाना	स्वामित्व	दर्ता मिति	२०७६/७७		२०७७/७८	
					शाखा	कर्मचारी संख्या	शाखा	कर्मचारी संख्या
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	कमलादी	निजी	०६/०८/२००४	५०	२७६	५०	२७४
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	कान्तिपथ	विदेशी	०५/३०/२०२४	१४	९७	१५	१००
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	त्रिपुरेश्वर	विदेशी	०९/२३/२०४४	१२	७२	१३	७१
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	बबरमहल	निजी	०४/०६/२०५०	२७	१७९	२७	१९५
५	यूनाईटेड इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	थापाथली	निजी	०६/०७/२०५०	३४	२०४	३५	२५३
६	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	नक्साल	निजी	०१/०८/२०५१	६७	३१३	६९	३०२
७	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	हानीसार	निजी	०२/१७/२०५१	३४	१७१	३४	१९२
८	नेको इन्स्योरेन्स लिमिटेड	अनामनगर	निजी	०२/१७/२०५३	६०	३७७	७७	४०६
९	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	नक्साल	संयुक्त	०३/१२/२०५३	७६	७६	७७	३९६
१०	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	तीनकुने	निजी	०४/०४/२०५३	५१	१८०	५४	२१२
११	आइएमई जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	नक्साल	निजी	१०/१०/२०५७	४६	२४६	४५	२६७
१२	पूडोन्सियल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	कमलादी	निजी	०१/२०/२०५९	३३	२०४	३३	२०३
१३	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	थापाथली	निजी	०७/०२/२०६१	१०३	३१५	१०६	६१९
१४	लूम्बिनी जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	बानेश्वर	निजी	०३/३१/२०६२	४७	२३९	४९	२५५
१५	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	पानीपोखरी	निजी	०६/२३/२०६२	८१	३७७	८१	३८५
१६	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	बबरमहल	निजी	१२/२३/२०६२	७९	३२५	८०	३२४
१७	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड	रामशाहपथ	सरकारी	०३/१५/२०७०	२०	११९	२३	१५३
१८	सनिमा जनरल इन्स्योरेन्स लिमिटेड	कमलादी	निजी	०२/२९/२०७५	२२	१०२	२३	१४०
१९	अजोड इन्स्योरेन्स लिमिटेड	सुन्धारा	निजी	०२/२९/२०७५	४६	२४४	४६	२६७
२०	जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी नेपाल लिमिटेड	नक्साल	निजी	०२/२९/२०७५	४३	१७५	५०	१९५
जम्मा					९३५	३,७८५	९८७	५,२०९
२०	नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी	थापाथली	सरकारी	०७/२१/२०७१	१	४४	१	४५
२१	हिमालयन रिइन्स्योरेन्स लिमिटेड	महारजंगज	निजी	०३/३१/२०७८	-	-	१	७
				जम्मा	९३६	३,८२९	९८९	५,२६३

अनुसूची ३
जीवन बीमा क्षेत्रबाट सरकारलाई प्राप्त कर (रु लाखमा)

क्र. सं	कम्पनी	२०७७/७८			
		संस्थागत	आय	अन्य	जम्मा
१	राष्ट्रिय बीमा संस्थान	०.००	०.००	२,६८८.४७	२,६८८.४७
२	नेशनल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०९५.६९	५५८.८३	६,०५७.०६	८,७११.५७
३	नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१०,४८६.३९	७६२.८७	१०,१९१.३३	२१,४४०.६०
४	लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड	१३,२९१.७०	३२८.२४	३,८८९.७४	१७,५०९.६७
५	मेट लाईफ (एलिको)	२,११२.३८	३२१.८०	१,२१५.४७	३,६४९.६५
६	एशियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२,४४६.७९	२१०.२९	१,७७३.६८	४,४३०.७६
७	सूर्या लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.००	२०५.७९	१,४२९.२९	१,६३५.०८
८	गुराँस लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.००	२२.३७	६९७.६९	७२०.०६
९	प्राइम लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.००	२५५.०९	९१०.९५	१,१६६.०४
१०	आई.एम.ई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.००	७७२८.९७	१,२१८.२०	८,९४७.१७
११	यूनियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.००	२०३.३२	२,७११.३३	२,९१४.६६
१२	ज्योती लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	६५८.००	१५३.२३	१,२१७.१८	२,०२८.४१
१३	सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.००	११४.३५	१,२४३.४९	१,३५७.८४
१४	रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	११२.८७	१३१.६२	३९४.५७	६३९.०७
१५	रिलायवल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१३.११	६४.८०	८५४.४९	९३२.४१
१६	सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.००	१८२.८२	१,५२८.९०	१७११.७३
१७	सानिमा लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	०.००	५२.५१	८१८.४८	८७०.९९
१८	प्रभु लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.००	९३.४१	७००.१८	७९३.५९
१९	महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	०.००	१३५.९०	५१३.५७	६४९.४७
	सबै जीवन बीमकर्तृको जम्मा	३१,२१६.९३	११,५२६.२३	४०,०५४.०७	८२,७९७.२३

अनुसूची ४
निर्जीवन बीमा क्षेत्रबाट सरकारलाई प्राप्त कर (रु लाखमा)

क्र.सं	कम्पनी	२०७७/७८			
		संस्थागत	आय	अन्य	जम्मा
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	६१२.३६	१११.३७	१८७.८६	९११.५९
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	५०६.८६	६२.०५	१,१०४.१२	१,६७३.०३
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१,६४.५०	५३.९५	५७.४१	२७५.८६
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४७८.४४	८४.७५	२३.०६	५८६.२५
५	यूनाईटेड इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	३९२.६२	५२.२४	५७.६७	५०२.५३
६	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	१,४६२.४४	१०९.५२	१८०.०२	१,७५१.९८
७	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	८७३.६६	११२.५८	५०.९९	१,०३७.२३
८	नेको इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२,१५८.९२	६४.३९	१५४.९२	२,३७८.२३
९	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१,३००.००	२०७.४१	२२९.४९	१,७३६.९०
१०	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२६३.५७	४३.४३	१,५५३.३१	१,८६०.३१
११	आइएमई जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	९३२.७८	२३८.०१	८१.१६	१,२५१.९५
१२	प्रूडेन्सियल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१,३०९.८१	१३५.५०	२६२.१७	१,७०७.४८
१३	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४५०.००	४८८.८२	३३४.९१	१,२७३.७४
१४	लुम्बिनी जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	८१५.७३	९१.०४	८९.८२	९९६.५९
१५	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१,२०८.२२	२००.४२	१४७.३४	१,५५५.९८
१६	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१,८०९.५२	१७५.५८	२०४.१४	२,१८९.२५
१७	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड	८५.९२	२१.९९	२३.१८	१३१.१०
१८	सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स लिमिटेड	३५३.३४	३६.९८	७९.४१	४६९.७३
१९	अजोड इन्स्योरेन्स लिमिटेड	४३०.३४	९२.५५	१५१.४५	६७४.३५
२०	जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी नेपाल लिमिटेड	३९८.७१	६२.७३	१०२.१८	५६३.६२
सबै निर्जीवन बीमकहरुको जम्मा		१६,००७.७५	२४४५.३३	५,०७४.६१	२३,५२७.६९
२१	नेपाल पुनर्बीमा कम्पनी	४,३५०.६९	१९.४७	४,४७१.९३	८,८४२.१०
१९	हिमालयन रिईन्स्योरेन्स लिमिटेड	३८.२८	०.०४	२.१०	४०.४२
सबै निर्जीवन र पुनर्बीमकहरुको जम्मा		२०,३९६.७२	२,४६४.८४	९,५४८.६४	३२,४१०.२१

अनुसूची ५
जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकको चुक्ता पूँजी तथा कोष (रु. करोडमा)

बीमकको नाम	२०७५/७६					२०७६/७७					२०७७/७८				
	चुक्ता पूँजी	जगडा कोष	जीवन बीमा कोष	महाविपत्ती जगडा	चुक्ता पूँजी	जगडा कोष	जीवन बीमा कोष	महाविपत्ती जगडा	चुक्ता पूँजी	जगडा कोष	जीवन बीमा कोष	महाविपत्ती जगडा	चुक्ता पूँजी	जगडा कोष	जीवन बीमा कोष
राष्ट्रिय बीमा संस्थान*	१८.१०	२२.६८	२,०६४.८८	०.००	१८.१०	२८.५८	२,६५४.३९	०.००	१८.१०	३४.२१	३,२९३.६१	०.००	३४.२१	३,२९३.६१	०.००
नेशनल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३००.७४	५५.०६	२,६९२.३६	२१.८४	३०८.२६	१०७.८६	३,३४६.३७	२८.९२	३३९.०९	१३५.६४	४,२०४.१३	३५.७९	३३९.०९	४,२०४.१३	३५.७९
नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	५४९.६२	१८७.८२	६,४८३.३४	५५.४९	७२०.००	१२१.२७	८,५६७.८०	६७.५७	८२०.८०	२९.०५	१०,९६२.१५	८२.९२	२९.०५	१०,९६२.१५	८२.९२
लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड	१४९.४८	१०४.५१	५,३८३.७३	२६.७३	२०१.००	११५.५२	६,६८४.९७	३३.९४	२२१.१०	१६५.४१	७,९६६.२६	४१.७१	२२१.१०	७,९६६.२६	४१.७१
मेट लाईफ (एलिको)	०.००	२१४.२१	१,६२८.३४	२०.७४	०.००	२४०.१७	१,७६१.१२	२७.५३	०.००	२४०.३२	१,८७१.०७	३१.०४	०.००	२४०.३२	३१.०४
एशियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०१.०८	४२.७२	१,६८३.८२	५.९२	२०१.०८	६०.४०	२,०९०.१६	८.३३	२०१.०८	९१.४५	२,१६३.४८	१२.००	२०१.०८	२,१६३.४८	१२.००
सूर्य लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१२६.७७	३६.४१	५२२.८९	८.५८	२१५.५१	६८.८२	७३६.६५	११.९३	२२६.२९	८३.५६	१,०४३.८३	१४.७७	२२६.२९	१,०४३.८३	१४.७७
गुराँस लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	९२.९५	३३.४१	५७४.२१	४.३५	९३.८५	४२.८८	७४५.५५	५.४७	१९७.५६	६०.२०	१,०३८.८९	६.८२	१९७.५६	१,०३८.८९	६.८२
प्राइम लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०३.५८	६९.१२	८८६.५२	११.१३	२४१.७१	५२.९४	१,१३०.४९	१३.९१	२७७.९६	४६.७१	१,४४७.६२	१७.४६	२७७.९६	१,४४७.६२	१७.४६
आई.एम.ई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१४०.००	२१.७४	७०.१४	२.४२	१४०.००	३९.६६	१४६.३२	४.४१	१४०.००	६६.१०	२९३.३०	७.३४	१४०.००	२९३.३०	७.३४
ग्रुनियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१५०.५०	२०.५०	२२०.८६	२.२८	१५०.५०	६९.३८	४३३.३७	७.७१	२१५.००	२४.८१	७५८.४६	२.७६	२१५.००	७५८.४६	२.७६
ज्योती लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१५४.००	२८.८१	६९.२५	३.२०	१५४.००	४९.११	१८१.७४	५.५९	२२०.००	७७.९८	३८३.४२	८.७९	२२०.००	३८३.४२	८.७९
सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१४०.००	१४.६७	६०.३९	१.६३	१४०.००	२२.९७	१२३.५४	२.५५	१४०.००	३१.५६	२३०.११	३.५१	१४०.००	२३०.११	३.५१
रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१४७.००	१०.४२	४१.७१	१.१६	१४७.००	५.२४	१११.५५	१.८१	२१०.००	१३.९४	२५५.७७	२.७८	२१०.००	२५५.७७	२.७८
रिलायन्स नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१४०.००	७.९८	७१.९८	०.८९	१४०.००	२९.२३	१४९.७६	३.२५	१४०.००	५१.७३	२८४.२२	५.७५	१४०.००	२८४.२२	५.७५
सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१७५.००	३०.६६	६३.४८	३.२८	१७५.००	५४.२०	१६५.९५	५.९६	१७५.००	८१.६९	३५१.७०	९.०१	१७५.००	३५१.७०	९.०१
सामिमा लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१४०.००	३.७४	४१.४७	०.६९	१४०.००	१४.९७	९०.९४	१.५१	१४०.००	१४.८४	२१५.९०	२.१०	१४०.००	२१५.९०	२.१०
प्रभु लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१४०.००	११.७३	३३.१६	०.९१	१४०.००	२१.७३	१०६.१०	०.९३	२००.००	३९.३१	१९६.२९	२.५०	२००.००	१९६.२९	२.५०
महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१४०.००	३.७८	२५.२०	०.४२	१४०.००	९.६८	८१.११	१.०८	१४०.००	७.२४	१३६.११	१.१४	१४०.००	१३६.११	१.१४
सबै बीमकहरूको जम्मा	३,९०८.८२	९९.९८	२२,६१७.७२	१७९.६५	३,४६६.०९	१,९५४.६३	२९,३०७.८८	२३२.४०	४,०२९.९७	१,२९५.७७	३७,५४६.३९	२८८.९९	४,०२९.९७	३७,५४६.३९	२८८.९९

* राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.ब. २०६९/७० देखि लेखापरीक्षण मगएका

अनुसूची ६
जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरूले आर्जन गरेको खुद नाफाको विवरण (रु.करोडमा)

क्र.सं.	बीमकको नाम	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८
१	राष्ट्रिय बीमा संस्थान*	१.९५	०.६८	१.९७	५.७	५.९१	५.६३
२	नेशनल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३४.९७	४०.९२	४७.४२	३५.११	७०.७९	६८.६६
३	नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	९०.६६	१००.४६	१११.२८	११८.२	११९.३५	१५४.९९
४	लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड	३२.१४	१३.५	१३४.५५	३१.०३	७२.०६	७७.७६
५	मेट लाईफ (एलिको)	३४.४१	४६.०४	५५.८३	५५.८२	६७.८४	३५.११
६	एशियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१०.६	५.०६	-३.०९	२१.९४	२४.११	३६.६६
७	सूर्या लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१३.२५	१३.६३	१८.६५	२८.९७	३३.५६	२८.३५
८	गुराँस लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	७.५७	७.३२	७.९	९.४६	११.२३	१३.४६
९	प्राइम लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०.८९	२३.५४	१८.७२	२२.०२	२७.८१	३५.४७
१०	आई.एम.ई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	-	१.०८	११.५५	११.४३	१९.९३	२९.४
११	यूनियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	-	१.२५	७.६६	१३.८६	५४.३२	-४९.५२
१२	ज्योती लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	-	०.९६	१२.३६	१८.६९	२३.८४	३२.०७
१३	सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	-	०.६	८.८१	६.९१	९.२२	९.५५
१४	रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	-	-	८.९३	२.६५	६.५४	९.७९
१५	रिलायबल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	-	०.६१	२.८६	५.५	२३.६१	२५.०१
१६	सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	-	०.२२	१०.२	२३.१८	२६.२२	३०.५५
१७	सानिमा लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	-	-०.२	-१.०३	६.९४	१२.४९	०.४५
१८	प्रभु लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	-	०.१३	४.३१	८.३	१०.०३	२०.१८
१९	महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स नेपाल	०.	०.	३.१	०.८६	६.५५	०.६८
सबै जीवन बीमकहरू		२४६.४६	२५५.८१	४६९.९९	४२६.५७	६२५.४	५६४.२३
वृद्धि दर प्रतिशतमा		-	३.७९	८०.६	-७.६७	४६.६१	-९.७८

*राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०६९/७० देखि लेखापरिक्षा नभएको

अनुसूची ७ जीवन बीमालेख संख्या- आ.व. २०७७/७८

क्र. सं	कम्पनीको नाम	सावधिक	अग्रिम भुक्तानी	रूपान्तरित	आजिवन	सामान्य म्यादी	विशेष म्यादी	एकल बीमाशुल्क	वैदेशिक रोजगार म्यादी	अन्य	जम्मा
१	राष्ट्रिय बीमा संस्थान*	४६,६३७	४	०	८०	१	०	०	०	०	४६,७२२
२	नेशनल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२७६,२३७	६८,९९५	०	१३१,४१३	०	४७६,९३७	१५२,४८६	१४९,५६६	९५०,६६२	२,२०६,२९६
३	नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१११,३१९	५,८८०	०	३७,०६५	३,८००	०	४,०१०	५,४४५	०	१६७,५९९
४	लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड	३८०,८८५	५७	१५०,१८८	३४,५७८	३,०५१	३०३	३,३८२	४४,८२०	४४,८२०	६१७,२७९
५	मेट लाईफ (एलिको)	५,६९९	२,१११	०	०	३,२४५,००८	०	०	०	२०,१३६	३,२७२,९५४
६	एशियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१३,४९७	८,३२५	१५,६८५	४,२६०	२४,८३८	०	०	०	०	६६,६०५
७	सूर्या लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१८,५१४	४,१७१	०	८१३	१७१,२६०	०	१,०९९	०	०	१९५,८५७
८	गुराँस लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	९,४५१	३,६२२	१७४	३६२	९००	०	३६६	०	०	१४,८७५
९	प्राइम लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	११९,२१०	३०,४१३	१६,३६७	०	१,२५०	०	६७४	०	०	१६७,९९४
१०	आई.एम.ई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१८,२५६	७,०४८	१,३९२	०	३५,००८	०	४३२	०	०	६२,९३६
११	यूनियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२१,९४२	१२,९४०	०	२,३९०	९,०६४	०	३५६	०	०	४६,६९२
१२	ज्योती लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१७,२८६	४,२७८	२,३८१	०	१०,५५३	०	५८८	२८,९५०	०	६४,०३६
१३	सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१२,८८१	६,१२०	६०	७१५	४४३	०	१४०	०	०	२०,३५९
१४	रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२७,४४५	९,४७३	२,१५१	०	४५४,८१४	०	१५०	१८	५०९	४९४,५६०
१५	रिलायबल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२१,४९२	१	७२६	०	०	१,८३५,७०८	२६४	३,३६३	३२	१,८६९,५८६
१६	सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३५,२२१	८,०९७	३,६०३	०	२०८	०	३२९	३३,०३३	०	८०,४९९
१७	सानिमा लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१०,३२३	२,७५५	१,१००	०	१,७०७	४६	३३१	०	९६	१६,३५८
१८	प्रभु लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	७,७३२	२,४७०	०	५५५	०	१,२२,८११	३२५	०	०	१३३,८९३
१९	महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स नेपाल	८,८२५	२,१३५	१,७९५	०	१,०६१	०	२१९	०	३३५	१४,३७०
	जम्मा	१,९६२,८५२	१७८,८९५	१९५,६२२	२१२,२३९	३,९६२,९६६	२,४३५,८०५	१६५,९५९	२२०,३८२	१,०९६,५९०	९,५५०,४४४

* राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०६९/७० देखि लेखापरीक्षण नभएको

अनुसूची ८ (क) जीवन बीमा व्यवसायबाट भएको लगानी (रु. करोडमा)

क्र.सं.	कम्पनीको नाम	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८
१	राष्ट्रिय बीमा संस्थान*	१,०७२.४०	१,०७८.३४	१,३९८.०१	१,८६०.५०	२,४२६.६१	३,१५८.९३
२	नेशनल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१,४२०.२९	१,६९६.१४	२,०९५.४५	२,६८०.८५	३,१८५.६६	३,९५३.६४
३	नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२,९४५.२९	४,१०१.३९	४,९८०.१५	५,९३५.७०	७,६५१.१०	९,२२४.५४
४	लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड	२,३६५.९४	३,०४६.११	३,७०६.१०	४,५८२.६८	५,५११.३८	६,४८९.७१
५	मेट लाईफ (एलिको)	१,१८०.७७	१,३६९.९८	१,६५०.०३	१,८६३.९६	२,०८२.८३	२,२५९.३५
६	एशियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	७३०.५५	९०३.८५	१,२५९.०४	१,६६७.०८	२,०१२.०८	२,४६०.०२
७	सूर्या लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२३१.९५	३२४.३६	४६६.२१	६४५.२१	९३१.४१	१,०९७.०७
८	गुराँस लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२७०.५७	३६५.१०	४६७.७७	६४५.७०	८०४.९०	१,११०.२०
९	प्राइम लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४५४.४१	५८१.९२	८६८.१९	१,०८२.१८	१,३२४.८२	१,५९७.४२
१०	आई.एम.ई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.००	१३५.००	१७७.२१	२३०.८३	३०५.६०	३८७.६८
११	यूनियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.००	१५०.१५	१९३.८२	३५१.६३	५२८.९१	७८१.९८
१२	ज्योती लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.००	१५४.००	१७३.७४	२३७.४१	३३५.४४	५८०.९२
१३	सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.००	१२५.००	१५६.८८	२०७.३५	२७०.०७	३६६.८०
१४	रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.००	१३९.००	१४८.९६	१७३.५७	२३८.७७	४२०.५७
१५	रिलायवल् नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.००	१११.००	१७३.१६	२६६.४४	३६२.१५	५१०.३२
१६	सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.००	११२.००	२०५.२८	२६८.०१	३८०.३६	५७०.२१
१७	सानिमा लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	०.००	०.००	१३८.२०	१६९.३१	२२९.२३	३३६.०७
१८	प्रभु लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.००	४२.००	१४७.४८	१७५.५१	२२८.६८	३८९.७६
१९	महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	०.००	०.००	८८.४०	१५७.४९	२०९.७५	२३८.२१
	जम्मा	१०,६७२.१७	१४,४३५.३४	१८,४९४.०८	२३,२०९.४९	२९,०९९.७५	३५,९३३.४०
	वृद्धि दर	-	३५.२६	२७.५	२५.२	२५.९३	२३.८२

* राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०६९/७० देखि लेखापरीक्षण नभएको

अनुसूची ८ (ख)
जीवन बीमा व्यवसायबाट आ.व. २०७७/७८ मा भएको क्षेत्रगत लगानी (रु. करोडमा)

Table with 18 columns: क्र.सं., कम्पनीको नाम, क वर्गको मुद्दती निक्षेप, ख वर्गको मुद्दती निक्षेप, ग वर्गको मुद्दती निक्षेप, नेपाल पुनीधार मुद्दती निक्षेप, मुद्दती निक्षेप, सुकृत बिलिक, शेयर, क. ख. र ग वर्गको वित्तीय संस्थाको आधिकार शेयर र ऋणपत्र, सुकृत बिलिक, ऋणपत्रमा लगानी, नेपाल सरकारको वचतपत्र तथा ऋणपत्र, घर जग्गामा गरिएको लगानी, कृषी पध्दत र जलश्रोत लगायत पुनीधार, म्युचुअल फण्ड र लगानी कोष, अन्य लगानी, अन्य लगानी, जम्मा लगानी

अनुसूची ९
आ.व. २०७७/७८ मा समितिबाट स्वीकृत भएका जीवन बीमालेखहरू

क्र.सं	बीमकको नाम	स्वीकृत बीमालेख	मिति	आवृत्ति
१	राष्ट्रिय बीमा संस्थान	हाम्रो जीवन बीमा	०८/१८/२०७७	२
		सामूहिक ADB बीमा	१०/२२/२०७७	
२	नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कं. लि.	नेपाल लाईफ नौलो सुरक्षित जीवन बीमा योजना	१२/३१/२०७७	१
३	एशियन लाइफ इ.कं.लि.	Asian surakshya plus term insurance	०६/०८/२०७७	३
		Addendum to Credit Term Insurance	०५/२३/२०७७	
		सुनिश्चित आय बीमालेख	०३/३१/२०७८	
४	सूर्या लाइफ इ.कं.लि.	Chaurasi Puja बीमालेख	१०/२५/२०७७	१
५	प्राइम लाइफ इ.कं.लि.	प्राईम शुभलाभ एकल तथा निश्चित अवधि भुक्तानी सावधिक जीवन बीमा	०१/२६/२०७८	१
६	आइएमई लाइफ इ.कं.लि.	IME Group Endowment Policy with Profit	१२/२०/२०७७	१
७	युनियन लाइफ इ.कं.लि.	जीवन दिप बीमा योजना	१०/२१/२०७७	३
		जीवन आधार बीमा योजना	१०/२५/२०७७	
		Jiwan Sampanna Beema Yojana	०१/०७/२०७८	
८	ज्योती लाईफ इ.कं.लि.	Jyoti Ezee Pay ज्योति ईजी पे	०९/०१/२०७७	१
९	सन नेपाल लाइफ इ.कं.लि.	Endowment Golden Life	०३/२५/२०७८	१
१०	रिलायन्स लाइफ इ.लि.	Limited Endowment Policy	०६/०४/२०७७	२
		Addendum to One Year Group Term Affinity Plan	११/१३/२०७७	
११	सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी	सिटिजन सामूहिक सावधिक बीमा योजना	०५/२४/२०७७	२
		सिटिजन सुरक्षा योजना	०५/२१/२०७७	
१२	सानिमा लाइफ इ.लि.	जीवन श्री बीमालेख	१०/१४/२०७७	२
		बालबालिका बीमालेख	०३/०९/२०७८	
१३	महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	महालक्ष्मी धनधान्य बीमा	१०/२५/२०७७	१
जम्मा				२१

अनुसूची १०
आ.व. २०७७/७८ को जीवन बीमा कम्पनीहरूको कार्यालय संख्याको विस्तृत विवरण

क्र. सं.	कम्पनीको नाम	केन्द्रिय कार्यालय	प्रदेश	शाखा	उपशाखा	सम्पर्क कार्यालय	जम्मा
१	राष्ट्रिय बीमा संस्थान	१	०	२२	०	०	२३
२	नेशनल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१	२	१०७	०	०	११०
३	नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१	६	७६	११७	०	२००
४	लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड	१	४	७६	०	०	८१
५	मेट लाईफ (एलिको)	१	०	३	०	२९	३३
६	एशियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१	०	४०	१०८	०	१४९
७	सूर्या लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१	०	११०	०	०	१११
८	गुराँस लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१	७	२८	५५	२	९३
९	प्राइम लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१	७	३८	८९	२७	१६२
१०	आई.एम.ई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१	७	८४	५०	०	१४२
११	यूनियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१	६	७७	१२१	०	२०५
१२	ज्योती लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१	७	६३	५०	०	१२१
१३	सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१	०	२१	१६९	०	१९१
१४	रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१	३	४३	५४	१०	१११
१५	रिलायवल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१	९	७२	०	०	८२
१६	सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१	०	४६	८०	०	१२७
१७	सानिमा लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१	०	४५	७३	०	११९
१८	प्रभु लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१	७	२१	७०	०	९१
१९	महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१	०	२४	३८	०	६३
	जम्मा	१९	६५	९९६	१,०७४	६८	२,२२२

अनुसूची ११
आ.व. २०७७/७८ मा जीवन बीमा व्यवसायबाट सङ्कलन भएको कुल बीमाशुल्क (रु. करोडमा)

क्र. सं	कम्पनीको नाम	सावधिक जीवन बीमा	अग्रिम भुक्तानी सावधिक जीवन बीमा	रूपान्तरित सावधिक जीवन बीमा	आजीवन जीवन बीमा	सामान्य म्यादी जीवन बीमा	विशेष म्यादी जीवन बीमा	लघुजीवन बीमा	एकल बीमाशुल्क	वैदेशिक रोजगार म्यादी जीवन बीमा	अन्य जीवन बीमा	जम्मा
१	* राष्ट्रिय बीमा संस्थान	७४९.०४	१.४६	०.	३.२२	०.	०.	०.	०.	०.	४.४१	७५८.१३
२	नेशनल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	५९८.५१	३७२.९७	२३८.३६	०.	६.	३६.६२	०.	०.	०.	०.	१,२५२.४६
३	नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१.८७७.८६	६४६.१	६३३.४१	०.	५.८९	०.	०.	०.	०.	७३.४५	३,२३६.७१
४	लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड	७१४.८६	१८५.९४	५२७.४१	२६६.८	०.६९	०.२७	१.८	१६.६	०.	०.	१,७१४.३६
५	मेट लाईफ (एलिको)	९८.३८	४४.७४	०.	०.	४५.९९	०.	३९.०६	०.	०.	२७५.१३	५०३.३१
६	एशियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२१५.७९	९६.५६	१०२.६	०.	०.	०.	१.६२	०.	३.०३	१७४.६५	५९४.२४
७	सूर्या लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२८०.२	१००.९७	२६.४	०.	११.३	०.	०.	०.	४.४९	०.	४२३.३६
८	गुराँस लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१५७.०१	१८८.५७	२१.८६	०.	०.	०.	०.०६	०.	३.२३	०.	३७०.७२
९	प्राइम लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२३०.१७	१३३.९१	३५.१५	०.	०.१८	०.	०.	०.	४.९९	२.३६	४०६.७६
१०	आई.एम.ई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	११५.२६	१४२.४३	१८.४५	०.	२.४२	०.	०.	०.	३.६३	०.	२८२.१९
११	यूनियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१९३.३१	४५४.०८	०.	३२.	१.७३	०.	०.	०.	४.३७	०.	६८५.४८
१२	ज्योती लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१८३.०३	७०.	४०.१	०.	१६.९१	०.	०.	०.	४.११	०.	३१४.१५
१३	सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	९१.०८	६८.९७	१२.४३	७.७३	०.२२	०.	०.	०.	८.३३	०.	१८८.७६
१४	रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१४८.८	९२.८२	११.११	०.	७.४७	०.	०.	०.	३.०३	०.	२६३.२३
१५	रिलायबल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	११४.५८	६७.२७	१२.२५	०.	१०७.७५	०.	०.	०.	३.९५	१.४३	३०७.२४
१६	सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	११९.११	१३४.५४	७०.६	०.	२३.४७	०.	०.	०.	५.०२	०.	३५२.७२
१७	सानिमा लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	९७.९४	६९.५५	२४.२५	०.	०.६३	०.	०.	०.	२.६	३.२६	१९८.२४
१८	प्रभु लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	८९.१	३७.५९	८.३६	०.	०.	०.	०.	०.	३.०३	१०.५९	१४८.६७
१९	महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	५८.०१	२८.०७	११.८६	०.	०.२७	०.	०.२८	०.	३.०३	११.३६	११२.८७
	जम्मा	६,१३२.०२	२,९३६.५५	१,७९४.५९	३०९.७५	२३०.९२	३६.८९	४२.८२	१६.६	५६.८३	५५६.६४	१२,११३.६

* राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०६९/७० देखि लेखापरीक्षण नभएको

अनुसूची १२
आ.व. २०७७/७८ मा जीवन बीमा व्यवसायबाट भएको दावी विवरण (रु. करोडमा)

क्र.सं.	कम्पनीको नाम	कुल				खुद			
		दाबी भुक्तानी	भुक्तानी हुन बाँकी दाबी	दाबी भुक्तानी संख्या	भुक्तानी हुन बाँकी दाबी संख्या	दाबी भुक्तानी	भुक्तानी हुन बाँकी दाबी	दाबी भुक्तानी संख्या	भुक्तानी हुन बाँकी दाबी संख्या
१	राष्ट्रिय बीमा संस्थान	३१९.८८	०.००	१९,८०४	०	३१९.८८	०.००	१९,८०४	०
२	नेशनल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४१८.४०	४०.५९	२४,८८८	९,६६२	४०४.८१	४५.४३	२४,८८८	९,६६२
३	नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	८९१.०३	२२२.३६	४७,१३७	१०,२७९	८७५.८६	२५५.५५	४७,१३७	१०,२७९
४	लाइफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड	७४७.४४	२२.३७	१८,९८०	४,४६९	७३३.६९	२५.७२	१८,९८०	४,४६९
५	मेट लाइफ (एलिको)	३६०.०७	८०.८३	८,१२७	६९९	३५०.३३	९१.७५	८,१२७	६९९
६	एशियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१०२.१०	४.८१	६३८	१६८	९९.१८	३.४९	६३८	१६८
७	सूर्य लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	९५.८१	०.४९	२,७०९	४	८६.७०	०.१७	२,७०९	४
८	गुराँस लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	७०.५०	०.२०	१,९११	०	६६.८६	०.२२	१,९११	०
९	प्राइम लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१२४.८६	०.९०	३,८७५	३७	११५.३१	०.९२	३,८७५	३७
१०	आई.एम.ई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	५२.१४	०.२२	२५९	०	४७.०८	०.१८	२५९	०
११	यूनियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०७.९७	१.६२	५०२	१७	१८९.२१	०.२८	५०२	१७
१२	ज्योती लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१४.७२	२.८०	५७०	८५	८.७५	१.२८	५७०	८५
१३	सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१७.७५	०.१४	६५	५	१५.३०	०.०७	६५	५
१४	रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३६.२२	३.२२	४५४	१०	३२.६९	०.२५	४५४	१०
१५	रिलायन्स नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	७३.०३	०.०२	८,०६४	०	४७.०२	०.०२	८,०६४	०
१६	सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	५८.३८	१३.३४	७३४	६७	५२.४७	१४.९५	७३४	६७
१७	सानिमा लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	११.९१	०.००	१,०८९	०	१०.६४	०.००	१,०८९	०
१८	प्रभु लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	९.९४	१.५१	३१४	२४	८.४७	१.७४	३१४	२४
१९	महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२४.१२	०.०४	१,०३२	२३	२३.७१	०.०५	१,०३२	२३
	जम्मा	३,६३६.२७	३९५.४७	१,४९,९५२	२५,४६९	३,४८७.९८	४४२.०७	१,३९,९४९	२५,४६९

अनुसूची १३
जीवन बीमकहरूको प्रमुख सुचकाङ्क - आ.व. २०७७/७८

क्र.सं	कम्पनीको नाम	प्रति सेयर किताबी मूल्य	प्रति सेयर आय	प्रति सेयर लाभांश	प्रति सेयर बजार मूल्य	मूल्य आम्दानी अनुपात(PE Ratio)	व्यवस्थापन खर्च / कुल बीमाशुल्क	सोल्भेन्सी मार्जिन	घोषित बोनास दर
१	राष्ट्रिय बीमा संस्थान *	२८९.००	३१.०९	०.००	०.००	०.००	२.४२	-	६५.००
२	नेशनल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१५०.५६	२०.२५	१८.७९	१,१५१.००	५६.८४	९.४८	१०.७६	६३ - ८५
३	नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	११३.६४	१८.८८	१५.७९	१,९१९.००	१०१.६४	७.८७	२.६२	५३ - ८२
४	लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड	१९४.००	३५.१७	०.००	२,३४२.००	६६.५९	५.३४	३.३५	३९ - ६४
५	मेट लाईफ (एलिको)	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	९.५०	३.७६	४५ - ८०
६	एशियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१५१.००	१८.२३	१५.२६	१,३४८.००	७३.९५	१३.८५	४.२६	४० - ७५
७	सूर्या लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१३३.१५	१२.५३	०.००	९२२.००	७३.६०	१५.८९	२.५९	४० - ९०
८	गुराँस लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१२७.००	८.१६	१५.०४	७५९.००	९६.००	१२.३७	३.६०	४८ - ७६
९	प्राइम लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१२३.०९	१६.४०	०.१६	९५४.००	५८.१७	१४.४१	३.९४	३५ - ८०
१०	आई.एम.ई लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१५२.४६	२१.००	०.००	०.००	०.००	२१.१४	१.९१	२० - ७०
११	यूनियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	११२.८२	-२३.२३	०.००	०.००	०.००	१५.०२	१.४६	१९ - ७३
१२	ज्योती लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१३९.४४	१४.८५	०.००	७४५.००	५१.१०	२०.९४	३०६.०४	२० - ७५
१३	सन नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१२५.०४	६.८२	०.००	०.००	०.००	२३.४९	२०९.००	२२ - ७५
१४	रिलायन्स लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१०७.९६	४.६६	०.००	६७२.००	१४४.१४	२०.३५	२.५५	२९ - ७५
१५	रिलायबल नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१४१.००	१७.९६	०.००	०.००	०.००	१७.१६	०.००	०.००
१६	सिटिजन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१५१.८३	६.२४	०.००	०.००	०.००	१८.३९	३.००	२५ - ७५
१७	सानिमा लाईफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	११२.१०	०.३२	०.००	०.००	०.००	२०.०५	१.७४	३५ - ७०
१८	प्रभु लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१२१.००	१०.०९	०.००	७५४.००	७५.००	२७.००	२.१७	३३ - ७०
१९	महालक्ष्मी लाईफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१०५.९९	०.४८	०.००	०.००	०.००	२७.१९	४.४३	४० - ५२

* राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०६९/७० देखि लेखापरीक्षण नभएको

अनुसूची १४

निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकर्हरुको चुक्ता पूँजी तथा कोष (रु.करोडमा)

क्र.सं	बीमकर्को नाम	२०७४/७५				२०७५/७६				२०७६/७७							
		चुक्ता पूँजी	जोडा तथा कोष	नर्जीवन बीमाकोष	महा बिपति जोडा	चुक्ता पूँजी	जोडा तथा कोष	नर्जीवन बीमाकोष	महा बिपति जोडा	चुक्ता पूँजी	जोडा तथा कोष	नर्जीवन बीमाकोष	महा बिपति जोडा				
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	६१.७६	२३.०६	१९.५२	१.१७	१०१.९१	३३.३३	२९.७७	२.२३	१०९.५५	३६.०१	४२.२१	३.६३	१२४.२३	३६.५५	५७.१२	२.९३
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.	-२.०६	५१.३४	१.१४	०.	-३३.६८	५१.३४	१.१४	-	-०.३४	८४.६९	१.१४	०.	१७.२४	१०१.१३	०.
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.	-५६.६६	९०.६८	२.६५	०.	-४६.२५	१०१.०९	२.६५	-	-३९.२७	१०८.०९	२.६५	०.	-३९.७९	१०८.०९	०.
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१०२.७२	१५.६	३७.३८	३.२९	१०२.७२	२०.६३	४७.६३	४.२७	१०६.८३	२०.११	५६.१९	५.१२	११०.०३	२४.९२	६१.७	१.९
५	यूनाईटेड इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	३०.२४	१.६१	२८.१७	०.६९	३०.२४	३.०१	२८.९७	०.६९	१०२.८२	७.३७	२९.६२	०.६९	१०२.८२	१३.१	३५.०४	०.
६	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	५८.४	५३.७४	३६.२६	३.२२	१०७.४६	१६.५५	४९.५५	४.५४	१०७.४६	२०.३६	६६.५७	६.२८	१०७.४६	३८.८४	८४.०४	४.२८
७	एभेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१३.३७	१६.०१	२०.३४	०.६७	१०४.२९	११.२५	२२.३४	०.६७	१०९.५९	२६.४६	३२.४८	१.६९	११८.३६	२५.७४	४१.२१	१.८९
८	नेको इन्स्योरेन्स लिमिटेड	११७.६३	३०.९१	४३.५६	३.९७	११७.६३	३६.१२	६१.३	५.७५	१३१.७४	४२.	८४.७	८.०९	१५२.१६	४६.८१	१०९.९४	६.८७
९	सागरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	५३.८३	५२.९८	४८.८८	८.०८	१००.१२	१९.६३	६३.१४	९.५२	१००.१२	३५.०८	८१.९४	११.४५	१११.१४	४७.९४	१०३.८९	९.९३
१०	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	६८.८४	१४.११	४५.१७	६.५३	१००.५१	१७.४४	५७.७२	७.६७	१०५.६३	२३.७८	७०.९७	८.९९	११६.१९	२६.५७	८२.६४	६.४
११	आइएमई जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	५४.	११.६९	१७.८८	०.०२	१०२.०६	१५.८१	२५.११	०.७७	१०८.१८	१९.	३५.९	१.८४	११५.७६	२१.८	४७.०५	२.१९
१२	पूडिनसथल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	६४.१५	१३.२९	३९.७५	३.५३	६४.१५	१८.९१	४६.७५	४.१५	१०२.१	२४.७१	५३.५८	४.८४	११०.८५	२६.४५	५९.६८	१.६५
१३	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१०५.७३	२१.२६	८२.८८	७.३४	१०५.७३	३६.७१	१०५.७३	९.१६	१२५.२	७१.३९	१०५.७३	१३.२४	१७५.८५	६०.४८	१२१.०९	११.०८
१४	लुम्बिनी जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	८८.	१४.८	४३.९९	३.९८	९६.४१	२३.५१	५४.२४	४.९९	११४.१८	२१.९८	६४.७७	५.९८	११९.८९	२६.६९	७२.८५	३.०६
१५	एनएलबी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	६४.०४	११.९९	७०.५१	५.४४	६४.०४	२१.६७	७९.५८	६.५५	१००.८५	३२.८५	९२.४२	७.८६	१०९.६४	४२.४२	१०२.५	५.१२
१६	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	६४.१४	१७.४३	५५.७५	६.८	१००.	१७.१४	६७.७४	८.०४	१००.	२८.१७	८३.८	९.६९	११२.	३४.४९	१००.७८	७.६८
१७	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड *	२६.६६	२०.७७	१३.२३	०.	२६.६६	२४.६१	१७.४३	०.	२६.६६	२९.६८	२२.५.	०.	२६.६६	३१.४.८५	२४.३.०२	०.
१८	साहिमा जनरल इन्स्योरेन्स लिमिटेड	७०.	०.८४	१.१५	०.११	७०.	२.४७	२.९६	०.३	७०.	४.९८	५.६६	०.५७	१००.	८.५७	९.२८	०.६४
१९	अजोड इन्स्योरेन्स लिमिटेड	७०.	०.९	१.	०.१	७०.	१.९४	३.०६	०.२२	१००.	४.८	६.२४	०.५३	१००.	९.७२	११.२२	०.८४
२०	जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी नेपाल लिमिटेड	७०.	०.९१	१.	०.१	७०.	२.३८	२.५७	०.२६	७०.	४.९९	५.६६	०.५५	१००.	८.१७	८.९१	०.६१
सबै बीमकर्हरुको जम्मा		१,१८३.५२	४४९.४६	८७०.४५	५८.८३	१,५३३.९४	४६४.६९	१,०७४.९	७३.५८	१,७९०.९२	६८९.२४	१,३३६.२२	९४.८५	२,०९३.०५	७९१.५५	१,५६१.१८	६७.०८

भारतीय बीमा कम्पनीको विनियम विवरण आ.न. २०७३/७४ देखि लेखापरीक्षण नभएको

अनुसूची १५
निर्जीवन बीमा व्यवसाय गर्ने बीमकहरुको खुद नाफाको विवरण (रु.करोडमा)

क्र.सं.	कम्पनीको नाम	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	५.५९	११.५१	११.८८	२१.०५	२६.२३	३०.६४
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०.४४	१८.६६	१७.	-३१.५७	६६.६८	३२.९
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	९७.९५	२५.६७	-९.२२	२०.८३	१४.११	-३.१७
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१३.०९	१२.१८	१४.१९	२०.२३	१७.३५	११.०५
५	यूनाईटेड इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	१०.७१	२५.६७	१३.४	२.२२	१.७५	१०.५३
६	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	१८.४७	१५.५९	९.१३	२६.५८	३४.५२	३४.७९
७	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	६.३	४.७२	५.४९	४.०१	२०.२६	१७.४७
८	नेको इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१२.१६	२०.८५	३०.२५	३५.४७	४६.८१	५०.४६
९	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०.६८	२७.६२	३४.७८	२८.६८	३८.०८	४४.०७
१०	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१४.९४	१६.४८	२४.२३	२५.११	२६.५	२३.३३
११	आइएमई जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३.०३	८.३३	१७.०५	१४.४६	२१.५८	२२.३१
१२	प्रूडेन्सियल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१५.३३	१७.१४	१५.८८	१४.०६	१३.८६	११.९७
१३	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३०.६६	३६.	३९.९३	४०.१४	४०.७६	३१.१४
१४	लूम्बिनी जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१५.१८	१७.९३	२३.३८	२०.४१	२०.४२	१६.१८
१५	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२२.९५	२३.१	२४.७८	२०.२४	२६.२६	२०.५७
१६	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१८.६१	२२.४४	२९.५३	२४.४७	३३.०९	३५.०२
१७	**राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड	१६.३८	२३.७००६	५५.१	७८.१३	६३.८६	३६.०३
१८	सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स लिमिटेड	०.	-०.१४	२.२९	३.६३	५.४९	७.२९
१९	अजोड इन्स्योरेन्स लिमिटेड	०.	-०.१	१.९९	४.१२	६.३६	१०.२
२०	जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी नेपाल लिमिटेड	०.	०.	२.०२	३.२	५.८९	६.४९
	जम्मा	३४२.३८	३२८.८५	३९७.३७	३९५.९७	४९४.९८	४४९.२५
	वृद्धि दर	-	-४.४२	१०.९१	३.४२	४१.११	-१५.२१

**राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको वित्तिय विवरण आ.व. २०७३/७४ देखि लेखापरिक्षण नभएको

अनुसूची १६

निर्जीवन बीमालेख संख्या आ.व. २०७७/७८

क्र. सं	कम्पनीको नाम	सम्पत्ती	सामुन्द्रिक	हवाई	मोटर	इन्जिनियरिङ्ग	विविध	कृषि	लघु	जम्मा
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	४०,४००	८७,८१९	३,३१७	१,८६५	४	५,९२३	३,८६१	४,०३०	१,४७,२१९
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	३,२५३	१८,६७१	३,८२८	५१४	०	१,०५०	३,१५०	१,११७	३१,५८३
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२,२१७	७,०५८	४,०९५	४३२	०	२,२९३	१,४३४	२९	१७,५५८
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	८,२०७	५७,७९९	१,७९७	४६२	२	४,४६३	१०,२२०	८,७७२	९१,७२२
५	यूनाईटेड इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लि.	१३,१२०	१,०२,४६३	३,९४५	१,८५४	१	२,२८१	६,१९८	१,८६८	१,३१,७३०
६	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लि.	३१,६६२	७६,०७४	२७,११८	३,०५९	५	५,४५५	२,०९४	६,९८९	१,५२,४५६
७	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	१३,९३७	७०,६७०	५,३३३	२,६६०	५	५,५६६	२,०३५	२,२९८	१,०१,५०४
८	नेको इन्स्योरेन्स लि.	७१,८४१	१,९३,३५९	१०,४२६	४,१८७	१	११,०१३	३,२०१	८,७०१	३,०२,७२९
९	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	४४,४७०	१,४४,१०४	१९,३४४	३,०१३	९	७,९३३	५,५६०	१२,९०९	२,३७,३४२
१०	प्रभु इन्स्योरेन्स लि.	१४,५५२	७०,०४९	२,५३६	१,२१२	७	६,२४२	१,२६३	४०६	९६,२६७
११	आइएमई जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	२१,९५९	७७,०६०	६,३८३	३,४३७	३३	५,२४९	१०,२४५	३,६८९	१,२८,०५५
१२	प्रूडेन्सियल इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	१५,७०४	९४,०१४	३,०५८	४५०	०	३,३४६	२८,१५५	१,७६०	१,४६,४८७
१३	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	३५,१७२	२,२१,३१५	८,३९१	१,०८४	३२	३०,२०१	३२,७९५	१३,५६६	३,४२,५५६
१४	लूभ्विनी जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	२३,७१४	७८,२६६	८,०५१	२,३४७	४	७,१३४	२१,१५३	४,२९७	१,४४,९६६
१५	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लि.	३६,४२८	१,३६,७००	३,९५०	३,२३७	२०	६,६३७	३५,७६४	३,५२१	२,२६,२५७
१६	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	४८,४५९	१,६०,४९१	१६,४६४	१,९८९	९	७,९३७	४,९९६	५,७१३	२,४६,०५८
१७	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड	१,६१६	२७,५०८	३७९	२११	२८	१,६८८	२,८७३	१२,५८०	४६,८८३
१८	सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स लिमिटेड	९,१५३	५१,५०५	३,५३६	५३०	०	२,०४३	२,१८०	२,२५६	७,१,२०३
१९	अजोड इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१६,४६५	७०,४०७	८,१५२	२,६१८	३	४,६८८	१७,७६१	८,०९०	१,२८,९८४
२०	जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी नेपाल लि.	७,७१२	४०,९२२	२,६१८	८११	४	१,८५७	२,१३४	५,३५४	६१,४१२
	जम्मा	४,६०,०४९	१७,८६,२५४	१,४३,७२९	३५,९७२	१६७	१,२१,९९९	१,९७,०७२	१,०७,९४५	२८,५२,९७९

**राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको वित्तिय विवरण आ.व. २०७३/७४ देखि लेखापरीक्षण नभएको

अनुसूची १७ (क)
निर्जीवन बीमा व्यवसायबाट भएको लगानी (रु.करोडमा)

क्र.सं.	कम्पनीको नाम	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	८५.१४	९८.९४	१५८.०७	२०३.५८	२४२.५२	२३९.४
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१४६.५९	१५८.८६	१७७.८२	१९२.३६	२३७.७७	२५३.९९
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१६४.८१	१७१.०३	१७७.६	१७०.१८	१९९.१७	२११.०८
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	८१.४	१०८.७२	१९४.९९	२१७.६१	२२५.४१	१८४.३२
५	यूनाईटेड इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	४५.५८	७५.६९	६७.२	६९.८४	१५९.८२	१७४.४
६	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	९०.०६	१३५.५६	२१८.७२	२६५.४२	२७४.५२	२८२.०९
७	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३९.८२	४७.३	५८.१२	१२६.३८	१७६.७७	१५१.१८
८	नेको इन्सुरेन्स लिमिटेड	८२.५७	१६४.४७	२५३.३१	२८९.८९	३१४.५३	३७०.५६
९	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१०९.७७	१३०.६५	१७९.३७	२४८.४५	२९१.७१	२९४.२५
१०	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	४९.८६	९१.३९	९१.७४	१२६.९	१२१.३७	१२६.२८
११	आइएमई जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१७.६४	४८.९२	९४.४७	१५१.३३	१६८.०१	१४६.३३
१२	प्रूडेन्सियल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१०५.७९	१३०.५१	१४४.१२	१५५.५	१९४.८१	१५९.२६
१३	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१३८.६	२०३.३५	२५३.३४	२९५.४४	३१०.७२	३३८.५२
१४	लूम्विनी जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१०१.५१	१२८.१६	१९५.२१	२२४.९४	२३३.३४	२०७.५६
१५	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१६२.१५	१७५.७६	१९६.२९	२१३.४८	२३१.०९	२४९.७७
१६	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	९७.२४	१४७.३९	१८९.४३	२३९.४२	२८०.३४	३०२.०४
१७	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड**	१६४.९९	३३३.४७	४३४.६४	५१५.४१	५७५.२२	५५६.९४
१८	सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स लिमिटेड	०.	०.	६९.२५	७५.६	८७.३२	१३०.१७
१९	अजोड इन्स्योरेन्स लिमिटेड	०.	०.	७१.२३	८९.९२	११२.५२	१४३.४१
२०	जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी नेपाल लिमिटेड	०.	०.	६६.२५	८४.६३	८९.३१	१२१.४७
	जम्मा	१,६८३.५२	२,३५०.१८	३,२९१.१७	३,९५६.२८	४,५२६.२७	४,६४३.०१
	वृद्धि दर	-	३९.६	४०.०४	२०.२१	१४.४१	२.५८

**राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको वित्तिय विवरण आ.व. २०७३/७४ देखि लेखापरिक्षण नभएको

अनुसूची १७ (ख)
निर्जीवन बीमा व्यवसायबाट आ.व. २०७७/७८ मा भएको क्षेत्रगत लगानी (रु.करोडमा)

Table with 18 columns: क्र.सं, बीमकको नाम, कर्जाको बैंकको मुद्दती निक्षेप, खर्जाको मुद्दती निक्षेप, ग.काको मुद्दती निक्षेप, नेपाल पुर्जाधार बैंकको मुद्दती निक्षेप, मुद्दती निक्षेप, सुचिकृत पब्लिक लि. कं. को सहायता अर्थात शेयर, शेयर, क.ख.र.ग. वर्गको बैंक तथा वित्तीय संस्थाको शेयर र ऋण, सृष्टिकृत पब्लिक लि. कं. को सुचिकृत डिबन्चर, ऋणमा लागानी, नेपाल सरकारको वचनपत्र तथा ऋणपत्र, घर जग्गामा गरिएको लागानी, कृषी, पर्यटन र जलस्रोत लगायत पुर्जाधार, म्यूचुअल फण्ड र लागानी कोष, अन्य लागानी, जम्मा लागानी, जम्मा

अनुसूची १८
आ.व. २०७७/७८ मा समितिबाट स्वीकृत भएका नीर्जीवन बीमालेखहरू

क्र. सं	बीमकको नाम	स्वीकृत बीमालेख	मिति	आवृत्ति
१	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	Mobile Protection Plan	०३/१५/२०७८	१
२	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	Plate Glass Insurance Policy	०९/०२/२०७७	१
३	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	Clinical Trials Insurance Policy	०९/१९/२०७७	१
४	नेको इन्स्योरेन्स लिमिटेड	No Fault Compensation Insurance for Clinical Trial Policy	१०/०५/२०७७	१
५	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	Sagarmatha Aarogya Health Insurance	१०/१४/२०७७	१
६	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	Clinical Trials Insurance Policy	०९/२४/२०७७	१
७	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड	बिद्यार्थी बीमालेख	१२/१३/२०७७	१
८	सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स लिमिटेड	सवारी साधन अतिरिक्त लाभ बीमालेख	०१/१५/२०७८	१
९	जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी नेपाल लिमिटेड	Erection All Risk Policy	०८/१६/२०७७	१
जम्मा				९

अनुसूची १९
आ.व. २०७७/७८ को निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको कार्यालय संख्याको विस्तृत विवरण

क्र.सं.	कम्पनीको नाम	केन्द्रिय कार्यालय	प्रदेश	शाखा	उपशाखा	सम्पर्क कार्यालय	जम्मा
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१	०	४९	०	०	५०
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१	०	८	४	२	१५
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१	६	६	६	०	१९
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१	०	८	१७	१	२७
५	यूनाईटेड इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	१	०	३१	३	०	३५
६	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	१	५	४३	१९	१	६९
७	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१	०	३३	०	०	३४
८	नेको इन्सुरेन्स लिमिटेड	१	१	२७	३८	४	७९
९	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१	०	५९	१७	०	७७
१०	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१	४	३०	१९	०	५४
११	आइएमई जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१	०	४४	०	८	५३
१२	प्रूडेन्सियल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१	०	३३	४	०	३८
१३	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१	०	१०३	०	०	१०४
१४	लूम्विनी जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१	४	२१	२३	०	४९
१५	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१	६	१४	३५	२५	८९
१६	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१	०	७९	०	०	८०
१७	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड	१	०	१६	५	०	२२
१८	सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१	०	१९	३	०	२३
१९	अजोड इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१	७	२२	१६	०	४६
२०	जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी नेपाल लिमिटेड	१	७	३९	०	३	५०
जम्मा संख्या		२०	४०	६८४	२०९	४४	९९७

अनुसूची २०
आ.व. २०७७/७८ मा निर्जीवन बीमा व्यवसायबाट सङ्कन भएको कुल बीमाशुल्क (रु. करोडमा)

क्र. सं	कम्पनीको नाम	सम्पत्ती	मोटर	सामुन्द्रिक	न्जिनियरिङ्ग	हवाई	विविध	कृषि	लघु	जम्मा
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३६.९२	५९.९५	६.०१	१५.०२	०.०२	१२.४४	७.६६	४.०७	१४२.०८
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४२.१८	१६.३५	२६.३३	१४.२८	०.	८.३६	४.६४	३.७५	११५.८९
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३३.७८	१२.०८	११.८३	१६.५२	०.	७.२३	१.३७	४.७७	८७.५९
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१५.०७	२८.६	२.०५	६.१६	२९.३७	३७.४६	९.६४	५.२१	१३३.५६
५	यूनाईटेड इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	१७.९७	६२.०७	३.५८	८.४४	०.०१	५.९९	८.३९	३.८८	११०.३३
६	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	३४.२३	७८.	७.५९	३४.६५	१३.९२	१४.४४	२.०१	५.५१	१९०.३६
७	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१८.३२	४२.०४	५.५४	१८.९	०.०२	११.६७	३.३५	३.३	१०३.९३
८	नेको इन्स्योरेन्स लिमिटेड	६७.२६	१०२.९३	७.३१	३१.३२	०.०१	१९.२९	१०.२६	३.१७	२४९.५५
९	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	६०.०१	१३२.०९	१६.६७	१९.४	७.०४	१२.४६	८.३३	५.६	२६९.६९
१०	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१५.०५	४७.१३	२.९७	५.२३	४०.५५	२३.१२	२.२५	४.२९	१४०.६
११	आइएमई जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२२.८४	५९.	७.४१	१६.०२	१३.८९	१३.४६	१३.९८	५.५१	१५२.९९
१२	प्रडोन्सियल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१९.२७	६४.५६	३.९४	३.८१	०.०१	५.८६	२८.४८	३.५	१२९.४३
१३	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१०६.९९	१४९.५२	१९.२२	२२.०२	२६.७४	३५.८९	२२.८२	८.९३	३९२.९२
१४	लुम्बिनी जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२४.११	७२.१७	३.८७	१२.०२	०.०२	१०.४९	१३.२६	५.४८	१४९.४३
१५	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३६.९६	९०.९७	४.४	२५.२१	५.६२	१४.१४	३०.६१	४.०९	२१२.००
१६	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	७०.२४	१००.७८	१५.९४	१६.३५	०.४४	१७.३७	८.२७	६.५५	२३५.९६
१७	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड*	१२.५२	१३.२३	२३.७९	५.४१	१८.५७	५६.१६	१.७९	३२.१३	१६३.६९
१८	सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१५.८७	२७.९५	३.९७	८.६८	०.	४.९७	३.३१	३.५८	६८.३३
१९	अजोड इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२५.१९	४९.६२	४.७८	१९.४६	०.८९	७.७६	१७.१२	६.९२	१३९.७५
२०	जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी नेपाल लिमिटेड	१५.२७	३२.८१	५.६२	७.५६	०.०१	३.५१	२.२४	४.९१	७९.९२
जम्मा		६९०.०५	१,२४९.८५	१८२.८२	३०६.४६	१५७.९३	३२२.०७	१९९.७८	१२५.९५	३,२२५.३६

*राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको वित्तिय विवरण आ.व. २०७३/७४ देखि लेखापरीक्षण नभएको

अनुसूची २१

आ.व. २०७७/७८ मा निर्जीवन बीमकर्हरूको दाबी विवरण (रु. करोडमा)

क्र.सं.	कम्पनीको नाम	कुल				खुद			
		दाबी भुक्तानी संख्या	भुक्तानी हुन बाँकी दाबी	दाबी भुक्तानी संख्या	भुक्तानी हुन बाँकी दाबी संख्या	दाबी भुक्तानी संख्या	भुक्तानी हुन बाँकी दाबी संख्या	दाबी भुक्तानी संख्या	भुक्तानी हुन बाँकी दाबी संख्या
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	५०.२१	८८.००	४,५९४	४,०३३	२८.००	२६.३०	४,५९४	४,०३३
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	६८.८१	५२.९९	३,०६०	१,८१४	४७.१०	५२.३०	३,०६०	१,८१४
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	६४.६६	५५.२६	२,३८३	१,३७२	५२.१४	५४.१७	२,३८३	१,३७२
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१७५.४३	५६.७०	६,९९०	३,६१७	१९.८८	१२.५१	६,९९०	३,६१७
५	यूनाईटेड इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	५२.४६	६९.९३	३,९७३	५,१९९	१.४३	१९.६३	३,९७३	२,३२०
६	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	१३७.१७	११०.१८	७,८९४	२,२६४	४३.५७	२९.०५	७,८९४	२,२६४
७	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	८९.४४	८८.५८	५,८७९	५,३४१	२७.३७	९.३३	५,८७९	५,३४१
८	नेको इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१०७.८५	१५१.१८	७,५४०	५,९०१	६२.९३	४४.४१	७,५४०	५,९०१
९	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१३३.५०	१५२.५५	१०,०६९	८,४२४	६५.३५	४४.८१	१०,०६९	८,४२४
१०	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	५०.४४	८४.५४	९,०५४	४,३६६	२०.३९	८.०२	९,०५४	४,३६६
११	आइएमई जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	७७.०८	५४.५९	४,९५५	६,८६६	२८.६२	७.४६	४,९५५	६,८६६
१२	प्रूडेन्सियल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	६६.०३	३९.८१	५,२४४	१,९८८	२८.७५	१३.१०	५,२४४	१,९८९
१३	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२२०.४०	१६२.४४	१९,१८१	१०,३८३	८९.२६	१४.६४	१९,१८१	१०,३८३
१४	लूम्बिनी जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	९५.६३	८८.२१	६,७१०	४,९२७	४०.१४	२०.२४	६,७१०	४,९२७
१५	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१३१.८६	११५.७३	८,३६८	६,०८८	४५.५४	३२.२६	८,३६८	६,०८८
१६	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१२७.२०	१११.३६	१०,५०७	७,४१८	५७.३८	२८.२०	१०,५०७	७,४१८
१७	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड	१५.१९	७४.०२	९५८	१,५३२	४.२६	७४.०२	९५८	१,५३२
१८	सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१८.६४	२४.४०	२,०९६	१,४५९	९.००	४.६५	२,०९६	१,४५९
१९	अजोड इन्स्योरेन्स लिमिटेड	५२.९०	७५.२५	४,४१९	३,९२५	१७.७३	८.८०	४,४१९	३,९२५
२०	जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी नेपाल लिमिटेड	१९.१९	४.७०	३,५७०	२,३२९	११.९५	४.७०	३,५७०	२,३२९
	जम्मा	१,७५४.०६	१,६६०.४३	१,२७,४४४	८९,२४६	७००.७८	५०८.५७	१,२७,५२९	८६,२७८

अनुसूची २२
निर्जीवन बीमकहरूको प्रमुख सुचकाङ्क-आ.व. २०७७/७८

क्र सं	कम्पनीको नाम	प्रति सेयर किताबी मूल्य	प्रति सेयर आय	प्रति सेयर लाभांश	प्रति सेयर बजार मूल्य	मूल्य आमदानी अनुपात	व्यवस्थापन खर्च कुल बीमा शुल्क	सोल्भेन्सी मार्जिन
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१७७.७६	२४.६६	११.५८	१,०२२.००	४१.४४	१६.९०	३.४१
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	१५.८०	१.१७
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.००	०.००	०.००	०.००	०.००	८.२५	१.०४
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१८०.४५	१०.०४	-७.००	७६८.००	७६.४९	१२.४१	३.७६
५	युनाईटेड इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	१४६.८२	१०.२४	०.००	७१७.००	७०.०२	१९.५२	३.३९
६	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	२१८.३४	३२.३८	१५.००	१,१७०.००	३६.१४	१३.६४	७.०४
७	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१५८.१६	१४.७६	६.३२	७४९.००	५०.७५	१६.५२	३.१९
८	नेको इन्सुरेन्स लिमिटेड	२०७.५३	३३.१६	१५.७९	१,३४८.००	४०.६५	१५.५२	४.५१
९	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२४५.५५	३९.६५	२१.०५	१,३४४.००	३३.८९	१२.२६	२.६९
१०	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२००.००	२०.००	१२.००	९६०.००	४८.००	१२.००	२.२७
११	आइएमई जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१६१.३७	१९.२७	७.३७	१,२०९.००	६२.७४	१३.४६	३.१६
१२	प्रडेन्सियल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१७९.००	११.००	७.००	८१०.००	७४.००	१५.००	३.७५
१३	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२०९.५५	१७.७१	०.००	१,९४२.००	१०९.४१	१४.२६	४.३१
१४	लुम्बिनी जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१८६.००	१३.००	१०.००	७८०.००	५८.००	१५.९८	१.६७
१५	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२३७.००	१८.७६	११.५८	६५७.००	३५.०२	१३.२२	४.४५
१६	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	२२७.६३	३१.२७	०.००	१,०५८.००	३३.८४	१५.२५	३.२१
१७	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड**	०.००	१३५.१४	०.००	२१,६००.००	१५९.८४	०.११	३.४६
१८	सानिमा जनरल इन्स्योरेन्स लिमिटेड	११८.००	७.००	०.००	७३१.००	१००.००	१७.६०	२२५.७१
१९	अजोड इन्स्योरेन्स लिमिटेड	१२१.७७	१०.२०	०.००	८१३.००	७९.८०	१७.००	२१९.००
२०	जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी नेपाल लिमिटेड	११८.००	६.४९	०.००	६९३.००	१०६.८१	२४.५०	१.६७

**राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको वित्तिय विवरण आ.व. २०७३/७४ देखि लेखापरिक्षण नभएको

अनुसूची २३
जीवन बीमा कम्पनीहरूको पुनर्बीमाशुल्क (रु. करोडमा)

क्र.सं.	कम्पनीको नाम	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७६/७७
१	राष्ट्रिय बीमा संस्थान*	-	-	-	-	१.२६	०.
२	नेशनल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२४.८३	२३.४८	२६.८	१९.	१७.१	२१.०९
३	नेपाल लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१२.११	१६.३९	१८.३३	२९.१४	३७.६८	४१.७१४
४	लाईफ इन्स्योरेन्स कर्पोरेशन (नेपाल) लिमिटेड	११.२१	१८.५७	५.१५	६.४७	८.५३३	९.४६२
५	मेट लाईफ (एलिको)	४.६३	६.८५	८.४	१४.८	१७.५७८	२१.५६४
६	एशियन लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.३९	१.५४	२.३९	४.४४	६.८३६	१०.२८९
७	सूर्या लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	६.८२	८.२५	८.०३	५.९६	७.०७	८.७२
८	गुराँस लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४.३९	८.३५	८.४५	३.१५	२.६३३	५.२८८
९	प्राइम लाईफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	११.९६	१३.२४	१३.३२	८.९७	६.६७२	६.६०२
१०	आई.एम.ई लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	-	-	३.८	२.१	४.४०३	८.६६
११	यूनियन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	-	-	९.९९	११.२५	१४.८५२	२३.९५८
१२	ज्योती लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	-	-	०.७५	३.१४	७.७९८	१२.११८
१३	सन नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	-	-	०.५३	३.५६	३.४१७	६.६७७
१४	रिलायन्स लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	-	-	०.१८	२.५	४.८६	९.०३४
१५	रिलायवल नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	-	-	९.६५	१२.५९	८.८६८	१८.४०९
१६	सिटिजन लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	-	-	४.१५	३.९५	६.०८५	१०.७७८
१७	सानिमा लाइफ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	-	-	०.३७	१.५८	१.१८७	२.५५२
१८	प्रभु लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	-	-	०.२४	१.७९	४.००२	७.२४३
१९	महालक्ष्मी लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	-	-	-	०.१५	१.०८२	२.६६८
जम्मा		७६.३५	९६.६७	१२०.५९	१३४.५७	१६१.९१	२२६.८३
वृद्धिदर (%)			२६.६२	२४.७५	११.५९	२०.३२	४०.०९

* राष्ट्रिय बीमा संस्थानको आ.व. २०६९/७० देखि लेखापरीक्षण नभएको

अनुसूची २४
निर्जीवन बीमा कम्पनीहरूको पुनर्बीमाशुल्क (रू. करोडमा)

क्र.सं.	कम्पनीको नाम	२०७१/७२	२०७२/७३	२०७३/७४	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८
१	नेपाल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	३१.८८	३५.०१	५.१९	४२.६५	६३.७७	५१.१२	५१.१२
२	दि ओरिएण्टल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	८.८	११.२९	२०.६८	१७.२८	२५.१७		
३	नेशनल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	१२.९५	१९.७३	१९.४४	०.०४	२५.३७	४.९२	४.९२
४	हिमालयन जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	६२.४	६९.९३	१०४.०५	८६.१७	११७.९८	११३.६१	११३.६१
५	यूनाईटेड इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	२०.४४	२७.७६	२४.३३	१९.३६	२७.८३	३९.४१	३९.४१
६	प्रिमियर इन्स्योरेन्स कम्पनी (नेपाल) लिमिटेड	४५.५७	५३	६०.९९	७२.८६	८५.२५	१०६.१	१०६.१
७	एभरेष्ट इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	६.७	१२.८१	२२	४९.६६	१५.५१	४८.३	४८.३
८	नेको इन्सुरेन्स लिमिटेड	२९.९५	४८.०३	६१.५५	७०.२९	७७.१४	८०.३४	८०.३४
९	सगरमाथा इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	४९.८९	५७.२९	७७.०९	९७.३१	११८.४५	१२६.८३	१२६.८३
१०	प्रभु इन्स्योरेन्स लिमिटेड	३६.५९	३२.५९	४४.५९	४६.४६	५०.४९	१०४.७८	१०४.७८
११	आइ एम ई जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	०.२	२३.९९	३९.२	५७.४५	७९.११	९००.०१	९००.०१
१२	प्रूडेन्सियल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२८.२९	३७.३२	९३.१८	८९.६४	७९.८३	७.३५	७.३५
१३	शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	८५.३४	९५.२९	३४.७७	१६.०५	१२७.२५	२३२.२३	२३२.२३
१४	लूम्विनी जनरल इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	२२.८६	३०.७५	१९.८६	४८.७४	७०.१६	६२.४२	६२.४२
१५	एनएलजी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	५०.९६	५०.८१	६५.९९	७२.८९	८४.६२	९९.९४	९९.९४
१६	सिद्धार्थ इन्स्योरेन्स लिमिटेड	५०.२३	५९.६६	१३७.७	८९.४५	८८.१४	६५०.०६	६५०.०६
१७	राष्ट्रिय बीमा कम्पनी लिमिटेड*	५०.२८	६७.९९	६०.१९	७१.०४	-	५१.१२	५१.१२
१८	सानिमा इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड	-	-	-	२७.२८	१२.१५	-	-
१९	अजोड इन्स्योरेन्स लिमिटेड	-	-	-	०.११	२५.९८	५८.५२	५८.५२
२०	जनरल इन्सुरेन्स कं.लिमिटेड	-	-	-	०.२	१९.५	३.२२	३.२२
	जम्मा	५९३.३३	७१३.५२	८९०.८	९७४.९३	१,१९३.७	२,७४०.२८	२,७४०.२८
	वृद्धि दर	-	२०.२६	२४.८५	९.४४	२२.४४	१२९.५६	१२९.५६

*राष्ट्रिय बीमा कम्पनीको वित्तिय विवरण आ.व. २०७३/७४ देखि लेखापरिक्षण नभएको

अनुसूची २५
कृषि तथा पशुपन्छी बीमालेखको तथ्याङ्क

विवरण	बीमाको प्रकार				
	कृषि	पशु	माछा	पन्छी	जम्मा
आ.व. २०७३/७४					
बीमाङ्क	७७,६२,८३,१३१.०९	७,०५,७९,७१,००८.५६	५६,३३,४२,५६५.३३	८४,७४,६५,११०.३५	९,२४,५०,६१,८१५.३३
बीमा शुल्क	३,८५,८८,२२५.४९	३५,२५,५४,३८९.५३	१,०५,५४,५१०.८८	२,४२,२७,५७९.०५	४२,५९,२४,७०४.९५
अनुदान रकम	२,८९,४१,१६९.१२	२६,४४,१५,७९२.१५	७९,१५,८८३.१६	१,८१,७०,६८४.२९	३१,९४,४३,५२८.७१
दाबी रकम	२,५२,६३,१८९.९	२१,५८,५६,४४५	८,९१,३१९	१,३८,५८,३४०	२५,५८,६९,२९३.९
आ.व. २०७४/७५					
बीमाङ्क	६१,४०,२८,१५१.५	९,०७,९२,४१,८७३.१	१,४३,९६,८०,५८७.५६	२,०८,९६,३८,४१२.१४	१३,२२,२५,८९,०२४.३
बीमा शुल्क	२,९८,९०,५९७.९६	४५,२५,९४,६४९.७	२,२७,२०,११४.५	६,९१,७२,९२०.३	५७,४३,७८,२८२.४६
अनुदान रकम	२,२४,१७,९४८.४७	३३,९४,४५,९८७.२८	१,७०,४०,०८५.८८	५,१८,७९,६९०.२३	४३,०७,८३,७११.८५
दाबी रकम	२,३८,९९,९०६.६३	२६,६०,९५,८०२.६६	१,२४,६४,०३९.७६	१,३८,२४,५१८.३१	३१,६२,८४,२६७.३६
बीमालेख संख्या	१,९३५	६२,६२७	२९६	१,०५०	६५,९०८
आ.व. २०७५/७६					
बीमाङ्क	१,१३,३७,३७,९५२.०५	१४,००,६३,५४,४२६.३३	१,८६,९५,२३,३५५.९९	५,०८,५२,६०,३८०.३	२२,०९,४८,७६,११४.६७
बीमा शुल्क	६,४९,१२,४२०.८२	६९,९५,१४,०१२.८३	३,६१,३०,४५१.८२	२०,४२,०६,४६३.५२	१०,०४७,६३,३४८.९९
अनुदान रकम	४८,१६,८४,३१५.६२	५२,४६,३२,७६०.५२	२,७०,९७,८३८.८७	१५,३१,५४,८४७.६४	७५,३५,६९,७६२.६४
दाबी रकम	८,०५,९७,९२६.९२	४३,३६,३५,३७६.८५	६२,०३,५७१.३	४,७३,३०,५६०.१	५६,७७,६७,४३५.१७
बीमालेख संख्या	३,४९७	१,०९,९४८	७८१	२,६३२	१,१६,८५८
आ.व. २०७६/७७					
बीमाङ्क	१,६०,७०,३४,००६.९२	१६,८६,४६,२४,८२२.२५	२,५१,६१,९९,३६०.६७	५,३९,२३,६१,४०८.९२	२,६३,८०२,१९,५९८.७६
बीमा शुल्क	८,२९,२३,५३२.७३	८४,५७,७७,७०९.१७	४,८०,९८,९८२.५७	२०,४८,९९,५६३.४७	१,१८,१६,९९,७८७.९४
अनुदान रकम	६,२१,९२,६४९.५५	६३,४३,३३,२८१.८८	३,६०,७४,२३६.९३	१५,३६,७४,६७२.६	८८,६२,७४,८४०.९६
दाबी रकम	५,९९,९६,७७५.३१	४६,९१,१२,४८०.५५	७७,४१,०७८.१८	८,५१,८६,२०७.१८	६२,२०,३६,५४१.२२
बीमालेख संख्या	३,८११	१,२१,८५५	८८७	२,४४८	१,२९,००१
आ.व. २०७७/७८					
बीमाङ्क	२,८९,७०,७६,८८६.४४	२८,७५,७२,२६,९१०.२७	४,८५,८३,८९,२७६.४१	६,५७,३६,०७,२७१.३३	४३,०८,६३,००,३४४.५
बीमा शुल्क	१५,३१,१२,९०६.१६	१,४२,८०,११,२६१.२९	९,१३,०९,११०.८९	२,५८,१७,५८,३१९.१९	१,९३,११,११,५९७.५
अनुदान रकम	११,४८,३४,६७९.६२	१,०७,१०,०८,४४५.९७	६,८४,८१,८३३.१७	१९,४०,६८,७३९.३९	१,४४,८३,९३,६९८.१
दाबी रकम	१०,४०,४७,१७४.६३	५२,४२,४१,०१०.५८	५,३६,५९७	१,५६,५५,६८५.९३	६४,९३,०९,८४५.१
बीमालेख संख्या	५,१८२	१,८३,३४८	१,४९१	३,२२७	१,९३,२४८

अनुसूची २६

कृषि बीमालेखहरू आ.व. २०७७/७८

क्र. सं.	पशुपन्धी बीमालेखहरू
१	पशुधन बीमालेख
२	बाख्रा बीमालेख
३	पन्धी बीमालेख
४	अष्ट्रिच बीमालेख
५	माछा बीमालेख
६	कालिज बीमालेख

क्र. सं.	बाली बीमालेखहरू
१	मौसमी सूचाङ्क (उत्पादनमा आधारित)
२	केराखेती बीमालेख (लागतमा आधारित)
३	उखू बीमालेख
४	कागती खेती, सुन्तला खेती, जुनार खेती बीमालेख
५	तरकारी बाली (उत्पादनमा आधारित)
६	तरकारी बाली (लागतमा आधारित)
७	च्याउ बीमालेख (लागतमा आधारित)
८	आलुखेती बीमालेख (लागतमा आधारित)
९	चैतेधान बीमालेख (उत्पादनमा आधारित)
१०	चैतेधान बीमालेख (उत्पादनमा आधारित)
११	धानबाली बीमालेख (लागतमा आधारित)
१२	अन्नबीउ बाली बीमालेख (उत्पादनमा आधारित)
१३	घाँसेबाली बीमालेख
१४	मौरी बीमालेख (लागतमा आधारित)
१५	अदुवा (उत्पादनमा आधारित)
१६	बेसार (उत्पादनमा आधारित)
१७	अलैंची खेती बीमालेख (लागतमा आधारित)
१८	चियाखेती बीमालेख
१९	कफीखेती बीमालेख (लागत, उत्पादन)

बीमा समिति
कुपण्डोल, ललितपुर ।
वासलात

३१ अषाढ २०७८ (१५ जुलाई २०२१) को

विवरण	अनुसूची नं.	यस वर्षको रकम रु.	गत वर्षको रकम रु.
पूँजी कोष एवं दायित्व			
<u>संचित र जगेडा</u>			
क) संचित कोष	१	५,२४८,६१९,१४६	४,६२१,३९१,८३३
ख) विशेष कोष	२	-	-
जम्मा:		५,२४८,६१९,१४६	४,६२१,३९१,८३३
<u>मध्यम तथा दिर्घकालीन ऋण</u>	३		
क) सुरक्षित ऋण		-	-
ख) असुरक्षित ऋण		-	-
जम्मा:		-	-
कूल जम्मा		५,२४८,६१९,१४६	४,६२१,३९१,८३३
सम्पत्ति			
<u>स्थिर सम्पत्ति</u>			
क) परल मोल	४	६२५,४१९,३५४	६१७,४३४,९२६
ख) न्यून: हास		(६७,५४६,४४२)	(५७,११६,१५६)
खुद मुल्य		५५७,८७२,९१२	५६०,३१८,७७०
<u>निर्माणाधीन एवं कार्य प्रगति खर्च</u>			
लगानी	५	१०,५६५,५६६	१०,५६५,५६६
चालू सम्पत्ति, पेशकी र सापटी		२,६८८,४६७,२९२	२,६४८,४६४,५७०
जिन्सी मौज्दात	६	२९८,६४३	३२२,५५५
व्यापारिक तथा अन्य प्राप्य रकम	७	१,६४७,९५२,५७१	१,३१७,३४३,६७५
नगद र अन्य मौज्दात	८	८३,२९६,८४१	७३,१३१,४९८
अग्रिम भुक्तानी रकम, पेशकी, सापटी र धरौटी	९	९३५,६२४,३४२	४७९,४९१,५३२
कूल चालू सम्पत्ति		२,६६७,१७२,३९७	१,८७०,२८९,२५९
<u>न्यून: चालू दायित्व र व्यवस्था</u>			
व्यापारिक तथा अन्य भुक्तानी गर्नुपर्ने रकम	१०	३,३७१,६५९	१३,३७०,८९९
व्यवस्थाहरु	११	६७२,०८७,३६२	४५४,८७५,४३३
कूल चालू दायित्व		४,०४३,७४६,०२१	४,०४३,७४६,०२१
खुद चालु सम्पत्ति		६७५,४५९,०२१	४६८,२४६,३३२
अपलेखन गर्न बाँकी	१२	१,९९१,७१३,३७६	१,४०२,०४२,९२७
कूल जम्मा		५,२४८,६१९,१४६	४,६२१,३९१,८३३

बीमा समिति
कुपण्डोल, ललितपुर ।
आय व्यय विवरण

१ श्रावण २०७७ देखि ३१ अषाढ २०७८ (१६ जुलाई २०२० देखि १५ जुलाई २०२१) सम्मको

विवरण	अनुसूची नं.	यस वर्षको रकम रु.	गत वर्षको रकम रु.
बीमा बजारबाट प्राप्त हुने आम्दानीहरू:			
सेवा शुल्क	१४	१,६२६,४२५,४०७	१,२७४,३०७,३५४
दर्ता एवं नवीकरण शुल्क	१५	१००,५००,०८९	९४,४३७,७२०
तालिम शुल्क	१६	-	-
दण्ड, जरिवना र अतिरिक्त शुल्क आम्दानी	१७	११९,३०४	-
गैर संचालनबाट प्राप्त हुने आम्दानीहरू:			
नेपाल सरकारबाट प्राप्त अनुदान		-	-
विदेशी सरकार वा अन्तर्राष्ट्रिय संघ संस्थाबाट प्राप्त अनुदान		-	-
व्याज आम्दानी	१८	२३१,४०१,१४६	२९५,००८,१०२
अन्य आम्दानी	१९	३,२४०,१६९	७०८,९७३
जम्मा आम्दानी		१,९६१,६८६,११५	१,६६४,४६२,१४९
खर्च			
कर्मचारीको खर्च एवं भत्ताहरू	१९	८७,०४१,५१५	९४,९७३,४७६
संचालन खर्च	२०	१,०३५,५९६,८४९	८५,२५०,००९
वित्तीय खर्च	२१	-	-
ह्रास खर्च	४	१२,०६०,६०९	८,४८३,२१६
जम्मा खर्च		१,१३४,६९८,९७३	१,८८,७०६,७०१
आयकर कट्टी गर्नु अधिको खुद बचत		८२६,९८७,१४२	१,४७५,७५५,४४८
आयकरको व्यवस्था			
यस वर्षको संस्थागत आय कर व्यवस्था		२१२,६८०,६२८	३७६,१७३,९५५

बीमा समिति
कुपण्डोल, ललितपुर ।

१ श्रावण २०७७ देखि २०७८ अषाढ मसान्तसम्मको नगद प्रवाह विवरण

विवरण	यस वर्षको रकम रु.	गत वर्षको रकम रु.
क) संचालन गतिविधिबाट भएको नगद प्रवाह		
खूद नाफा	६१४,३०६,५१४	१,०९९,५८१,४९३
आयकर व्यवस्था	२१२,६८०,६२८	-
गत वर्षको समायोजन	१२,९२०,७९९	(५२,०६९,६२७)
हास कट्टी व्यवस्थामा समायोजन भई वृद्धि	-	३१३,२१२
उपदान व्यवस्थामा समायोजन भई वृद्धि	-	४,७६१,२९५
विदा वापतको व्यवस्थामा समायोजन भई वृद्धि (कमी)	-	(२,३९०,०४६)
नगदमा नभएका कारोबारको समायोजन		
हास कट्टी	१२,०६०,६०८	८,४८३,२१६
उपदान कोषको व्यवस्था	३,१९४,१०४	९,५९९,१६९
सञ्चित विदाको व्यवस्था	१,३३७,१९८	३,७१४,५२७
स्थिर सम्पत्तिमा घाटा	-	-
चालू पूजीको परिवर्तन भन्दा अधिको नगद प्रवाह	८५६,४९९,८५१	१,०७१,९९३,२३९
चालू पूजीको परिवर्तनबाट भएको नगद प्रवाह	(७९६,७१७,०३६)	(३३४,८६५,५४६)
जिन्सी मौज्जातमा घटी (वृद्धि)	२३,९११	१,८८७,६४७
व्यापारिक तथा अन्य प्रप्य रकम घटी (वृद्धि)	(३३०,६०८,८९७)	(१९२,२५४,७४६)
पेशिक, सापटी धरौटी घटी (वृद्धि)	(४५६१३२८१०)	(१४७,९५०,६३१)
चालू दायित्व वृद्धि (घटी)	(९,९९९,२४०)	३,४५२,१८४
संचालन गतिविधिको खूद नगद प्रवाह (क)	५९,७८२,८१५	७३७,१२७,६९३
ख) लगानी गतिविधिबाट भएको नगद प्रवाह		
लगानीमा भएको वृद्धि	(४०,००२,७२२)	८९,४८७,४३०
निर्माणाधीन एवं कार्य प्रगति खर्च वृद्धि	-	-
स्थिर सम्पत्ति खरिद	(९,६१४,७५०)	(२१,०६१,९४४)
लगानी गतिविधिको खूद नगद प्रवाह (ख)	(४९,६१७,४७२)	६८,४२५,४८६
ग) आर्थिक गतिविधिबाट भएको नगद प्रवाह		
बैंकबाट ऋण प्राप्त	-	-
नेपाल सरकारको कोषमा दाखिला रकम	-	(१,०००,०००,०००)
आर्थिकगतिविधिको खूद नगद प्रवाह	-	(१,०००,०००,०००)
प्रस्तुत वर्षको नगद प्रवाह (क+ख+ग)	१०,१६५,३४३	(१९४,४४६,८२१)
सुरुको नगद तथा बैंक मौज्जात	७३,१३१,४९८	२६७,५७८,३१९
अन्तिम नगद तथा बैंक मौज्जात	८३,२९६,८४१	७३,१३१,४९८

नेपाल बीमा प्राधिकरण

पो.ब.नं. : २१७२, ललितपुर-१०, कुपण्डोल

फोन : ०१-५४२१०७९, ५४३८७४३

फ्याक्स : ०१-५४२०११९

टोल फ्रि नं. : १६६०-०१-५६७८९

वेबसाइट : www.nia.gov.np

इमेल : info@nia.gov.np